

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

НАКАЗ

“ 13 ” 03 2024 р.

Київ

№ 218

Про затвердження інструкцій
з питань пожежної безпеки

Відповідно до основних положень Кодексу цивільного захисту України від 02.10.2012 р. № 5403-IV, Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 р. № 1417, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 05.03.2015 р. за № 252/26697, Правил пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України, затверджених наказом Міністра освіти і науки України від 15.08.2016 р. № 974 і зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 08.09.2016 р. за № 1229/29359 і з метою недопущення випадків пожеж та інших надзвичайних ситуацій на об'єктах і територіях університету

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити інструкції з питань пожежної безпеки на об'єктах і територіях Національного університету біоресурсів і природокористування України, згідно Додатку № 1, що зберігаються у відділі з надзвичайних ситуацій.
2. Відділу з надзвичайних ситуацій зареєструвати інструкції, затверджені наказом в журналі обліку і видачі інструкцій з пожежної безпеки в НУБіП України, та здійснювати контроль за їх застосуванням.
3. Контроль за виконанням наказу покласти на проректора з навчально-науково-виробничих питань і адміністративної діяльності.

Ректор

Станіслав НІКОЛАЄНКО

**Перелік інструкцій
ПРО ЗАХОДИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ
на об'єктах та територіях НУБіП України**

Номер інструкції	Назва інструкції	Примітка
1	Про заходи пожежної безпеки на територіях та в усіх приміщеннях НУБіП України	
2	Про заходи пожежної безпеки на автозаправній станції НУБіП України	
3	Про заходи пожежної безпеки у приміщеннях архіву НУБіП України	
4	Про заходи пожежної безпеки у приміщеннях бібліотеки НУБіП України	
5	Про заходи пожежної безпеки під час проведення будівельно-монтажних робіт в НУБіП України	
6	Про заходи пожежної безпеки у готелі НУБіП України	
7	Щодо дій персоналу готелю НУБіП України у разі пожежі та забезпечення швидкої евакуації людей	
8	Про заходи пожежної безпеки у гуртожитку НУБіП України	
9	Про заходи пожежної безпеки у приміщеннях гаража НУБіП України	
10	Про заходи пожежної безпеки в їдальнях та буфетах НУБіП України	
11	Про заходи пожежної безпеки для працівників охорони (вахтерів) в НУБіП України	
12	Про заходи пожежної безпеки на центральному складі НУБіП України	
13	Про заходи пожежної безпеки під час проведення тимчасових електрозварювальних робіт в НУБіП України	
14	Про заходи пожежної безпеки у столярному цеху НУБіП України	
15	Про заходи пожежної безпеки під час проведення тимчасових електрозварювальних робіт в НУБіП України	
16	Про заходи пожежної безпеки під час проведення тимчасових газозварювальних (газорізальних) робіт в НУБіП України	
17	Про заходи пожежної безпеки під час проведення фарбувальних робіт в НУБіП України	
18	Про заходи пожежної безпеки у приміщеннях хімічної лабораторії НУБіП України	
19	Про заходи пожежної безпеки в навчально-наукових інститутах та на факультетах НУБіП України	
20	Про заходи пожежної безпеки на виборчій ділянці в НУБіП України	

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор,
доктор педагогічних наук, професор
Станіслав НІКОЛАЄНКО

"13" березня 2024 р.

**ІНСТРУКЦІЯ № 1
(ЗАГАЛЬНООБ'ЄКТОВА)
ПРО ЗАХОДИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ НА ТЕРИТОРІЯХ ТА
В УСІХ ПРИМІЩЕННЯХ НУБіП УКРАЇНИ**

1. Галузь застосування

Ця Інструкція поширюється на територію, будинки, будівлі, споруди, виробничі, службові, складські, допоміжні та інші приміщення НУБіП України, і встановлює основні вимоги до забезпечення пожежної безпеки в них. Інструкція є обов'язковою для вивчення й виконання всіма працівниками.

2. Вимоги пожежної безпеки

2.1. Вимоги пожежної безпеки до утримування території

До всіх будівель і споруд слід забезпечити вільний доступ. Протипожежні розриви між будинками, спорудами, відкритими майданчиками для зберігання матеріалів, устаткування тощо мають відповідати вимогам будівельних норм. Їх не дозволяється захаращувати, використовувати для складування матеріалів, улаштування стоянок транспорту. Все сміття та відходи необхідно регулярно видаляти (вивозити) у спеціально відведені місця. Проїзди та проходи до будівель, споруд, пожежних вододжерел, підступи до зовнішніх стаціонарних пожежних драбин, пожежного інвентарю, устаткування та засобів пожежогасіння мають бути завжди вільними, утримуватися справними й перебувати в задовільному стані будь-якої пори року.

Забороняється зменшувати нормативну ширину проїздів.

Забороняється стоянка транспорту в наскрізних проїздах будівель на відстані менше 10 м від в'їзних воріт на територію, менше 5 м від пожежних гідрантів, забірних пристроїв водо-джерел, пожежного устаткування та інвентарю, на поворотних майданчиках тупикових проїздів. У зазначених місцях повинні бути встановлені (вивішені) відповідні знаки заборони.

На території на видних місцях мають бути розміщені таблички із зазначенням на них порядку виклику пожежної охорони, знаки із зазначенням місць установлення первинних засобів пожежогасіння.

2.2. Вимоги пожежної безпеки до утримування будинків, будівель, споруд та приміщень

Будь-які перепланування, зміни функціонального призначення приміщень здійснювати тільки за наявності проектної документації, яка пройшла попередню експертизу на відповідність нормативним актам з питань пожежної безпеки з позитивним результатом в органах державного пожежного нагляду.

Для всіх будинків, будівель, споруд, зовнішніх установок тощо та приміщень виробничого, складського призначення й лабораторій необхідно визначати категорії за вибухопожежною та пожежною небезпекою згідно з НАПБ Б.03.002-2007 і класи зон за НПАОП 40.1-1.32-01 Правила будови електроустановок. Електрообладнання спеціальних установок (ПБЕ).

На входних дверях у зазначених приміщеннях слід розміщати таблички із зазначенням категорії за вибухопожежною та пожежною небезпекою та класу зони.

Протипожежні системи, установки, устаткування приміщень, будівель та споруд (протидимний захист, пожежна автоматика, протипожежне водопостачання, протипожежні двері, клапани, інші захисні пристрої у протипожежних стінах і перекриттях тощо) повинні постійно утримуватися у справному робочому стані.

Усі будинки, будівлі, споруди та приміщення повинні своєчасно очищатися від горючого сміття, відходів виробництва й постійно утримуватись у чистоті.

Дерев'яні конструкції в будинках усіх ступенів вогнестійкості, крім V, повинні піддаватися вогнезахисній обробці, за винятком вікон, дверей, воріт, підлоги, вбудованих меблів, стелажів, якщо в будівельних нормах не зазначені інші вимоги.

Пошкодження вогнезахисних покриттів (штукатурки, спеціальних фарб, лаків, обмазок тощо) будівельних конструкцій, горючих оздоблювальних і теплоізоляційних матеріалів, повітроводів, металевих опор та перегоронок повинні негайно усуватися.

Технічний стан вогнезахисного покриття (просочення) слід перевіряти не рідше одного разу на рік зі складанням акта перевірки.

Отвори у протипожежних стінах, перегородках та перекриттях повинні бути обладнані захисними пристроями (протипожежними дверима, вогнезахисними клапанами, водяними завісами тощо) проти поширення вогню та продуктів згоряння.

Не допускається встановлювати будь-які пристрої, що перешкоджають нормальному зачиненню протипожежних та протидимних дверей, а також знімати пристрої для їх самозачинення.

Меблі й устаткування слід розміщати так, щоб забезпечувався вільний евакуаційний прохід до виходу з приміщення. Навпроти дверного прорізу має залишатися прохід, який дорівнює ширині дверей, але не менше 1,0 м.

За наявності в приміщенні лише одного евакуаційного виходу дозволяється перебувати в ньому не більше 50 осіб.

Евакуаційні шляхи (проходи, коридори, вестибюлі, сходові марші тощо) й виходи слід постійно утримувати вільними, нічим не загарцаними.

За необхідності встановлення на вікнах приміщень, де перебувають люди, ґрат, останні мають розкриватися, розсуватися або зніматися. Під час перебування в цих приміщеннях людей ґрати мають бути розкриті (розсунуті, зняті).

Установлювати глухі (незнімні) ґрати дозволяється у банках, касах, складах, коморах, кімнатах для зберігання зброї і боєприпасів, на об'єктах торгівлі, розрахованих на одночасне перебування до 50 осіб, та в інших випадках, передбачених нормами і правилами, затвердженими в установленому порядку.

Забороняється:

- улаштовувати на шляхах евакуації пороги, виступи, турнікети, двері розсувні, підйомні, такі що обертаються, та інші пристрої, які перешкоджають вільній евакуації людей;
- загарцувати шляхи евакуації (коридори, проходи, сходові марші й площадки, вестибюлі, холи, тамбури тощо) меблями, устаткуванням, різними матеріалами та готовою продукцією, навіть якщо вони не зменшують нормативну ширину;
- забивати, заварювати, замикати на навісні замки, болтові з'єднання та інші запори, що важко відчиняються зсередини, зовнішні евакуаційні двері будівель;
- застосовувати на шляхах евакуації (крім будівель V ступеня вогнестійкості) горючі матеріали для облицювання стін і стель, а також сходів та сходових площадок;
- розташовувати у тамбурах виходів гардероби, вішалки для одягу, сушарні, пристосовувати їх для торгівлі, а також зберігання, у тому числі тимчасового, будь-якого інвентарю та матеріалу;
- загарцувати меблями, устаткуванням та іншими предметами двері, люки на балконах і лоджіях, переходи в суміжні секції та виходи на зовнішні евакуаційні драбини;
- знімати встановлені на балконах (лоджіях) драбини;
- улаштовувати у сходових клітках приміщення будь-якого призначення, у тому числі кіоски, ларки, а також виходи з вантажних ліфтів (підйомників), прокладати газопроводи, трубопроводи з ЛЗР і ГР, повітроводи;
- улаштовувати у загальних коридорах комори і вбудовані шафи, за винятком шаф для інженерних комунікацій, зберігати в шафах (нішах) для інженерних комунікацій горючі матеріали, а також інші сторонні предмети;
- розташовувати в ліфтових холах комори, кіоски, ларки тощо;
- встановлювати телекамери в проходах таким чином, щоб вони перешкождали евакуації людей;

- робити засклення або закладання жалюзі й отворів повітряних зон у незадимлюваних сходових клітках;
- знімати передбачені проектом двері вестибюлів, холів, тамбурів і сходових кліток;
- замінити армоване скло на звичайне у дверях та фрамугах всупереч передбаченому за проектом;
- знімати пристрої для самозачинення дверей сходових кліток, коридорів, холів, тамбурів тощо, а також фіксувати самозакривні двері у відчиненому положенні;
- зменшувати нормативну площу фрамуг у зовнішніх стінах сходових кліток або закладати їх;
- розвішувати у сходових клітках на стінах стенди, панно тощо;
- улаштовувати слизьку підлогу на шляхах евакуації.

Під час організації та проведення заходів із масовим перебуванням людей слід дотримуватися таких вимог:

- при кількості людей понад 50 осіб використовувати приміщення, забезпечені не менш ніж двома евакуаційними виходами, що відповідають вимогам будівельних норм, не мають на вікнах глухих ґрат і розташовані не вище другого поверху в будівлях з перекриттями з горючих матеріалів, груп горючості Г3, Г4 згідно з ДСТУ Б В.2.7-19;
- особи, яким доручено проведення таких заходів, перед їх початком зобов'язані ретельно оглянути приміщення і пересвідчитися у цілковитій готовності останніх у протипожежному відношенні, зокрема, в тому, що вони забезпечені необхідною кількістю первинних засобів пожежогасіння, справних засобів зв'язку, пожежної автоматики та сигналізації;
- слід організувати чергування в актовій залі членів добровільної пожежної дружини (ДПД) або відповідальних чергових;
- не дозволяється перебування в приміщенні людей понад установлену норму, звуження проходів між рядами, встановлення в проходах додаткових стільців тощо.

Горище, венткамери, електрощитові та інші технічні приміщення не повинні використовуватися не за призначенням (для зберігання меблів, устаткування, інших сторонніх предметів).

Двері горищ, підвальних приміщень, технічних поверхів, венткамер, електрощитових слід утримувати замкненими. На дверях цих приміщень повинно бути вказане місце зберігання ключів.

У разі перепланування приміщень, зміни їхнього функціонального призначення належить дотримуватися протипожежних вимог чинних нормативних документів будівельного та технологічного проектування.

Зберігання різних речовин і матеріалів у складських приміщеннях має здійснюватися з урахуванням їхніх пожежонебезпечних фізико-хімічних властивостей і сумісності. Спільне зберігання легкозаймистих і горючих рідин з іншими матеріалами (речовинами), зберігання кислот у місцях, де можливе їх стикання з речовинами органічного походження, не дозволяється.

У складських приміщеннях матеріали необхідно зберігати на стелажах або укладати в штабелі, залишаючи між ними проходи завширшки не менше 1,0 м. Відстань між стінами та штабелями має становити не менше 0,8 м.

Зберігання матеріалів навалом та впритул до приладів і труб опалення не дозволяється.

У підвальних та цокольних поверхах не допускається:

- розміщення вибухопожежонебезпечних виробництв, зберігання та застосування ЛЗР і ГР, вибухових речовин, балонів з газами, целулоїду, горючої кіноплівки, карбїду кальцію та інших речовин і матеріалів, що мають підвищену вибухопожежну небезпеку (за винятком випадків, обумовлених чинними нормативно-правовими актами та нормативними документами).
- улаштування складів горючих матеріалів, майстерень, де використовуються горючі матеріали, а також інших господарських приміщень, якщо вхід до них не ізольований від загальних евакуаційних сходових кліток.

Приміщення, в яких розміщені персональні комп'ютери, слід оснащувати переносними вуглекислотними вогнегасниками з розрахунку один вогнегасник ВВК-2 (колишнє позначення — ОУ-3) на три ПЕОМ, але не менш ніж один вогнегасник зазначеного типу на приміщення. Персональні комп'ютери після закінчення роботи на них повинні відключатися від електромереж.

Спецодяг працюючих із лаками, фарбами та іншими ЛЗР і ГР слід своєчасно прати й ремонтувати, зберігати у розвішеному вигляді в металевих шафах, установлених у спеціально відведених приміщеннях.

Пожежні крани мають бути вкомплектовані пожежними рукавами та стволами однакового з ними діаметра, а також важелями для полегшення відкривання вентилів, утримуватися справними й доступними для використання. Не рідше одного разу на шість місяців вони мають перевірятися на працездатність організацією, що має ліцензію на право виконання цих робіт та яка здійснює їх технічне обслуговування.

Пожежні рукави слід утримувати сухими, складеними в "гармошку" або подвійну скатку, приєднаними до крана та ствола. Використання пожежних рукавів для господарських та інших потреб, не пов'язаних із пожежогасінням, не допускається.

Пожежні шафи для розміщення кранів слід пломбувати і вони повинні мати отвори для провітрювання.

На дверцятах пожежних шаф іззовні після літерного індексу "ПК" слід указати порядковий номер пожежного кран-комплекту та номер телефону для виклику пожежної охорони.

Улаштувавши шафи, слід враховувати можливість розміщення в них двох вогнегасників.

Використання пожежних рукавів для господарських та інших потреб, не пов'язаних з пожежогасінням, не допускається.

Пожежні кран-комплекти повинні постійно бути справними і доступними для використання.

Вибір типу та визначення необхідної кількості вогнегасників необхідно здійснювати згідно з чинними НАПБ А.01.001-2014 Правила пожежної безпеки в Україні, НАПБ Б.03.001-2004 Типові норми належності вогнегасників та галузевими правилами пожежної безпеки.

Перед придбанням та розміщенням вогнегасників повинні пройти первинний огляд відповідальною особою. Під час огляду необхідно встановити, що: вогнегасники мають сертифікат відповідності; на кожний вогнегасник у наявності є паспорт; пломби на вогнегасниках не порушені; вогнегасники не мають видимих зовнішніх пошкоджень; стрілки індикаторів тиску закачних вогнегасників перебувають у межах робочого діапазону (в зеленому секторі шкали індикатора); на маркуванні кожного вогнегасника і в його паспорті вказано виробника та ПТОВ (пункти технічного обслуговування вогнегасників), які мають право проводити його технічне обслуговування, дату виготовлення (продажу) та дату проведення технічного обслуговування.

Після первинного огляду вогнегасникам слід присвоїти облікові (інвентарні) номери. Особа, відповідальна за пожежну безпеку, повинна оформити журнал обліку вогнегасників, у якому реєструються: тип і обліковий номер кожного вогнегасника, а також місце його розташування на об'єкті; дати проведення періодичних оглядів вогнегасників та прізвище особи, яка їх проводила; результати періодичних оглядів вогнегасників; дати проведення технічного обслуговування (або діагностування) та прізвище особи (або номер його посвідчення), яка їх проводила, а також дати проведення наступного технічного обслуговування; інформація про направлення вогнегасників на технічне обслуговування до ПТОВ та про їх повернення на місце розташування після проведення технічного обслуговування.

На технічне обслуговування дозволяється направляти без заміни не більше 50% вогнегасників від їх загальної кількості.

Вогнегасники слід розміщувати у легкодоступних і помітних місцях, а також поблизу місць, де найімовірніша поява вогнищ пожежі, при цьому забезпечити їх захист від дії сонячних променів, опалювальних і нагрівальних приладів, а також хімічно агресивних речовин (середовищ), які можуть негативно вплинути на їх працездатність.

Вогнегасники в місцях розміщення не повинні створювати перешкоди під час евакуації людей.

Переносні вогнегасники слід розміщувати шляхом навішування за допомогою кронштейнів на вертикальні конструкції на висоті не більше 1,5 м від рівня підлоги до нижнього торця вогнегасника і на відстані від дверей, достатній для їх повного відчинення, або встановлювати у пожежні шафи поруч з пожежними кранами, на пожежні щити чи стенди, підставки чи спеціальні тумби.

Вогнегасники повинні розміщуватися з урахуванням зручності їх обслуговування, огляду, а також досягнення найкращої видимості з різних точок захищеного простору.

Підходи до місця розташування вогнегасників мають бути завжди вільними. Періодичний огляд вогнегасників має здійснюватися особою, відповідальною за пожежну безпеку не рідше одного разу на місяць.

Особа, відповідальна за пожежну безпеку на об'єкті, зобов'язана направляти вогнегасники за ПТОВ для їх технічного обслуговування у таких випадках:

- за негативними результатами первинного або періодичного огляду;
- після застосування за призначенням;
- у разі закінчення гарантійного терміну експлуатації.

Не рідше одного разу на рік відповідно до експлуатаційних документів виробника повинно здійснюватися технічне діагностування вогнегасників на ПТОВ.

Місця розташування вогнегасників слід позначати знаками протипожежної безпеки згідно з ДСТУ 180 6309:2007.

Усі працівники зобов'язані вміти користуватися вогнегасниками та внутрішніми пожежними кранами.

Стационарні зовнішні пожежні сходи, сходи на перепадах висот і огорожі на дахах (покриттях) будівель та споруд повинні втримуватися постійно справними, бути пофарбованими.

2.3 Заходи пожежної безпеки під час застосування відкритого вогню

Розводити багаття, застосовувати відкритий вогонь на території та в приміщеннях забороняється, куріння дозволяється виключно у спеціально встановлених й позначених місцях для куріння.

Електрозварювальні та інші роботи, пов'язані із застосуванням відкритого вогню, допускаються тільки з письмового дозволу керівника або особи, яка виконує його обов'язки.

Дозвіл на проведення вогневих робіт належить оформляти напередодні проведення цих робіт. До проведення вогневих робіт допускаються тільки кваліфіковані працівники, які мають при собі посвідчення газоелектрозварника та посвідчення про проходження пожежно-технічного мінімуму. Виконувати вогневі роботи дозволяється тільки після вжиття заходів щодо забезпечення пожежної безпеки при справному газо-, електрозварювальному устаткуванні. Вогневі роботи мають негайно припинятися на вимогу відповідального за їх безпечне проведення, та органів державного пожежного нагляду.

2.4 Правила утримування технічних засобів протипожежного захисту

Будівлі й приміщення повинні оснащуватись установками пожежної сигналізації (УПС) та автоматичними установками пожежогасіння (АУП) відповідно до вимог чинних нормативних документів.

Апаратура й устаткування, що входять до складу установок, повинні відповідати чинним стандартам, технічним умовам, документації заводів-виробників, мати сертифікат відповідності і бути без дефектів.

Всі установки мають бути справними і утримуватися в постійній готовності для виконання завдань, що стоять перед ними. Несправності, які впливають на їх працездатність, необхідно усувати негайно, інші несправності усуваються в передбачені регламентом терміни, при цьому необхідно робити записи у відповідних журналах.

Для утримування в працездатному стані УПС та АУП слід виконувати такі заходи:

- технічне обслуговування для збереження показників безвідмовної роботи на весь термін служби;
- матеріально-технічне (ресурсне) забезпечення для безвідмовної роботи в усіх режимах експлуатації, підтримання і своєчасне відновлення працездатності;
- опрацювання необхідної експлуатаційної документації для обслуговуючого та чергового персоналу.

Організації, які здійснюють технічне обслуговування, монтаж і налагодження установок, зобов'язані мати ліцензію на право виконання цих робіт.

Шлейфи пожежної сигналізації, лінії керування та зв'язку повинні постійно контролюватися на режим «Готовність» та піддаватися періодичним випробуванням на режим «Тривога» та «Установка спрацювала» згідно з планом-графіком.

Пожежні сповіщувачі повинні функціонувати цілодобово і постійно утримуватися в чистоті. До них має бути забезпечений вільний доступ. Відстань від складованих матеріалів і устаткування до сповіщувачів повинна бути не менше 0,6 м.

Не допускається встановлювати замість несправних сповіщувачів сповіщувачі іншого типу або принципу дії, а також замикати шлейф сигналізації за відсутності сповіщувача у місці його встановлення.

Переведення установок з автоматичного пуску на ручний не допускається, за винятком випадків, обумовлених у нормативних документах.

Пристрої ручного пуску автоматичних установок пожежогасіння повинні бути опломбовані, захищені від несанкціонованого приведення в дію та механічних пошкоджень і встановлюватися поза можливою зоною горіння в доступному місці. Для визначення їх місцезнаходження повинні застосовуватися знаки протипожежної безпеки, розміщені як усередині, так і поза приміщенням.

Зрошувачі й насадки повинні постійно утримуватися в чистоті, під час проведення ремонтних робіт бути захищеними від потрапляння на них фарби, побілки тощо. У місцях, де є небезпека механічного пошкодження, їх необхідно захищати надійними огорожами, які не впливають на поширення тепла (для спринклерних зрошувачів) і не змінюють карту зрошування. Не допускається встановлювати замість тих, що спрацювали, та несправних зрошувачів пробки й заглушки.

Забороняється:

- використовувати трубопроводи АУП для підвішування або кріплення будь-якого устаткування;
- приєднувати виробниче устаткування та санітарні прилади до трубопроводів живлення АУП;
- встановлювати запірну арматуру та фланцеві з'єднання на трубопроводах живлення та розподільних трубопроводах.

Будинки й приміщення мають бути обладнані системами протидимного захисту, технічними засобами оповіщення про пожежу та засобами зв'язку відповідно до вимог будівельних норм.

Не рідше одного разу на місяць слід проводити випробування систем протидимного захисту з увімкненням вентиляторів (ручним способом або від пожежних сповіщувачів), про що складати акт.

Для підтримування систем протидимної вентиляції у працездатному стані необхідно:

- щотижня перевіряти стан вентиляторів, виконавчих механізмів, положення клапанів, заслінок; наявність замків та пломб на щитах електроживлення автоматичних пристроїв, захисного засклення на кнопках ручного пуску;
- періодично очищати від бруду та пилу (у зимовий час — від обледеніння) вентиляційні решітки, клапани, виконавчі механізми, плавкі замки, кінцеві вимикачі; регулювати натяг пасів трансмісії вентиляційних агрегатів, усувати несправності електричних пристроїв, вентиляційних установок, порушення цілості повітроводів та їх з'єднань.

Мережі протипожежного водопроводу мають забезпечувати нормативні витрати й напір води. Перевірка працездатності пожежних гідрантів повинна здійснюватися особами, що відповідають за їх технічний стан, не рідше двох разів на рік (навесні й восени). Кришки люків колодязів підземних пожежних гідрантів повинні бути очищені від бруду, льоду і снігу, в холодний період утеплені, а стояки — звільнені від води.

Кришки люків колодязів підземних пожежних гідрантів рекомендується фарбувати в червоний колір.

У разі відключення ділянок водогінної мережі та гідрантів або зменшення тиску мережі нижче за потрібний необхідно сповіщати про це підрозділи пожежної охорони.

Для контролю працездатності мережі зовнішнього протипожежного водопостачання необхідно один раз на рік проводити випробування на тиск та витрату води з оформленням акта. Випробування водогону повинне проводитися також після кожного ремонту, реконструкції або підключення нових споживачів до мережі водогону.

2.5. Утримування інженерного устаткування

Силові й освітлювальні електроустаткування, електропроводка та інші споживачі електроенергії мають виконуватися та експлуатуватися відповідно до ПУЕ, ГБЕ й Правил технічної експлуатації електроустановок споживачів (ПТЕ).

Електропроводка, розподільні пристрої, апаратура, електроустаткування, вимірювальні прилади, а також запобіжні пристрої різного типу, рубильники та інші пускові апарати й пристрої слід монтувати на негорючих основах (текстоліт, гетинакс та інші матеріали).

Для загального відключення силових і освітлювальних мереж складських приміщень, архівів та інших подібних приміщень необхідно встановлювати пристрої відключення ззовні вказаних приміщень на негорючих стінах.

Розподільні електрощити, електродвигуни та пускорегулювальні апарати мають періодично оглядатися й очищатися від пилу. Приєднання нових споживачів електричної енергії (електродвигунів та іншого електроустаткування) має проводитися з відома відповідального за експлуатацію електрогосподарства. Зіпсовані електроапарати та прилади, які можуть спричинити коротке замикання, слід терміново ремонтувати або замінити на інші.

Плавкі вставки запобіжників мають бути калібровані із зазначенням номінального струму з вставки (клеймо заводу-виробника або електричної лабораторії). Електроустаткування й електроапаратуру ущільненого та захисного виконання належить систематично перевіряти на герметичність, звертаючи особливу увагу на стан ущільнювальних прокладок.

Настільні лампи, вентилятори, телевізори, радіоприймачі, холодильники та інші електроприлади слід умикати в мережу тільки через справні штепсельні розетки й електрошнури. Експлуатація тимчасових електромереж не дозволяється.

Заміри опору ізоляції в силових та освітлювальних мережах необхідно проводити не рідше іншого разу на два роки.

Забороняється встановлення електропобутових приладів (телевізорів, холодильників тощо) в нішах меблів.

Не дозволяється:

- проходження повітряних ліній електропередач та зовнішніх електропроводок над горючими покрівлями, навісами, штабелями лісу, складами пально-мастильних матеріалів, торфу, дров та інших горючих матеріалів;
- відкрите прокладання електропроводів і кабелів транзитом через пожежонебезпечні та вибухо-небезпечні зони будь якого класу і ближче 1 м і 5 м від них відповідно, а також у сходових клітках;
- експлуатація кабелів і проводів з пошкодженою або такою, що в процесі експлуатації втратила захисні властивості, ізоляцією;
- залишення під напругою кабелів та проводів з неізольованими струмопровідними жилами;
- застосування саморобних подовжувачів, які не відповідають вимогам ПУЕ, що пред'являються до переносних (пересувних) електропроводок;
- застосування для опалення приміщення нестандартного (саморобного) електронагрівного устаткування або ламп розжарювання;
- користування пошкодженими розетками, відгалужувальними та з'єднувальними коробками, вимикачами та іншими електровиробами, а також лампами, скло яких має сліди затемнення або випинання;
- підвішування світильників безпосередньо на струмопровідні проводи, обгортання електроламп і світильників папером, тканиною та іншими горючими матеріалами, експлуатація їх зі знятими ковпаками (розсіювачами);
- використання електроапаратури та приладів в умовах, що не відповідають вказівкам (рекомендаціям) підприємств-виробників;
- застосування в пожежонебезпечних зонах складських приміщень люмінесцентних світильників з відбивачами і розсіювачами, виготовленими з горючих матеріалів;
- використання в пожежонебезпечних зонах світильників з лампами розжарювання без захисного суцільного скла (ковпаків), а також з відбивачами і розсіювачами, виготовленими з горючих матеріалів;
- залишення без догляду при виході з приміщення увімкнених в електромережу нагрівальних приладів, телевізорів, радіоприймачів тощо;

- складування горючих матеріалів на відстані менше 1 м від електроустаткування та під електрощитами;
- використання роликів, вимикачів, штепсельних розеток для підвішування одягу й інших предметів;
- заклеювання ділянок електропроводки папером, горючими тканинами;
- застосування для електромереж радіо- та телефонних проводів;
- використання побутових електронагрівних приладів (прасок, чайників, кип'ятильників тощо) без негорючих теплоізоляційних підставок та в місцях (приміщеннях), де їх застосування не передбачено технологічним процесом або заборонено;
- відкрито прокладати в сходових клітках і в об'ємі внутрішніх евакуаційних сходів електропроводи і кабелі, у тому числі в трубах із горючих та важкогорючих матеріалів згідно з ГОСТ 12.1.044-89 "ССБТ, Пожаровзрывоопасность веществ и материалов. Номенклатура показателей и методы их определения", незалежно від їхнього призначення і напруги;
- заклеювати шпалерами відкрито прокладені електропроводи і кабелі.

В усіх, незалежно від призначення, приміщеннях, які після закінчення роботи замикаються і не контролюються черговим персоналом, з усіх електроустановок та електроприладів, а також з мереж їх живлення повинна бути відключена напруга (за винятком чергового освітлення, протипожежних та охоронних установок, а також електроустановок, що за вимогами технології працюють цілодобово).

Обігрівання приміщень має здійснюватися тільки приладами центрального водяного опалення.

Приміщення вентиляційних установок слід завжди утримувати в чистоті. У разі виникнення пожежі потрібно негайно вимкнути (відключити) вентиляційну систему (за відсутності її аварійного відключення).

Вентиляційні камери, шахти та повітроводи мають очищатися від горючих предметів і пилу не рідше ніж два рази на рік та після капітального ремонту. Зберігання горючих матеріалів у вентиляційних камерах та використання камер для інших потреб забороняється.

Під час експлуатації побутових кондиціонерів забороняється:

- використовувати як опорні конструкції горючі елементи рам (у разі встановлення кондиціонера у віконному прорізі);
- кустарно (самотужки) переобладнувати кондиціонери;
- замінити триполюсні штепсельні роз'єднувачі на двополюсні;
- встановлювати кондиціонери у внутрішніх протипожежних перегородках та стінах.

Ліфти та підйомники не допускається використовувати для евакуації.

У разі пожежі ліфти та підйомники мають автоматично опускатися на перший поверх, відчинятися й відключатися.

Відпрацьовані ЛЗР і ГР, стоки речовин, які під час взаємодії з водою виділяють вибухопожежонебезпечні гази (карбід кальцію та ін.), зливати до каналізаційної мережі не допускається.

Порядок огляду, приведення до пожежобезпечного стану і закриття приміщень, корпусів, будівель тощо після закінчення роботи.

Після закінчення роботи працівники повинні впорядкувати робочі місця, зачинити вікна і вимкнути електроживлення приладів та устаткування, яким вони користувалися.

Відповідальний за пожежну безпеку після закінчення роботи зобов'язаний оглянути приміщення, пересвідчитись у тому, що нема порушень, які можуть призвести до пожежі, перевірити відключення електроприладів, устаткування та освітлення.

3. Обов'язки та дії працівників у разі виникнення пожежі

У разі виявлення пожежі (ознак горіння) кожен працівник зобов'язаний:

— повідомити про це Державну пожежну охорону (номер телефону для виклику — **«101»**), вказати при цьому адресу, кількість поверхів, місце виникнення пожежі, наявність людей, а також своє прізвище;

— повідомити чергового по університету: **т. 527-88-33; (68-33);**

— вжити заходів щодо оповіщення й евакуації людей, гасіння пожежі з використанням наявних вогнегасників та інших засобів пожежогасіння.

Керівник, посадова особа, яких повідомлено про пожежу, зобов'язані:

- перевірити, чи викликана Державна пожежна охорона;
- вимкнути (за необхідності) струмоприймачі;
- у разі загрози життю людей негайно організувати їх рятування (евакуацію), вивести за межі небезпечної зони всіх осіб, не пов'язаних із ліквідацією пожежі;
- перевірити, чи людей оповіщено про пожежу;
- забезпечити дотримання техніки безпеки працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі;
- організувати зустріч підрозділів Державної пожежної охорони, надати їм допомогу під час локалізації та ліквідації пожежі.

Після прибуття на пожежу підрозділів пожежної охорони забезпечити безперешкодний доступ їх до місця виникнення пожежі.

РОЗРОБЛЕНО

Провідний фахівець відділу з НС
з пожежної безпеки

(посада особи що розробила Інструкцію)

(підпис)

Світлана ЯКУБА-БОНДАР

(прізвище, ініціали)

« 13 » березня 2024 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-науково виробничих
питань і адміністративно-господарської
діяльності

(посада особи що узгодила Інструкцію)

(підпис)

Валерій ІЩЕНКО

(прізвище, ініціали)

« 13 » березня 2024 р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор,

доктор педагогічних наук, професор

Станіслав НІКОЛАЄНКО

"13" березня 2024 р.

ІНСТРУКЦІЯ № 2 ПРО ЗАХОДИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ НА АВТОЗАПРАВНІЙ СТАНЦІЇ НУБІП УКРАЇНИ

1. Галузь застосування

Ця Інструкція поширюється на всю територію, устаткування й приміщення автозаправної станції НУБіП України та встановлює вимоги пожежної безпеки, послідовність дій у разі виникнення пожежі на АЗС і є обов'язковою для вивчення й виконання відповідальним за пожежну безпеку, всіма операторами, працівниками, технічним персоналом обслугою, які перебувають на території й у приміщеннях АЗС.

2. Вимоги пожежної безпеки

До роботи на АЗС допускаються лише особи, які пройшли спеціальне навчання за програмою пожежно-технічного мінімуму й мають відповідне посвідчення.

Будь-які перепланування, зміни функціонального призначення приміщень здійснювати тільки за наявності проектної документації, яка пройшла попередню експертизу на відповідність нормативним актам з питань пожежної безпеки з позитивним результатом в органах державного пожежного нагляду.

В усіх, незалежно від призначення, приміщеннях, які після закінчення роботи замикаються і не контролюються *черговим персоналом*, з усіх електроустановок та електроприладів, а також з мереж їх живлення повинна бути відключена напруга (за винятком чергового освітлення, протипожежних та охоронних установок, а також електроустановок, що за вимогами технології працюють цілодобово).

Автомобілі, що стоять у черзі на заправлення, мають перебувати перед в'їздом на територію АЗС, поза зоною розміщення паливних резервуарів і колонок.

Забороняється палити, проводити ремонтні та інші роботи, пов'язані із застосуванням відкритого вогню як у будівлях АЗС, так і на відстані менше 20 м. від її території.

На АЗС мають бути розміщені на видних місцях плакати, які містять обов'язки водія під час заправлення автотранспорту, а також інструкції про заходи пожежної безпеки.

Місця заправлення та зливання нафтопродуктів у нічний час мають бути освітлені.

Кришки зливних і замірних труб, люків оглядових і зливних колодязів слід утримувати закритими.

Вимірювання рівня нафтопродуктів у резервуарах має здійснюватися спеціально призначеними для цієї мети стандартними вимірювальними приладами (пристроями).

Зливати нафтопродукти в підземні резервуари необхідно закритим способом (трубопроводом або через шланг).

Перед зливанням нафтопродукту з автоцистерни у резервуар слід заміряти рівень нафтопродукту в цьому резервуарі. Процес зливання контролюється працівником АЗС та водієм автоцистерни.

Наконечники зливних шлангів належить виготовляти з матеріалу, який унеможливорює іскроутворення в разі ударів об корпус резервуара, й надійно заземлювати.

Автоцистерни під час зливання повинні бути приєднані до заземлювального пристрою. Гнучкий заземлювальний провідник має бути постійно приєднаним до корпусу автоцистерни й мати на кінці пристосування для приєднування до заземлювального пристрою (струбцину, спеціальний наконечник тощо). Кожну цистерну автопотяга слід заземлювати нарізно до цілковитого зливання з неї нафтопродуктів.

Кожне технічне обслуговування, ремонт, перевірку роздавальних колонок необхідно фіксувати в журналі обліку ремонту устаткування.

Очищення резервуарів має здійснюватися не рідше одного разу на два роки, а також у разі заміни марки нафтопродукту.

За герметичністю фланцевих, різьбових та інших типів з'єднань у колонках, роздавальних рукавах, трубопроводах та арматурі належить установити постійний нагляд, витікання пального, що виникло, слід негайно усувати.

Кришки оглядових і приймальних колодязів дозволяється відкривати лише для вимірювань і відбирання проб під час зливних операцій та у разі виконання профілактичних заходів.

Відкривання та закривання пробок металевої тари, інші роботи у вибухонебезпечних зонах слід проводити інструментом із металу, який не утворює іскор.

Під час заправки на АЗС необхідно дотримувати таких вимог:

— мотоцикли й моторолери подаються до бензоколонок із непрацюючими (заглушеними) двигунами, пуск і вимкнення яких мають здійснюватися на відстані не менше 15 м від колонок, а автомобілі — своїм ходом, із обов'язковим вимкненням двигунів до початку заправки;

— нафтопродукти відпускаються безпосередньо в бензобаки. Власникам індивідуального транспорту допускається відпускати нафтопродукти в каністри. Забороняється відпускати пальне в поліетиленові каністри та скляну тару;

— облиті нафтопродуктами частини автомобілів, мотоциклів і моторолерів до пуску двигунів насухо протираються;

— випадково розлиті на землю нафтопродукти засипаються піском, а змочений ними пісок і промаслені обтиральні матеріали збираються в металеві ящики з кришками, які щільно закриваються, й після закінчення роботи вивозяться з території АЗС;

— відстань між автомобілем, який заправляється, та автомобілем, що стоїть позад нього, має бути не менше 3,0 м, а відстань між усіма іншими автомобілями, які стоять у черзі, — не менше 1,0 м; для кожного транспортного засобу слід забезпечити можливість маневрування та виїзду з території АЗС.

На АЗС забороняється:

— заправки транспортних засобів із працюючими (ввімкненими) двигунами;

— проїзд автотранспорту над підземними резервуарами;

— робота в одязі та взутті, облитих бензином;

— заправки транспортних засобів (крім легкових автомобілів), у яких перебувають пасажери;

— заправки автомобілів, завантажених небезпечним вантажем (вибуховими речовинами, стисненими та зрідженими горючими газами, ЛЗР і ГР, отруйними й радіоактивними речовинами тощо);

— в'їзд на територію АЗС і заправки тракторів, не обладнаних іскрогасниками;

— відпускання пального з роздавальних колонок, які під'єднані до заповнюваних резервуарів (під час зливання нафтопродуктів)

— приєднання заземлювальних провідників до пофарбованих та забруднених частин автоцистерни;

— використання як заземлювачів трубопроводів з ЛЗР, ГР і горючими газами, а також будь-яких інших трубопроводів;

— експлуатація вибухозахищеного електрообладнання зі знятими деталями оболонки, в тому числі кріпильними, передбаченими його конструкцією.

3. **Обов'язки та дії працівників у разі виникнення пожежі**

У разі виявлення пожежі (ознак горіння) кожен працівник зобов'язаний:

— повідомити про це Державну пожежну охорону (номер телефону для виклику — «101»), вказати при цьому адресу, кількість поверхів, місце виникнення пожежі, наявність людей, а також своє прізвище;

— повідомити чергового по університету: т. 527-88-33; (68-33);

— вжити заходів щодо оповіщення й евакуації людей, гасіння пожежі з використанням наявних вогнегасників та інших засобів пожежогасіння.

Керівник, посадова особа, яких повідомлено про пожежу, зобов'язані:

— перевірити, чи викликана Державна пожежна охорона;

— вимкнути (за необхідності) струмоприймачі;

— у разі загрози життю людей негайно організувати їх рятування (евакуацію), вивести за межі небезпечної зони всіх осіб, не пов'язаних із ліквідацією пожежі;

— перевірити, чи людей оповіщено про пожежу;

— забезпечити дотримання техніки безпеки працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі;

— організувати зустріч підрозділів Державної пожежної охорони, надати їм допомогу під час локалізації та ліквідації пожежі.

Після прибуття на пожежу підрозділів пожежної охорони забезпечити безперешкодний доступ їх до місця виникнення пожежі.

РОЗРОБЛЕНО

Провідний фахівець відділу з НС
пожежної безпеки

(посада особи що розробила Інструкцію)

(підпис)

Світлана ЯКУБА-БОНДАР
(прізвище, ініціали)

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-науково виробничих
питань і адміністративно-господарської діяльності

(посада особи що узгодила Інструкцію)

(підпис)

Валерій ІЩЕНКО
(прізвище, ініціали)

« 13 » березня 2024 р.

« 13 » березня 2024 р.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор,

доктор педагогічних наук, професор
Станіслав НІКОЛАЄНКО

13 березня 2024 р.

**ІНСТРУКЦІЯ № 3
ПРО ЗАХОДИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ В ПРИМІЩЕННЯХ
АРХІВУ НУБІП УКРАЇНИ**

1. Галузь застосування

Ця Інструкція розроблена відповідно до вимог НАПБ А.01.001-2014 Правила пожежної безпеки в Україні та НАПБ Б.01.006-2017 Правила пожежної безпеки для державних архівних установ України й поширюється на всі приміщення архіву.

2. Вимоги пожежної безпеки

Усі працівники архіву під час прийняття на роботу і в процесі праці не рідше одного разу на рік повинні проходити протипожежний інструктаж та перевірку знань з питань пожежної безпеки.

Персонал архіву повинен знати порядок дій у разі виникнення пожежі.

Будь-які перепланування, зміни функціонального призначення приміщень здійснювати тільки за наявності проектної документації, яка пройшла попередню експертизу на відповідність нормативним актам з питань пожежної безпеки з позитивним результатом в органах ДСНС України.

В усіх, незалежно від призначення, приміщеннях, які після закінчення роботи замикаються і не контролюються черговим персоналом, з усіх електроустановок та електроприладів, а також з мереж їх живлення повинна бути відключена напруга (за винятком чергового освітлення, протипожежних та охоронних установок, а також електроустановок, що за вимогами технології працюють цілодобово).

Розташування обладнання, меблів слід виконувати так, щоб воно не перешкоджало вільній евакуації відвідувачів у разі пожежі.

Шляхи евакуації, що не мають природного освітлення, у разі наявності людей повинні постійно освітлюватись електричним світлом.

Електрощити, групові електрощитки повинні бути оснащені схемами підключення споживачів з пояснювальними написами і вказаним значенням номінального струму апарата захисту (плавкої вставки).

Встановлення на горючі основи (конструкції) електророзеток, вимикачів, перемикачів та інших подібних апаратів допускається тільки з підкладанням під них суцільного негорючого матеріалу, що виступає за габарити апарата не менш ніж на 0,01 м.

Евакуаційні виходи й проходи повинні утримуватися завжди вільними та нічим не захарашеними.

Поздовжні проходи між стелажимами, а також між стелажем та стіною мають становити не менше 0,8 м; центральний прохід — не менше 1,2 м; прохід між торцями стелажів та стіною — не менше 0,45 м завширшки.

Технологічне устаткування та нагрівальні прилади за нормальних режимів роботи повинні бути пожежобезпечними.

Горючі матеріали (документи) слід зберігати на відстані, не менше: 0,5 м — від електроапаратури; 0,6 м — від сповіщувачів автоматичної пожежної сигналізації, 0,15 м — від приладів опалення.

Первинні засоби пожежогасіння належить утримувати в постійній готовності до використання. Вогнегасники слід розміщати на відстані 1,2 м від вхідних дверей та на висоті не більше 1,5 м від підлоги до низу корпусу вогнегасника.

У приміщеннях архіву забороняється:

- палити та застосовувати відкритий вогонь;
- проводити вогневі роботи без спеціального дозволу;
- застосовувати легкозаймисті й горючі рідини (ЛЗР і ГР);
- захарашувати шляхи евакуації архівними матеріалами;
- знімати передбачені проектом сповіщувачі автоматичної пожежної сигналізації;
- користуватися нагрівальними та побутовими електроприладами;
- залишати без нагляду підключене до електромережі енергоємне устаткування;
- ставити, класти на стелажі, шафи й електроустаткування сторонні предмети.

Відповідальний за пожежну безпеку приміщень архіву після закінчення роботи зобов'язаний:

- організувати прибирання приміщень;
- знеструмити електроустаткування;
- ретельно оглянути всі приміщення та пересвідчитись у їхній пожежній безпеці;
- вимкнути освітлення та замкнути вхідні двері.

3. **Обов'язки та дії працівників у разі виникнення пожежі**

У разі виявлення пожежі (ознак горіння) кожен працівник зобов'язаний:

- повідомити про це Державну пожежну охорону (номер телефону для виклику — «101»), вказати при цьому адресу, кількість поверхів, місце виникнення пожежі, наявність людей, а також своє прізвище;
- повідомити чергового по університету: т. **527-88-33; (68-33)**;
- вжити заходів щодо оповіщення й евакуації людей, гасіння пожежі з використанням наявних вогнегасників та інших засобів пожежогасіння.

Керівник, посадова особа, яких повідомлено про пожежу, зобов'язані:

- перевірити, чи викликана Державна пожежна охорона;
- вимкнути (за необхідності) струмоприймачі;
- у разі загрози життю людей негайно організувати їх рятування (евакуацію), вивести за межі небезпечної зони всіх осіб, не пов'язаних із ліквідацією пожежі;
- перевірити, чи людей оповіщено про пожежу;
- забезпечити дотримання техніки безпеки працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі;
- організувати зустріч підрозділів Державної пожежної охорони, надати їм допомогу під час локалізації та ліквідації пожежі.

Після прибуття на пожежу підрозділів пожежної охорони забезпечити безперешкодний доступ їх до місця виникнення пожежі.

РОЗРОБЛЕНО

Провідний фахівець відділу з НС
пожежної безпеки

(посада особи що розробила інструкцію)

(підпис)

Світлана ЯКУБА-БОНДАР
(прізвище, ініціали)

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-науково виробничих
питань і адміністративно-господарської діяльності

(посада особи що узгодила інструкцію)

(підпис)

Валерій ІЩЕНКО
(прізвище, ініціали)

« 13 » березня 2024 р.

« 13 » березня 2024 р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор,

доктор педагогічних наук, професор

Станіслав НІКОЛАСНКО

13 березня 2024 р.

ІНСТРУКЦІЯ № 4 ПРО ЗАХОДИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ У ПРИМІЩЕННЯХ БІБЛІОТЕКИ НУБІП УКРАЇНИ

1. Галузь застосування

Ця Інструкція поширюється на приміщення бібліотеки учбового закладу і визначає вимоги щодо забезпечення їх пожежної безпеки. Інструкція є обов'язковою для вивчення та виконання усіма працівниками, які перебувають у приміщеннях бібліотеки, відвідувачами, учнями, а також обслуговуючим персоналом.

2. Основні вимоги пожежної безпеки

Усі працівники бібліотеки під час прийняття на роботу повинні проходити протипожежний інструктаж та перевірку знань з питань пожежної безпеки.

Будь-які перепланування, зміни функціонального призначення приміщень бібліотеки здійснювати лише за наявності проектної документації, яка пройшла попередню експертизу на відповідність нормативним актам з питань пожежної безпеки з позитивним результатом в органах державного пожежного нагляду.

Приміщення бібліотеки мають бути забезпечені відповідними знаками безпеки згідно з ДСТУ 130 6309:2007.

Меблі та обладнання бібліотеки мають розміщуватися так, щоб забезпечити вільний евакуаційний прохід до виходу з приміщення (завширшки не менше ніж 1,0 м).

Евакуаційні шляхи та виходи слід завжди утримувати вільними, нічим не захарашувати.

Світильники евакуаційного освітлення мають вмикатися з настанням сутінків, шляхи евакуації, що не мають природного освітлення, повинні постійно освітлюватися електричним світлом.

Евакуаційні виходи повинні бути позначені покажчиками з написом «Вихід» білого кольору на зеленому фоні, світлові покажчики «Вихід» повинні постійно бути справними.

У міру накопичення легкозаймистих відходів (використаного паперу тощо), а також після закінчення роботи їх слід прибирати у спеціально відведені сміттєзбірники.

Документи, папір та інші горючі матеріали слід зберігати на відстані: – від електроштитів, електрокабелів, проводів – не менше ніж 1,0 м; – від світильників – 0,5 м; – від приладів опалення – 0,25 м.

Відстань від ламп до стелажів має бути не меншою за 0,5 м.

Відстань між стаціонарними стелажими та шафами має відповідати таким нормам: – між рядами стелажів і шаф (головний прохід) – не менш ніж 1,2 м; – між стелажими (прохід) – не менш ніж 0,8 м (між стелажими, на яких зберігаються картографічні документи, – не менш ніж 1,1 м); – між зовнішньою стіною будівлі та стелажими (шафами), паралельними стіні – не менш ніж 0,8 м; – між стіною та торцями стелажів або шаф (обхід) – не менш ніж 0,5 м; – між підлогою та нижньою полицею стелажу чи шафи – не менш ніж 0,2 м, у цокольних приміщеннях – не менш ніж 0,3 м; – між стелажими та приладами опалювальної системи – не менш ніж 1,1 м.

Ширина проходів між стелажими з висувними шухлядами, сейфами тощо повинна відповідати особливостям цього обладнання.

Електромережі, електроприлади та апаратура мають експлуатуватися лише у справному стані з урахуванням вказівок і рекомендацій заводів-виробників.

У разі пошкоджень електромереж, вимикачів, розеток та інших електроприладів слід негайно вимкнути їх і вжити необхідних заходів щодо приведення до пожежобезпечного стану.

Електрощити, групові електрощити мають бути оснащені схемами підключення споживачів з пояснюючими написами і вказаним значенням номінального струму апарата захисту (плавкої вставки).

Установлення на горючі основи (конструкції) електророзеток, вимикачів, перемикачів та інших подібних апаратів допускається лише з підкладанням під них суцільного негорючого матеріалу, що виступає за габарити апарата не менше ніж на 0,01 м.

Засоби протипожежного захисту слід утримувати у справному стані. Усі працівники бібліотеки зобов'язані вміти користуватися вогнегасниками, іншими первинними засобами пожежогасіння та внутрішніми пожежними кранами, знати місця їх розташування.

Пожежні крани мають бути укомплектовані пожежними рукавами та стволами однакового з ними діаметра, а також важелями для полегшення відкривання вентилів, утримуватися справними й доступними для використання. Не рідше одного разу на шість місяців вони мають перевірятися на працездатність ліцензованою організацією, яка здійснює їх технічне обслуговування.

Пожежні рукави слід утримувати сухими, складеними в «гармошку» або подвійну скатку, приєднаними до крана та ствола.

Пожежні шафи для розміщення кранів слід пломбувати, і вони повинні мати отвори для провітрювання.

На дверцятах пожежних шаф ззовні після літерного індексу «ПК» слід зазначити порядковий номер крана та номер телефону для виклику пожежної охорони. Улаштовуючи шафи, слід урахувати можливість розміщення в них двох вогнегасників.

Пожежні крани повинні постійно бути справними і доступними для використання.

Вибір типу та визначення необхідної кількості вогнегасників необхідно здійснювати згідно з чинними Типовими нормами належності вогнегасників та галузевими правилами пожежної безпеки.

На поверсі, де розташована бібліотека, має бути не менше ніж два переносних (порошкових) вогнегасники з масою заряду вогнегасної речовини 5 кг і більше. Крім того, на кожні 50 м² площі підлоги приміщення бібліотеки слід передбачати по одному вуглекислотному вогнегаснику з величиною заряду вогнегасної речовини 3 кг і більше.

Відстань від найвіддаленішого місця у бібліотеці до вогнегасника не повинна перевищувати 10 м.

Вогнегасники в місцях розміщення не повинні створювати перешкоди під час евакуації людей.

Підходи до місця розташування вогнегасників мають бути завжди вільними. Періодичний огляд вогнегасників має здійснюватися особою, відповідальною за пожежну безпеку не рідше одного разу на місяць.

Місця розташування вогнегасників слід позначати вказівними знаками згідно з чинними державними стандартами.

Усі приміщення бібліотеки повинні бути обладнані системами автоматичної пожежної сигналізації.

Пожежні сповіщувачі повинні функціонувати цілодобово й постійно утримуватися в чистоті. До них має бути забезпечений вільний доступ.

Відстань від складованих матеріалів і обладнання до сповіщувачів повинна бути не менше ніж 0,6 м.

В усіх, незалежно від призначення, приміщеннях, які після закінчення роботи замикаються і не контролюються черговим персоналом, з усіх електроустановок та електроприладів, а також з мереж їх живлення повинна бути відключена напруга (за винятком чергового освітлення, протипожежних та охоронних установок, а також електроустановок, що працюють цілодобово).

Відповідальний за пожежну безпеку після закінчення роботи зобов'язаний: – ретельно оглянути всі приміщення бібліотеки, пересвідчитись у тому, що нема порушень, які можуть призвести до виникнення пожежі; – вимкнути освітлення, знеструмити прилади та обладнання (за винятком електрообладнання, яке відповідно до вимог роботи має працювати цілодобово).

Під час експлуатації електромереж забороняється:

- а) користуватися проводами з пошкодженою ізоляцією;
- б) використовувати для захисту електромереж некалібровані плавкі вставки в запобіжниках замість автоматів чи каліброваних запобіжників;
- з) користуватися електропобутовими приладами.

У приміщеннях бібліотеки забороняється

- улаштовувати тимчасові електромережі, застосовувати саморобні некалібровані плавкі вставки в запобіжниках і саморобні подовжувачі, які не відповідають вимогам Правил улаштування електроустановок, прокладати електричні проводи безпосередньо по горючій основі, експлуатувати світильники зі знятими ковпаками (розсіювачами).

- використовувати вимикачі та штепсельні розетки для розвішування на них одягу або інших предметів, обгортати електролампи й світильники папером, заклеювати ділянки електропроводки горючою тканиною, папером.

- користуватися електронагрівальними приладами (кип'ятильниками, чайниками, плитками, камінами тощо), крім спеціально призначених і обладнаних для цього приміщень.

- залишати без нагляду ввімкнені в електромережу кондиціонери, комп'ютери тощо, порушувати правила експлуатації електроприладів.

- захарашувати підходи до засобів пожежогасіння, використовувати пожежні крани, рукави й пожежний інвентар не за призначенням.

- використовувати для зберігання документів, різних матеріалів, предметів та інвентарю шафи (ніші) інженерних комунікацій.

- розводити зварювальні та інші вогневі роботи без оформлення відповідного дозволу (наряду-допуску), застосовувати легкозаймисті рідини.

- улаштовувати на шляхах евакуації пороги, виступи, турнікети, двері розсувні, підйомні, такі, що обертаються, та інші пристрої, які перешкоджають вільній евакуації людей.

- захарашувати шляхи евакуації (коридори, проходи, сходові марші й площадки, вестибюлі, холи, тамбури тощо) меблями, обладнанням, різними матеріалами, навіть якщо вони не зменшують нормативну ширину.

- застосовувати на шляхах евакуації горючі матеріали для облицювання стін і стель.

- розташовувати у тамбурах виходів гардероби, вішалки для одягу, пристосовувати їх для зберігання, у т. ч. тимчасового, будь-якого інвентарю та матеріалів.

- установлювати телекамери в проходах таким чином, щоб вони перешкождали евакуації людей.

- устеляти підлогу на шляхах евакуації ковзкими матеріалами.

- користуватися газовими паяльниками, паяльними лампами або будь-якими іншими приладами, що створюють відкрите полум'я.

- здійснювати прибирання із застосуванням бензину, керосину, ефіру, інших вогнєнебезпечних розчинників.

- залишати без нагляду підключене до електромережі енергоємне обладнання.

- оббивати стіни приміщень матеріалами групи горючості Г3, Г4, які не оброблені або не просочені вогнезахисними сумішами.

- захарашувати проходи між стелажима, зберігати книги поблизу батарей центрального опалення.

- ставити, класти на стелажі, шафи й електрообладнання сторонні предмети.

- палити.

3. Обов'язки та дії працівників бібліотеки в разі виникнення пожежі

3.1. Біля стаціонарних телефонів та на видних місцях мають бути таблички із зазначенням номера «101» виклику пожежної охорони.

3.2. У разі виявлення пожежі (ознак горіння) кожен працівник зобов'язаний:

- негайно повідомити про це Державну пожежну охорону (номер телефону для виклику — «101»), вказати при цьому адресу, кількість поверхів, місце виникнення пожежі, наявність людей, а також своє прізвище;

- повідомити про пожежу свого керівника та чергового по університету: т. 527-88-33; (68-33);

- взяти (по можливості) заходів щодо евакуації людей та матеріальних цінностей, гасіння пожежі з використанням наявних вогнегасників та інших засобів пожежогасіння.

3.3. Керівник, посадова особа, яких повідомлено про пожежу, зобов'язані:

- перевірити, чи викликана Державна пожежна охорона;
- вимкнути (за необхідності) струмоприймачі;
- у разі загрози життю людей негайно організувати їх рятування (евакуацію), вивести за межі небезпечної зони всіх осіб, не пов'язаних із ліквідацією пожежі;
- перевірити, чи людей оповіщено про пожежу;
- забезпечити дотримання техніки безпеки працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі.

3.4. Під час пожежі не можна відчиняти вікна, двері, а також вибивати шибки. Залишаючи приміщення слід закрити за собою двері, тому що приплив у зону горіння свіжого повітря ззовні сприяє швидкому поширенню вогню.

3.5. Організувати охорону врятованого майна та документів.

3.6. Підрозділи пожежної охорони, що прибули для гасіння пожежі, необхідно зустріти, повідомити при цьому, чи є загроза життю людей, вказавши місце горіння та наявні джерела води.

РОЗРОБЛЕНО

Провідний фахівець відділу з НС

пожежної безпеки

(посада особи що розробила інструкцію)

 Світлана ЯКУБА-БОНДАР

(підпис)

(прізвище, ініціали)

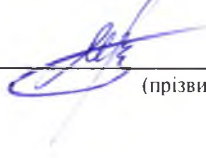
« 13 » березня 2024 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-науково виробничих

питань і адміністративно-господарської діяльності

(посада особи що узгодила Інструкцію)

 Валерій ІЩЕНКО

(підпис)

(прізвище, ініціали)

« 13 » березня 2024 р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

доктор педагогічних наук, професор

Станіслав НІКОЛАСНКО

"13" березня 2024 р.

ІНСТРУКЦІЯ № 5 ПРО ЗАХОДИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ БУДІВЕЛЬНО- МОНТАЖНИХ РОБІТ В НУБІП УКРАЇНИ

1. Галузь застосування, відповідальність

Ця Інструкція поширюється на всі види будівельно-монтажних робіт і є обов'язковою для вивчення й виконання всіма посадовими особами та працівниками, залученими до таких робіт.

Відповідають за пожежну безпеку окремих ділянок будівництва, наявність і справне утримування засобів пожежогасіння, своєчасне виконання передбачених проектом протипожежних заходів керівники робіт на цих ділянках (призначаються наказом).

Відповідальними за пожежну безпеку побутових, допоміжних і підсобних приміщень є посадові особи, яким підпорядковані вказані приміщення.

2. Вимоги пожежної безпеки

Розміщення виробничих, складських та допоміжних будівель і споруд на території будівництва має відповідати затвердженому в установленому порядку будгеплану, опрацьованому в складі проекту організації будівництва.

Будівлі, що зводяться, тимчасові споруди, підсобні приміщення, а також будівельні майданчики забезпечуються первинними засобами пожежогасіння.

На кожній тимчасовій (мобільній) будівлі та споруді розміщуються таблички із зазначенням її призначення, інвентарного номера, прізвища відповідального за її експлуатацію та пожежну безпеку.

У разі збереження існуючих споруд належить опрацювати відповідні протипожежні заходи щодо забезпечення їхньої пожежної безпеки.

До всіх будівель, що зводяться, допоміжних споруд, у тому числі тимчасових, місць відкритого зберігання будівельних матеріалів, конструкцій та устаткування слід забезпечити вільний під'їзд.

У разі зберігання на відкритих майданчиках горючих будівельних матеріалів, виробів, конструкцій із горючих матеріалів, а також обладнання в горючій упаковці вони розміщуються в штабелях чи групами площею не більше 100 м². Розриви між штабелями (групами) та відстань від них до будівель і споруд, що зводяться, підсобних будівель і споруд належить приймати не менше 24 м.

Круглий ліс слід укладати в штабелі не більше 1,5 м заввишки з установаванням між рядами упорів, які перешкоджають розкочуванню колод, а пиломатеріали — в штабелі заввишки не більше половини ширини штабеля в разі рядового укладання та не більше ширини штабеля в разі укладання в клітки.

Горючі будівельні відходи щодня прибираються з місць виконання робіт та з будівельного майданчика у спеціально відведені місця.

Меблі та обладнання (за винятком обладнання, що підлягає монтажу згідно із затвердженим графіком робіт) дозволяється завозити до будівлі, що зводиться, від моменту закінчення опоряджувальних робіт із негайним установаванням на місце.

Використовувати у сходових клітках дерев'яні драбини дозволяється лише в будівлях не вище двох поверхів.

Допускається на час будівництва накривати негорючі сходи горючими матеріалами (для захисту від пошкоджень).

Коли будівля зводиться в три поверхи та більше, слід застосовувати металеві риштування.

Будівельні риштування споруд на кожні 40 м їхнього периметра обладнують одними сходами чи однією драбиною, але не менше як двома сходами (драбинами) на всю будівлю. Настил та підмостки риштувань слід періодично та після закінчення робіт очищати від будівельного сміття, а за необхідності — посипати піском.

Опалубку з горючих і важкогорючих матеріалів дозволяється влаштовувати одночасно не більш як на три поверхи. Після досягнення необхідної міцності бетону дерев'яна опалубка й риштування мають бути видалені з будівлі.

Роботи з вогнезахисту металоконструкцій для підвищення меж їх вогнестійкості мають виконуватись одночасно зі зведенням будівлі.

За наявності в будівлях горючих матеріалів слід вживати заходів щодо відвернення поширення пожежі через отвори у стінах та перекриттях (герметизація стиків внутрішніх і зовнішніх стін та міжповерхових перекриттів, ущільнення в місцях проходження інженерних комунікацій із забезпеченням нормативних меж вогнестійкості).

У споруджуваних будинках підпідлоговий простір у перекритті очищається від горючого сміття (стружки, трісок, тирси тощо) до настилання помосту.

Монтаж конструкцій з утеплювачем із матеріалів груп горючості Г3 та Г4 або із застосуванням утеплювачів з цих матеріалів має виконуватись за нарядом-допуском, який видається виконавцю робіт відповідальним за пожежну безпеку будівництва. У наряді-допуску зазначаються місце, технологічна послідовність, способи виробництва, конкретні протипожежні заходи, відповідальні та термін дії наряду. На місцях виконання робіт розміщують плакати "Вогнебезпечно: горючий утеплювач".

Кількість утеплювачів і покрівельних рулонних матеріалів у місцях виконання робіт не повинна перевищувати змінної потреби.

До початку монтажу плит покриття з полімерними утеплювачами, укладання полімерних утеплювачів на покриття, виконання робіт з улаштування покрівель слід виконати всі передбачені проектом виходи на покриття будівель (зі сходових кліток, зовнішніми сходами) та обгородження. Для повідомлення про пожежу біля виходів на покриття мають бути встановлені телефони або інші засоби зв'язку.

Усі роботи, пов'язані із застосуванням відкритого вогню, проводяться до початку застосування горючих і важкогорючих матеріалів.

Використання агрегатів для наплавлення рулонних матеріалів із потовщеним шаром дозволяється лише у разі влаштування покрівель на залізобетонних плитах та покриттів із застосуванням негорючого утеплювача.

Заправляти паливом агрегати на покрівлі слід у спеціальному місці, забезпеченому вогнегасниками та ящиком із піском.

На ділянках електропрогрівання бетону розміщуються попереджувальні плакати та написи "Небезпечно. Під напругою".

Для опалення мобільних (інвентарних) будівель належить використовувати парові й водяні калорифери, а також ТЕНи (електронагрівачі) заводського виготовлення з урахуванням вимог НАПБ А.01.001-2014 Правила пожежної безпеки в Україні.

Сушіння одягу та взуття має проводитись у спеціально пристосованих приміщеннях, будівлях чи спорудах із центральним водяним опаленням або із застосуванням водяних калориферів.

У будівлях із металевих конструкцій з полімерними утеплювачами на час виконання будівельних робіт дозволяється використовувати лише системи повітряного чи водяного опалення із розташуванням топкових приміщень за межами будівель (на відстані не менше 18 м) або за протипожежною стіною 2-го типу.

Відстань від трубопроводів із теплоносієм до огорожувальних конструкцій приймається не менше 0,1 м.

У разі використання для опалення та сушіння тимчасових опалювальних пристроїв і тепловироблювальних установок заходи пожежної безпеки мають бути викладені в проекті виконання робіт.

У тимчасових побутових та адміністративних приміщеннях (спорудах), де неможливе влаштування центрального опалення, дозволяється мати пічне опалення, яке відповідає вимогам будівельних норм і НАПБ А.01.001-2014 Правила пожежної безпеки в Україні.

Пересувні й стаціонарні установки з пальниками інфрачервоного випромінювання мають бути обладнані автоблокуванням, яке припиняє подачу газу в разі згасання пальника.

Пересувні установки з пальниками інфрачервоного випромінювання, встановлювані на підлозі, повинні мати спеціальну стійку підставку. Балон із газом має розміщатися на відстані не менше 1,5 м від установки та інших опалювальних приладів, а від електролічильника, вимикачів та інших електроприладів — на відстані не менше 1,0 м.

Черговий працівник, що займається експлуатацією пересувних установок, зобов'язаний стежити, щоб вони перебували у справному стані, та реєструвати в журналі встановлення установок на поверхах.

Повітрянагрівальні установки, що працюють на рідкому й газоподібному паливі, повинні розміщатися на відстані не ближче 5,0 м від будівлі, яка зводиться.

Резервуар для палива повинен мати ємність не більше 200 л і розміщатися на відстані не менше 10 м від повітрянагрівника та не менше 15 м від будівлі, що зводиться. Паливо до повітрянагрівника слід подавати металевим трубопроводом.

З'єднання та арматура на паливопроводі монтуються герметично, щоб унеможливити підтікання палива. На паливопроводі до агрегату, біля витратного бака, слід установлювати запірний вентиль для припинення подачі палива до установки в разі пожежі чи аварії.

Під час монтажу та експлуатації установок, які працюють на газовому паливі, потрібно дотримувати таких правил:

- у тепловироблювальних установках мають бути стандартні пальники, що мають заводський паспорт;

- пальники мають працювати стало без відриву полум'я та проскакування його всередину пальника, в межах необхідного регулювання теплового навантаження агрегату;

- вентиляція приміщення з тепловироблювальними установками має забезпечувати триразовий повітрообмін.

До монтажу та експлуатації допускаються електрокалорифери тільки заводського виготовлення, зі справними сигналізацією й блокуванням, яке унеможливує подачу електроенергії до нагрівальних елементів, коли вентилятор не працює, автоматикою контролю за температурою повітря на виході та її регулюванням, електричним і тепловим захистом, передбаченим у калорифері.

Монтаж, підготовка до роботи та пуск електрокалорифера мають здійснюватись у порядку, викладеному в паспорті заводу-виробника.

Освітлювальні прожектори на території будівельного майданчика зазвичай установлюють на окремих опорах.

До початку основних будівельних робіт належить забезпечити протипожежне водопостачання будови від пожежних гідрантів на водогінній мережі або з резервуарів (водойм).

Не дозволяється:

- розміщати на території будівництва споруди з відхиленнями від обов'язкових вимог чинних норм, правил і затвердженого будгенплану;

- розміщати в будівлях, що зводяться, тимчасові склади, майстерні та адміністративно-побутові приміщення з незахищеними несучими металевими конструкціями й панелями з горючими полімерними утеплювачами;

- розводити на території будівництва багаття, палити в місцях зберігання й застосування горючих речовин і матеріалів, а також у тимчасових адміністративно-побутових приміщеннях і спорудах;

- закривати (утеплювати) конструкції риштовань горючими матеріалами (фанерою, пластиком, плитами ДВП, брезентом тощо);

- виконувати всередині будівель і споруд роботи із застосуванням горючих речовин і будівельних матеріалів груп горючості Г3 та Г4 одночасно з будівельно-монтажними роботами, пов'язаними із застосуванням відкритого вогню (зварювання, відігрівання труб тощо);
- заливати бітумною мастикою ребра профільованого настилу під час наклеювання пароізоляційного шару та потовщувати шари мастики з відхиленнями від проекту;
- улаштувати сушарні в тамбурах та інших приміщеннях, розташованих біля виходів із будівель;
- застосовувати відкритий вогонь, а також використовувати вогневі та електричні калорифери й газові пальники інфрачервоного випромінювання в тепляках;
- використовувати для просушування та обігрівання приміщень саморобні нагрівальні прилади, жаровні, мангали, електроприлади з відкритими нагрівальними елементами;
- зберігати горючі та важкогорючі речовини й матеріали, а також проводити інші види робіт у місцях, де працюють установки з газовими пальниками інфрачервоного випромінювання;
- застосовувати горючі матеріали для м'якої вставки між корпусом електрокалорифера та вентилятором;
- установлювати прожектори на покрівлях із горючих матеріалів та на будівлях із полімерними утеплювачами в огорожувальних конструкціях;
- зберігати паливо для заправлення агрегатів, а також порожню тару з-під палива на покрівлі.

Під час експлуатації пальників інфрачервоного випромінювання забороняється:

- використовувати їх у приміщеннях без природного провітрювання або штучної вентиляції з відповідною кратністю повітрообміну, а також на підвальних та цокольних поверхах;
- використовувати пальники з пошкодженою керамікою, а також із видимими язиками полум'я;
- користуватися установкою, якщо в приміщенні з'явився запах газу;
- спрямовувати теплові промені пальників безпосередньо в бік горючих матеріалів, балонів із газом, газопроводів, електропроводок тощо;
- використовувати газові установки одночасно з установками на твердому паливі;
- зберігати в приміщеннях, де проводиться осушування, а також поблизу працюючої установки запасні балони;
- застосовувати відкритий вогонь поблизу балонів із газом. Під час роботи на відкритих майданчиках (для обігрівання робочих місць, осушування зволжених ділянок тощо) слід використовувати лише вітростійкі пальники (наприклад, ГИИ-1).

Під час експлуатації тепловироблювальних установок забороняється:

- працювати на установках із порушеною герметичністю паливопроводів, нещільними з'єднаннями корпусу форсунки з тепловироблювальною установкою, несправними димоходами, які спричиняють проникнення продуктів згоряння в приміщення, несправними електродвигунами й пусковою апаратурою, а також за відсутності теплового захисту електродвигуна та за інших несправностей;
- працювати з невідрегульованою форсункою (з невідрегульованим горінням палива);
- використовувати для з'єднання паливопроводів гумові або поліхлорвінілові шланги та муфти;
- улаштувати огорожі з матеріалів груп горючості Г3 та Г4 біля установки й витратних баків;
- відігрівати паливопроводи відкритим полум'ям;
- здійснювати пуск тепловироблювальної установки після короткотривалої зупинки без продування її повітрям;
- запалювати робочу суміш через оглядове вікно;
- регулювати зазор між електродами свічок на тепловироблювальній установці, що працює;
- приводити тепловироблювальну установку в дію за відсутності захисних ґрат на повітрозабірних колекторах.

Під час експлуатації електрокалорифера забороняється:

- вимикати сигналізацію або блокування;
- перевищувати температуру повітря на виході з електрокалорифера, встановлену заводом-виробником;
- вмикати електрокалорифер, коли не працює вентилятор (блокування слід перевіряти перед кожним пуском);
- сушити одяг або інші горючі матеріали на електрокалорифері чи біля нього;
- зберігати в приміщенні, де встановлений електрокалорифер, горючі речовини та матеріали.

3. Обов'язки та дії працівників у разі виникнення пожежі

У разі виявлення пожежі (ознак горіння) кожен працівник зобов'язаний:

- повідомити про це Державну пожежну охорону (номер телефону для виклику — **«101»**), вказати при цьому адресу, кількість поверхів, місце виникнення пожежі, наявність людей, а також своє прізвище;
- повідомити чергового по університету: **т. 527-88-33; (68-33)**;
- вжити заходів щодо оповіщення й евакуації людей, гасіння пожежі з використанням наявних вогнегасників та інших засобів пожежогасіння.

Керівник, посадова особа, яких повідомлено про пожежу, зобов'язані:

- перевірити, чи викликана Державна пожежна охорона;
- вимкнути (за необхідності) струмоприймачі;
- у разі загрози життю людей негайно організувати їх рятування (евакуацію), вивести за межі небезпечної зони всіх осіб, не пов'язаних із ліквідацією пожежі;
- перевірити, чи людей оповіщено про пожежу;
- забезпечити дотримання техніки безпеки працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі;
- організувати зустріч підрозділів Державної пожежної охорони, надати їм допомогу під час локалізації та ліквідації пожежі.

Після прибуття на пожежу підрозділів пожежної охорони забезпечити безперешкодний доступ їх до місця виникнення пожежі.

РОЗРОБЛЕНО

Провідний фахівець відділу з НС
пожежної безпеки

(посада особи що розробила Інструкцію)

(підпис)

Світлана ЯКУБА-БОНДАР
(прізвище, ініціали)

« 13 » березня 2024 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-науково виробничих
питань і адміністративно-господарської діяльності

(посада особи що узгодила Інструкцію)

(підпис)

Валерій ІЩЕНКО
(прізвище, ініціали)

« 13 » березня 2024 р.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор,

доктор педагогічних наук, професор

Станіслав НІКОЛАЄНКО

"18" березня 2024 р.

**ІНСТРУКЦІЯ № 6
ПРО ЗАХОДИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ В ГОТЕЛІ
НУБіП УКРАЇНИ**

1. Галузь застосування

Ця Інструкція поширюється на всі приміщення готелю, встановлює вимоги пожежної безпеки, порядок дій у разі виникнення пожежі та є обов'язковою для вивчення й виконання всім його персоналом, а також мешканцями (гостями) — в частині вимог, що їх стосуються.

2. Вимоги пожежної безпеки

Усі працівники готелю під час прийняття на роботу повинні проходити протипожежний інструктаж та перевірку знань з питань пожежної безпеки, а також щороку — курс навчання правил пожежної безпеки за програмою, затвердженою адміністрацією.

Не рідше одного разу на півроку мають проводитися практичні тренування всіх працівників готелю відповідно до інструкції, яка визначає дії персоналу щодо забезпечення безпечної та швидкої евакуації людей і є доповненням до схематичного плану евакуації.

Усі громадяни, які прибувають до готелю, повинні бути ознайомлені адміністрацією з основними вимогами пожежної безпеки (під розписку).

У житлових номерах мають бути розміщені на видних місцях:

- схематичний план індивідуальної евакуації з відповідного поверху із зазначенням даної кімнати (номера), евакуаційних виходів та шляхів руху до них, місць розташування засобів пожежогасіння й сигналізації, а також необхідний пояснювальний текст і пам'ятка про дії в разі пожежі;
- стисла пам'ятка для мешканців із переліком вимог правил пожежної безпеки.

Будь-які перепланування, зміни функціонального призначення приміщень здійснювати тільки за наявності проектної документації, яка пройшла попередню експертизу на відповідність нормативним актам з питань пожежної безпеки з позитивним результатом в органах державного пожежного нагляду. Оренда приміщень допускається тільки за наявності дозволу від органу державного пожежного нагляду.

Електрощити, групові електрощити повинні бути оснащені схемами підключення споживачів з пояснювальними написами і вказаним значенням номінального струму апарата захисту (плавкої вставки).

Встановлення на горючі основи (конструкції) електророзеток, вимикачів, перемикачів та інших подібних апаратів допускається тільки з підкладанням під них суцільного негорючого матеріалу, що виступає за габарити апарата не менш ніж на 0,01 м.

В усіх, незалежно від призначення, приміщеннях, які після закінчення роботи замикаються і не контролюються черговим персоналом, з усіх електроустановок та електроприладів, а також з мереж їх живлення повинна бути відключена напруга (за винятком чергового освітлення, протипожежних та охоронних установок, а також електроустановок, що за вимогами технології працюють цілодобово).

Для забезпечення пожежної безпеки в готелі необхідно:

- організувати цілодобове чергування персоналу. Черговий зобов'язаний мати при собі комплект ключів від дверей евакуаційних виходів, індивідуальний засіб захисту органів дихання для організації евакуації людей у разі виникнення пожежі, електричний ліхтар,

знати порядок виклику пожежної охорони та дій у разі виникнення пожежі. У нічний час черговому (охоронцю) забороняється спати та виходити за межі готелю:

- двері технічного поверху, венткамер, електрощитових, підвалу мають утримуватися замкненими. На дверях слід указувати місце зберігання ключів;
- експлуатувати електромережі, електроприлади та іншу електроапаратуру дозволяється тільки у справному стані, враховуючи рекомендації підприємств-виробників;
- у разі виявлення пошкоджень електромереж, вимикачів, розеток, інших електроприладів слід негайно знеструмити їх і вжити необхідних заходів щодо приведення до пожежобезпечного стану;
- меблі необхідно розміщати так, щоб евакуаційний прохід до виходу з приміщення був вільний. Двері мають відчинятися назовні;
- евакуаційні шляхи та виходи повинні завжди утримуватися вільними, нічим не зашарашеними;
- світильники евакуаційного освітлення мають умикатися з настанням сутінків, шляхи евакуації, що не мають природного освітлення, мають постійно освітлюватись електричним світлом;
- евакуаційні виходи мають бути позначені світловими покажчиками з написом "Вихід" білого кольору на зеленому фоні. Світлові покажчики "Вихід" завжди мають бути справними;
- наявні в готелі засоби протипожежного захисту та зв'язку (пожежну й охоронно-пожежну сигналізацію, автоматичні установки пожежогасіння, пожежні кран-комплекти та первинні засоби пожежогасіння тощо) слід утримувати у справному стані;
- усі працівники готелю зобов'язані вміти користуватися вогнегасниками, іншими первинними засобами пожежогасіння, знати місця їх розташування;
- переговорні пристрої ліфтів готелю використовуються для передачі повідомлень про пожежі на диспетчерський пункт. Для цього їх слід забезпечити спеціальними табличками з пояснювальними написами.

У готелі не дозволяється:

- улаштовувати тимчасові електромережі, прокладати електропроводи та кабелі безпосередньо по горючій основі;
- користуватися в номерах різноманітними електронагрівальними приладами: електрочайниками, кип'ятильниками, електроплитами, електропрасками тощо;
- використовувати саморобні подовжувачі, які не відповідають вимогам ПУЕ, ПБЕ, що висуваються до переносних (пересувних) електропроводок;
- улаштовувати на шляхах евакуації пороги, виступи, турнікети, розсувні та підйомні двері, такі двері, що обертаються, інші пристрої, які перешкоджають вільній евакуації людей, встановлювати дзеркала;
- зашарашувати шляхи евакуації (коридори, проходи, сходові марші та клітки, вестибюлі, холи, тамбури тощо) меблями, устаткуванням, різними матеріалами, навіть якщо вони не зменшують нормативної ширини;
- забивати, заварювати, замикати на навісні замки, болтові з'єднання та зачиняти на інші запори, що погано відчиняються зсередини, зовнішні евакуаційні двері;
- улаштовувати в загальних коридорах комори та вбудовані шафи, за винятком шаф для інженерних комунікацій;
- зберігати в шафах (нішах) для інженерних комунікацій горючі матеріали, а також інші сторонні предмети;
- облаштовувати в ліфтових холах комори, кіоски й т.ін.;
- установлювати телекамери в проходах так, щоб вони перешкождали вільній евакуації людей;
- знімати передбачені проектом двері вестибюлів, холів, тамбурів і сходових кліток;
- знімати пристрої для самозачинення дверей сходових кліток, коридорів, холів, тамбурів тощо, а також фіксувати самозакривні двері у відчиненому положенні;
- розміщати на стінах сходових кліток стелі, панно тощо;
- улаштовувати на шляхах евакуації слизьку підлогу.

3. **Обов'язки та дії працівників у разі виникнення пожежі**

У разі виявлення пожежі (ознак горіння) кожен працівник зобов'язаний: негайно повідомити про це Державну пожежну охорону (номер телефону для виклику — «101»), вказати при цьому адресу, кількість поверхів, місце виникнення пожежі, наявність людей, а також своє прізвище;

- повідомити про пожежу свого керівника та чергового по університету: т. 527-88-33; (68-33);
- вжити (по можливості) заходів щодо евакуації людей та матеріальних цінностей, гасіння пожежі з використанням наявних вогнегасників та інших засобів пожежогасіння.

Керівник, посадова особа, яких повідомлено про пожежу, зобов'язані:

- перевірити, чи викликана Державна пожежна охорона;
- вимкнути (за необхідності) струмоприймачі;
- у разі загрози життю людей негайно організувати їх рятування (евакуацію), вивести за межі небезпечної зони всіх осіб, не пов'язаних із ліквідацією пожежі;
- перевірити, чи людей оповіщено про пожежу;
- забезпечити дотримання техніки безпеки працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі;
- організувати зустріч підрозділів Державної пожежної охорони, надати їм допомогу під час локалізації та ліквідації пожежі.

Після прибуття на пожежу підрозділів пожежної охорони забезпечити безперешкодний доступ їх до місця виникнення пожежі.

РОЗРОБЛЕНО

Провідний фахівець відділу з НС
пожежної безпеки

(посада особи що розробила Інструкцію)

(підпис)

Світлана ЯКУБА-БОНДАР
(прізвище, ініціали)

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-науково виробничих
питань і адміністративно-господарської діяльності
(посада особи що узгодила Інструкцію)

(підпис)

Валерій ІЩЕНКО
(прізвище, ініціали)

« 13 » березня 2024 р.

« 13 » березня 2024 р.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор,
доктор педагогічних наук, професор
Станіслав НІКОЛАЄНКО

13 березня 2024 р.

**ІНСТРУКЦІЯ № 7
ЩОДО ДІЙ ПЕРСОНАЛУ ГОТЕЛЮ НУБІП УКРАЇНИ
У РАЗІ ПОЖЕЖІ ТА УБЕЗПЕЧЕННЯ ШВИДКОЇ ЕВАКУАЦІЇ ЛЮДЕЙ**

1. Галузь застосування

1.1. Ця Інструкція поширюється на будівлю та всі приміщення готелю, встановлює вимоги щодо постійної готовності об'єкта, його працівників до виникнення пожежі, порядок дій у разі пожежі, забезпечення швидкої евакуації людей та є обов'язковою для вивчення та виконання працівниками (персоналом) готелю.

2. Загальні підготовчі заходи

2.1. Всі працівники готелю під час прийняття на роботу повинні проходити протипожежний інструктаж та перевірку знань з питань пожежної безпеки з ознайомленням з планами евакуації людей на випадок пожежі, а також щороку — курс навчання правил пожежної безпеки за програмою, затвердженою адміністрацією готелю.

2.2. Не рідше одного разу на півроку мають проводитися практичні тренування всіх задіяних згідно з цією Інструкцією працівників і практичне опрацювання дій персоналу щодо забезпечення швидкої евакуації людей у разі пожежі.

2.3. Всі громадяни, які прибувають до готелю повинні бути ознайомлені адміністрацією з основними вимогами пожежної безпеки (під розписку).

2.4. У готельних номерах мають бути вивішені на видних місцях:

- схематичний план індивідуальної евакуації з відповідного поверху із зазначенням місця розташування цього номера на плані, евакуаційних виходів та шляхів руху до них, місць розташування засобів пожежної сигналізації та пожежогасіння, а також необхідний пояснювальний текст і пам'ятка про дії мешканців на випадок виникнення пожежі;

- стисла пам'ятка для мешканців готелю про правила пожежної безпеки.

2.5. Пам'ятки про правила пожежної безпеки та дії мешканців на випадок виникнення пожежі мають бути викладені українською та іншими мовами.

2.6. В готелі встановлюється цілодобове чергування персоналу (служб безпеки, приймання та розміщення гостей, готельного господарства, харчування та інженерно-технічної служби).

2.7. Черговий персонал зобов'язаний мати при собі комплект ключів від дверей евакуаційних виходів, індивідуальні засоби захисту органів дихання для організації евакуації людей у разі пожежі, електричні ліхтарі, знати порядок виклику пожежної охорони та дій у разі пожежі.

2.8. Черговому персоналу забороняється спати та виходити за межі готелю.

2.9. Меблі необхідно розміщати так, щоб забезпечити вільний евакуаційний прохід до дверей для виходу з приміщення.

2.10. Евакуаційні шляхи та виходи повинні завжди утримуватися вільними, нічим не зашарашеними.

2.11. Світильники евакуаційного освітлення мають умикатися з настанням сутінків, шляхи евакуації, що не мають природного освітлення, мають постійно освітлюватись електричним світлом.

2.12. Евакуаційні виходи мають бути позначені світловими покажчиками з написом "Вихід" білого кольору на зеленому фоні. Світлові покажчики "Вихід" завжди мають бути справними.

2.13. Наявні в готелі засоби протипожежного захисту та зв'язку (пожежну й охоронно-пожежну сигналізацію, автоматичні установки пожежогасіння, пожежні кран-комплекти та первинні засоби пожежогасіння тощо) слід утримувати у справному стані.

2.14. Всі працівники готелю зобов'язані вміти користуватися вогнегасниками, іншими наявними первинними засобами пожежогасіння та знати місця їх розташування.

2.15. До будівлі готелю має бути забезпечений вільний під'їзд. Дороги, проїзди й проходи до будівлі, пожежних вододжерел (гідрантів), підступи до зовнішніх стаціонарних пожежних драбин мають бути завжди вільними, утримуватися справними, взимку очищатися від снігу.

2.16. Про всі випадки виявлених несправностей у системах протипожежного захисту, водопостачання, знеструмлення будівлі готелю, а також про закриття (перекриття) доріг і проїздів до будівлі готелю, необхідно своєчасно сповіщати пожежну охорону.

2.17. На посту охорони та у службі приймання та розміщення гостей має бути список посадових осіб готелю, яких необхідно викликати (сповістити) у разі пожежі й порядок їхнього виклику вночі, у вихідні й святкові дні (у неробочий час).

3. Загальний порядок дій у разі пожежі

3.1. У разі виявлення пожежі (ознак горіння) кожен працівник зобов'язаний:

- повідомити про це Державну пожежну охорону (номер телефону для виклику — «101»), вказати при цьому адресу, кількість поверхів, місце виникнення пожежі, наявність людей, а також своє прізвище.

ПРИКЛАД ПОВІДОМЛЕННЯ:

« За адресою вулиця Горіхуватський шлях, 1А, готель НУБіП України (одинадцятиповерхова будівля) — дим у коридорі четвертого поверху. У приміщеннях готелю є люди. Повідомив Прокопенко »;

- повідомити чергового по університету: **т. 527-88-33; (68-33);**
- вжити заходів щодо оповіщення й евакуації людей, гасіння пожежі та збереження матеріальних цінностей;
- викликати (за необхідності) інші аварійно-рятувальні служби (медичну, газорятувальну тощо).

Після прибуття на пожежу підрозділів пожежної охорони забезпечити безперешкодний доступ їх до місця виникнення пожежі.

3.2. Посадова особа готелю (директор, керуючий готелем, їхні заступники та керівники служб), що прибула на місце пожежі, зобов'язана:

- перевірити, чи викликана пожежна охорона (продублювати повідомлення), сповістити власника готелю;
- у разі загрози життю людей негайно організувати їх евакуацію (рятування), використовуючи для цього наявні сили й засоби;
- видалити за межі небезпечної зони всіх працівників, не пов'язаних з ліквідацією пожежі;
- припинити усі роботи в будівлі готелю, крім робіт, пов'язаних із заходами щодо ліквідації пожежі;
- здійснити в разі необхідності знеструмлення будівлі готелю (за винятком відключення електропостачання систем протипожежного захисту та евакуаційного освітлення, оповіщення та керування евакуацією людей);
- зупинити роботу систем вентиляції в зоні пожежі (задимлення) та суміжних з нею приміщеннях, поверхах (за винятком пристроїв протидимного захисту);
- здійснити інші заходи щодо унеможливлення поширення пожежі та диму будівлею;
- перевірити ввімкнення системи оповіщення людей про пожежу, установок пожежогасіння, протидимного захисту;
- організувати зустріч підрозділів пожежної охорони, надати їм допомогу у виборі найкоротшого шляху для під'їзду до вогнища пожежі та в установленні на джерела протипожежного водопостачання;
- одночасно з гасінням пожежі організувати захист і рятування матеріальних цінностей;
- забезпечити дотримання вимог техніки безпеки працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі.

3.3. З прибуттям підрозділів пожежної охорони забезпечити безперешкодний доступ їх на територію, в будівлю та приміщення готелю.

3.4. Після прибуття підрозділів пожежної охорони адміністрація та технічний (черговий) персонал готелю зобов'язані брати участь у консультуванні керівника гасіння пожежі про конструктивні, інженерні й інші особливості будівлі готелю, організувати залучення до вжиття необхідних заходів, пов'язаних із ліквідацією пожежі та запобігання її розвитку, сил та засобів об'єкта.

4. Дії персоналу готелю у разі пожежі, що виникла у денний час (див. табл.4)

4.1. До дій у разі пожежі, що виникла у денний час, мають бути залучені усі працівники готелю, що перебувають на робочих місцях.

4.2. До прибуття підрозділів пожежної охорони діями персоналу щодо забезпечення швидкої евакуації людей і гасіння пожежі керує директор (керуючий готелем, начальник служби безпеки, за їх відсутності — інша старша посадова особа).

5. Дії персоналу готелю у разі пожежі, що виникла у нічний час (див. табл.5)

Дії персоналу в разі пожежі, що виникла у нічний час, мають здійснюватися так: до прибуття підрозділів пожежної охорони діями персоналу щодо забезпечення швидкої евакуації людей і гасіння пожежі керує керуючий готелем (начальник служби безпеки).

6. Табелі додаткових обов'язків служб та посадових осіб готелю щодо дій у разі пожежі (див. табл. 6)

7. Додаткові рекомендації щодо дій у разі пожежі

7.1. негайно виконувати всі розпорядження керівництва, служби безпеки готелю, а після прибуття підрозділів пожежної охорони — керівника гасіння пожежі.

7.2. Під час гасіння пожежі унеможливити нанесення шкоди життю та здоров'ю людей. Ризик може бути виправданим тільки задля рятування людей.

7.3. Під час рятування потерпілих та під час гасіння пожежі дотримувати таких правил:

- перед входом ДО палаючого приміщення, покритися з головою мокрим покривалом, пальтом, плащем, цупкою тканиною;
- двері в задимлене приміщення відкривати обережно, поволі, прикриваючи корпус тіла дверним полотном, щоб уникнути спалаху від швидкого припливу свіжого повітря;
- у сильно задимленому приміщенні пересуватися поповзом або схилившись;
- для захисту від чадного газу (по можливості) дихати крізь зволожену тканину;
- якщо виникло займання одягу, лягти (впасти) на підлогу та перекочуватися для збиття полум'я (бігти не можна — полум'я під час бігу буде швидше поширюватися);
- побачивши людину в одязі, що горить, слід накинути на неї пальто, плащ або будь-яке покривало (кошму) та щільно притиснути;
- пам'ятати, що малі діти у разі пожежі від страху часто ховаються під ліжка, в шафах, забиваються в куток;
- під час гасіння пожежі застосовувати вогнегасники, пожежні стволи, а також воду, пісок, землю, покривала та інші наявні протипожежні засоби;
- вогнегасні речовини спрямовувати в місця найінтенсивнішого горіння — не в полум'я, а на поверхню, що горить;
- якщо горить вертикальна поверхня (конструкція), воду треба подавати в її верхню частину.

8. Рекомендації щодо надання першої медичної допомоги при опіках

8.1. Перша допомога повинна бути спрямована на припинення впливу високої температури на потерпілого. Потерпілого покласти в горизонтальне положення (вертикальне положення тіла сприяє поширенню опіків на обличчя, загорянню волосся та ураженню органів дихання). Швидко загасити одяг, що горить, будь-яким способом (накрити покривалом, залити водою тощо).

8.2. У разі невеликого опіку (I ступеня) необхідно підставити обпечене місце під струмінь холодної води та тримати до стихання болю, а потім змазати уражену ділянку спиртом або одеколоном, не накладаючи пов'язки.

8.3. У разі сильних опіків та утворення пухирів необхідно накласти на них стерильну антисептичну пов'язку (за відсутності такого роду матеріалів використовують чистий рушник, простирадло, хустинку тощо).

8.4. У разі великих опікових уражень шкіри треба негайно викликати швидку допомогу, закутати потерпілого чистими пропрасованими рушниками, простирадлом, дати знеболювальні препарати та велику кількість рідини (чаю, мінеральної води).

8.5. При сильних опіках не можна:

- обробляти шкіру спиртом, одеколоном (це викликає сильну печію та біль);
- проколувати пухирі, що утворилися (вони запобігають потраплянню інфекції);
- змащувати шкіру жиром, розчином брильянтовим зеленим, міцним розчином марганцево-кислого калію, засипати порошками (це перешкоджає подальшому лікуванню);
- зривати прилиплі до місця опіку частини одягу, доторкатися до нього руками (при цьому може потрапити інфекція);
- дозволяти потерпілому самостійно пересуватися (можливий шок);
- поливати пухирі та обуглену шкіру водою.

8.6. У разі отримання сильних опіків слід обов'язково звернутися по медичну допомогу.

Таблиця 4 — Дії персоналу готелю у разі пожежі, що виникла у денний час

№ з/п	Дії у разі пожежі	Обов'язки відповідальних осіб, послідовність дій	Посада, П.І.Б. відповідальних осіб
1.	Повідомлення про пожежу	Негайно повідомити про пожежу пожежну охорону за номером телефону "101". При цьому необхідно назвати адресу об'єкта, вказати кількість поверхів будівлі, місце виникнення пожежі, обстановку на пожежі, наявність людей, а також повідомити своє прізвище. ПРИКЛАД ПОВІДОМЛЕННЯ: «За адресою вулиця Горіхуватський шлях, 1А, готель НУБіП України (одинадцятиповерхова будівля) — дим у коридорі четвертого поверху. У приміщеннях готелю є люди. Повідомив Прокопенко». За наявності поблизу ручного пожежного сповіщувача привести його в дію. Озвучити гучним голосом повідомлення: «Тривога! Термінова евакуація!». Повідомити адміністрацію готелю, службу безпеки та інші служби (за необхідності) за номерами телефонів: — адміністрація; — служба безпеки; — інші служби.	Працівник, який перший виявив пожежу, адміністрація
2.	Підготовка ДО евакуації	Негайно та спокійно повідомити персонал готелю про термінову евакуацію з усіх приміщень (поверхів). Якщо система оповіщення про пожежу не була автоматично ввімкнена, ввімкнути цю систему.	Старші посадові особи, які перебувають у приміщеннях
3.	Евакуація людей	Негайно вивести людей з усіх приміщень будівлі готелю найкоротшим шляхом через найближчі не задимлені коридори, виходи й сходові клітки. Здійснювати розподіл потоків людей по поверхах з використанням усіх наявних евакуаційних виходів з урахуванням місця виникнення пожежі. В жодному разі не користуватися ліфтами! Евакуація провадиться за вказівкою керівників підрозділів або інших старших посадових осіб. У разі прямої загрози життю людей евакуацію провадити негайно, не очікуючи вказівок. Переконатися, що у номерах, приміщеннях (поверхах) готелю не залишилося людей. Після закінчення евакуації з кожного поверху відповідальні особи повинні доповісти про це керуючому готелем або особі, яка його заміщає. Відвести евакуйованих на безпечну відстань від будівлі готелю. Зібрати їх разом на майданчику	Старші посадові особи, які перебувають у приміщеннях, покоївки
4.	Звірка евакуйованих за списками	Перерахувати всіх евакуйованих із будівлі людей, поіменно звірити їх наявність за списками. У разі виявлення відсутності будь-якого з мешканців (працівників готелю) негайно з'ясувати, хто та де його востаннє бачив, і передати цю інформацію представникові підрозділу пожежної охорони, який прибув для гасіння пожежі.	Керівник служби приймання та розміщення гостей, інші старші посадові особи
5.	Гасіння вогнища пожежі до прибуття підрозділів пожежної охорони	Після отримання повідомлення про пожежу співробітники (пост №1,) повинні (у разі відсутності явної загрози життю людей) зібратися біля пожежного кран-комплекту на поверсі, де виникла пожежа. Негайно організувати-гасіння пожежі із застосуванням вогнегасників та (за необхідності) пожежних стволів від внутрішніх пожежних кранів. Гасіння пожежі провадиться працівниками готелю, які не задіяні до евакуації мешканців та рятування майна.	Працівники служби безпеки, готельного господарства, інженерно-технічної служби, служби охорони праці

6.	Евакуація матеріальних цінностей	Якщо немає прямої загрози життю людей, евакуювати передовсім: — печатки, штампи, готівку (яка є в касі), документацію, магнітні носії з інформацією; — найважливіші документи, неважкі матеріальні цінності.	Секретар, касир та інші працівники
7.	Зустріч підрозділів пожежної охорони	Місце зустрічі — поблизу входу до будівлі готелю на вул. Працівник, який зустрічає керівника підрозділу пожежної охорони, що прибув за викликом, зобов'язаний поінформувати його про таке: <ul style="list-style-type: none"> • чи всі мешканці та персонал готелю евакуювані з будівлі; • місце виникнення пожежі; • яке (які) приміщення горить, куди поширюються вогонь та дим; • місця розташування пожежних гідрантів (чи всі вони справні). Далі надавати будь-яку довідкову інформацію на вимогу представників пожежної охорони. 	Старша посадова особа, яка є в готелі, керівник (працівник) служби безпеки, працівник служби приймання та розміщення гостей

Таблиця 5 — Дії персоналу готелю у разі пожежі, що виникла у нічний час

№ з/п	Дії у разі пожежі*	Обов'язки відповідальних осіб, послідовність дій	Посада, П.І.Б. відповідальних осіб
1.	Повідомлення про пожежу	Негайно повідомити про пожежу пожежну охорону за номером телефону — "101". При цьому необхідно назвати адресу об'єкта, вказати кількість поверхів будівлі, місце виникнення пожежі, обстановку на пожежі, наявність людей, а також повідомити своє прізвище. ПРИКЛАД ПОВІДОМЛЕННЯ: «За адресою вулиця Горіхуватський шлях, 1А, готель НУБіП України (одинадцятиповерхова будівля) — дим у коридорі четвертого поверху. У приміщеннях готелю є люди. Повідомив Прокопенко». У приміщеннях готелю є люди. Повідомив Власенко». За наявності поблизу ручного пожежного сповіщувача, привести його в дію. Озвучити гучним голосом повідомлення: «Тривога! Термінова евакуація!». Повідомити адміністрацію готелю, службу безпеки та інші служби (за необхідності) за номерами телефонів: — адміністрація; — служба безпеки; — інші служби.	Працівник, який перший виявив пожежу, служба приймання та розміщення гостей
2.	Підготовка ДО евакуації	Негайно та спокійно повідомити персонал готелю про термінову евакуацію з усіх приміщень номерів (поверхів). Якщо система оповіщення про пожежу не була автоматично ввімкнена, ввімкнути цю систему. Оглянути номери, розбудити людей, які сплять, та переконатися, що всі мешканці оповіщені.	Старші посадові особи та черговий персонал, які перебувають у приміщеннях
3.	Евакуація людей	Негайно вивести людей з усіх приміщень будівлі готелю найкоротшим шляхом через найближчі незадимлені коридори, виходи й сходові клітки. Здійснювати розподіл потоків людей по поверхах з використанням усіх наявних евакуаційних виходів з урахуванням місця виникнення пожежі. В жодному разі не користуватися ліфтами! Евакуація провадиться за вказівкою керівників підрозділів або інших старших посадових осіб. У разі прямої загрози життю людей евакуацію провадити негайно, не очікуючи вказівок. Переконатися, що у номерах, приміщеннях (поверхах) готелю не залишилося людей. Після закінчення евакуації з кожного поверху відповідальні особи повинні доповісти про це старшій посадовій особі, що перебуває у готелі. Відвести евакуюваних на безпечну відстань від будівлі готелю, видати (по можливості) теплі речі (ковдри), зібрати всіх евакуюваних разом на освітленому майданчику	Старші посадові особи та черговий персонал, які перебувають у приміщеннях, покоївки
4.	Звірка евакуйованих за списками	Перерахувати всіх евакуюваних із будівлі людей, поіменно звірити їх наявність за списками. У разі виявлення відсутності будь-якого з мешканців (працівників готелю) негайно з'ясувати, хто та де його востаннє бачив, і передати цю інформацію представникові підрозділу пожежної охорони, який прибув для гасіння пожежі.	Працівник служби приймання та розміщення гостей, інші старші посадові особи
5.	Гасіння вониша пожежі до прибуття підрозділів пожежної охорони	Після отримання повідомлення про пожежу співробітники (пост №1,) повинні (у разі відсутності явної загрози життю людей) зібратися біля пожежного кран-комплекту на поверсі, де виникла пожежа. Негайно організувати гасіння пожежі із застосуванням вогнегасників та (за необхідності) пожежних стволів від внутрішніх пожежних кранів. Гасіння пожежі провадиться працівниками готелю, які не задіяні до евакуації мешканців та рятування майна.	Працівники служби безпеки, готельного господарства, інженерно-технічної служби
6.	Зустріч підрозділів пожежної охорони	Місце зустрічі — поблизу входу до будівлі готелю. Працівник, який зустрічає керівника підрозділу пожежної охорони, що прибув за викликом, зобов'язаний поінформувати його про таке: <ul style="list-style-type: none"> • чи всі мешканці та персонал готелю евакуювані з будівлі; • місце виникнення пожежі; • яке (які) приміщення горить, куди поширюються вогонь та дим; • місця розташування пожежних гідрантів (чи всі вони справні). Далі надавати будь-яку довідкову інформацію на вимогу представників пожежної охорони. 	Керівник (працівник) служби безпеки, працівник служби приймання та розміщення гостей

Таблиця 6 — Табелъ додаткових обов'язків служб та посадових осіб готелю щодо дій у разі пожежі

Назва служби	Дії у разі пожежі
СЛУЖБА ПРИ- ЙМАННЯ ТА РОЗМІЩЕННЯ ГОСТЕЙ	Допомагає евакуювати гостей, що перебувають у ресторані, барі, конференц-залі, кімнаті перемовин, а також персонал готелю: співробітників відділу продаж, бару, ресторану, пункту обміну валют. Евакуація здійснюється через центральний вихід готелю на вул.
СЛУЖБА БЕЗПЕКИ Начальник Пост №1	Зустрічає підрозділи пожежної охорони. Вказує місця розташування пожежних гідрантів, місце та шлях до вогнища пожежі.
Пост №2	Підтримує зв'язок із співробітниками служби безпеки, надає їм необхідні вказівки. Організовує разом з черговим електриком перевірку місця можливого вогнища пожежі. Доставляє до вогнища пожежі вогнегасники, застосовує їх для гасіння пожежі. Підтримує радіозв'язок з керівництвом готелю, службою безпеки та іншими постами. Відчиняє двері виходу на вулицю на сходах з тильного боку будівлі. Допмагає гасити і пожежу посту №1.
Пост №3	Підтримує радіозв'язок з керівництвом готелю, службою безпеки та іншими постами. Перевіряє правильність сигналу про пожежу, що надійшов на пульт, встановлює, де зна-І ходиться вогнище пожежі й передає інформацію про це постам №1 та №2. Бере ключі від замків дверей "антипаніка", відчиняє двері на сходах з боку вулиці Блакитного. І Дистається місця пожежі, бере участь у її гасінні за допомогою пожежного ствола від внутрішнього
ІНЖЕНЕРНО- ТЕХНІЧНА СЛУЖБА Головний інженер Черговий електрик Столяр, сантехник	Підтримує радіозв'язок з керівництвом готелю, службами безпеки та постами. Разом із начальником служби безпеки зустрічає підрозділи пожежної охорони, вказує і місця розташування пожежних гідрантів та шляхи до вогнища пожежі. Разом зі службою безпеки перевіряє правильність визначення місця знаходження вогнища пожежі. Доставляє до вогнища вогнегасники, застосовує їх для гасіння пожежі.
СЛУЖБА ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА Покоївки	Евакуюються через перший поверх і головний вихід, при цьому надають допомогу в евакуації (спрямуванні руху) гостей (мешканців) на головний вихід. Працівники служби евакуюються через вихід до вулиці, при цьому надають допомогу в евакуації (спрямуванні руху) гостей (мешканців) до евакуаційних виходів. Відчиняють своїми магнітними пласти новими картками (ключами) номери. Сповіщають про пожежу (так, щоб не спровокувати паніку) гостей. Евакуюють гостей, а також персонал готелю, що перебуває на поверхах, по сходах з тильного боку будівлі та з боку вулиці. Підтримують організований рух людей до евакуаційних
СЛУЖБА ХАРЧУВАННЯ Адміністратор ресторану, офіціанти, бармен Персонал кухні, шеф-кухар, завідувачі виробничтвом скла- КЕРУЮЧИЙ ГОТЕЛЕМ	Організують евакуацію (та евакуюються самі) відвідувачів ресторану та бару парадними сходами на головний вихід з готелю. Якщо пожежа виникла в приміщеннях ресторану або бару, доставляють до вогнища пожежі переносні вогнегасники, застосовують їх для гасіння пожежі. Гасять пожежу із застосуванням пожежних стволів від внутрішніх пожежних кранів. Евакуюються через вихід, розташований з тильного боку будівлі готелю, при цьому надають допомогу в евакуації (спрямуванні руху) гостей (мешканців) до евакуаційних виходів.
Заступник керуючого готелем з безпеки Головний бухгалтер	Контролює евакуацію гостей (мешканців), відвідувачів та персоналу. Організовує евакуацію адміністрації сходами з боку вул. та на головний вихід. Організовує збір евакуйованих на майданчику біля стоянки автотранспорту. Додатково телефонує за номером "101", перевіряє отримання повідомлення про пожежу. Здійснює загальне керівництво гасінням пожежі до прибуття підрозділів пожежної охорони. Організовує збір евакуйованих з тильного боку будівлі готелю. Керує діями постів (нарядів) служби безпеки за допомогою радіозв'язку. Організовує евакуацію працівників бухгалтерії через перший поверх - паркінг - ворота паркінгу безпосередньо назовні. Евакуює (вносить разом з працівниками бухгалтерії) документацію (чекові книжки, довіреності), гроші тощо.
Паркувальник	Відчиняє в'їзні ворота паркінгу, допомагає (по можливості) в евакуації людей й транспорту через відчинені ворота паркінгу.

РОЗРОБЛЕНО

Провідний фахівець відділу з НС
пожежної безпеки

(посада особи що розробила Інструкцію)

Світлана ЯКУБА-БОНДАР

(підпис)

(прізвище, ініціали)

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-науково виробничих
питань і адміністративно-господарської діяльності

(посада особи що узгодила Інструкцію)

Валерій ІЩЕНКО

(підпис)

(прізвище, ініціали)

« 13 » березня 2024 р.

« 13 » березня 2024 р.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор,

доктор педагогічних наук, професор

Станіслав НІКОЛАЄНКО

"13" березня 2024 р.

**ІНСТРУКЦІЯ № 8
ПРО ЗАХОДИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ В ГУРТОЖИТКУ
НУБІП УКРАЇНИ**

1. Галузь застосування

Ця Інструкція поширюється на всі приміщення гуртожитку, встановлює вимоги пожежної безпеки, порядок дій у разі виникнення пожежі та є обов'язковою для вивчення й виконання всім персоналом і мешканцями гуртожитку. Вимоги Інструкції зобов'язані виконувати також відвідувачі.

2. Вимоги пожежної безпеки

2.1 Увесь персонал гуртожитку під час прийняття на роботу повинен проходити протипожежний інструктаж і перевірку знань з питань пожежної безпеки, а також щороку — курс навчання правил пожежної безпеки за програмою, затвердженою адміністрацією.

2.2 Не рідше одного разу на півроку мають проводитися практичні тренування всіх працівників гуртожитку відповідно до інструкції, яка визначає дії персоналу щодо забезпечення безпечної та швидкої евакуації людей і є доповненням до схематичного плану евакуації.

2.3 Усі мешканці гуртожитку мають бути ознайомлені адміністрацією з основними вимогами пожежної безпеки (під розпис).

2.4 У житлових кімнатах гуртожитку мають бути розміщені на видимих місцях:

- план евакуації з відповідного поверху на випадок пожежі із зазначенням даної кімнати, евакуаційних виходів та шляхів руху до них, місць розташування засобів пожежогасіння та сигналізації, а також необхідний пояснювальний текст і пам'ятка про дії на випадок виникнення пожежі;

- стисла пам'ятка для мешканців із переліком вимог правил пожежної безпеки (у разі проживання іноземних громадян, пам'ятки про правила пожежної безпеки та поведінку людей повинні бути виконані українською та англійською мовами).

2.5 Будь-які перепланування, зміни функціонального призначення приміщень здійснювати тільки за наявності проектної документації, яка пройшла попередню експертизу на відповідність нормативним актам з питань пожежної безпеки з позитивним результатом в органах державного пожежного нагляду. Оренда приміщень допускається тільки за наявності дозволу від органу державного пожежного нагляду.

2.6 На період проведення капітальних ремонтів, пов'язаних з переплануванням, проведенням вогневих та інших пожежонебезпечних робіт, мешканці повинні відселитися.

2.7 Шляхи евакуації, що не мають природного освітлення, у разі наявності людей повинні постійно освітлюватись електричним світлом.

2.8 Електрощити, групові електрощити повинні бути оснащені схемами підключення споживачів з пояснювальними написами і вказаним значенням номінального струму апарата захисту (плавкої вставки).

2.9 Встановлення на горючі основи (конструкції) електророзеток, вимикачів, перемикачів та інших подібних апаратів допускається тільки з підкладанням під них суцільного негорючого матеріалу, що виступає за габарити апарата не менш ніж на 0,01 м.

3. Для забезпечення пожежної безпеки в гуртожитку необхідно:

- організувати цілодобове чергування. Черговий зобов'язаний мати при собі комплект ключів від дверей евакуаційних виходів, індивідуальний засіб захисту органів дихання для організації евакуації людей у разі пожежі, електричний ліхтар, знати порядок виклику пожежної охорони та дій у разі виникнення пожежі. У нічний час черговому (охоронцю) забороняється спати та виходити за межі гуртожитку;

- двері горища, електрощитової, підвалу мають утримуватися замкненими. На дверях слід указувати місце зберігання ключів. Вікна горища та підвалу мають бути заklenі;

- експлуатувати електромережі, електроприлади та іншу електроапаратуру дозволяється тільки у справному стані, враховуючи рекомендації підприємств-виробників;

- у разі виявлення пошкоджень електромереж, вимикачів, розеток, інших електроприладів слід негайно знеструмити їх і вжити необхідних заходів щодо приведення до пожежобезпечного стану;

- меблі необхідно розміщати так, щоб евакуаційний прохід до виходу з приміщення був вільний. Двері мають відчинятися назовні;

- евакуаційні шляхи та виходи повинні завжди утримуватися вільними, нічим не захарашеними;

- наявні в гуртожитку засоби протипожежного захисту та зв'язку (пожежну й охоронно пожежну сигналізацію, автоматичні установки пожежогасіння, пожежні кран-комплекти та первинні засоби пожежогасіння тощо) слід утримувати у справному стані;

- усі працівники та мешканці зобов'язані вміти користуватися вогнегасниками, іншими первинними засобами пожежогасіння, знати місця їх розташування;

- переговорні пристрої ліфтів гуртожитку використовуються для передачі повідомлень про пожежі на диспетчерський пункт. Для цього їх слід забезпечити спеціальними табличками з пояснювальними написами.

4. У гуртожитку не дозволяється:

- улаштовувати тимчасові електромережі, прокладати електропроводи та кабелі безпосередньо по горючій основі;

- використовувати саморобні некалібровані плавкі вставки в запобіжниках, прокладати електричні проводи та кабелі транзитом через складські приміщення, експлуатувати світильники без скляних ковпаків або з горючими відбивачами (розсіювачами);

- улаштовувати в кімнатах гуртожитку складські приміщення різного призначення, майстерні із застосуванням та зберіганням пожежовибухонебезпечних речовин і матеріалів, а також здавати їх в оренду під приміщення подібного призначення;

- зберігати ЛЗР і ГР, балони з горючим газом у кімнатах, на балконах та лоджіях; захарашувати ці місця макулатурою, старими меблями тощо;

- користуватися в житлових кімнатах різноманітними електронагрівальними приладами: електрочайниками, кип'ятильниками, мікрохвильовими печами, електроплитами, електропрасками тощо. Для цієї мети адміністрацією обладнуються спеціальні місця;

- забивати, заварювати, замикати на навісні замки, болтові з'єднання та зачиняти на інші запори, що погано відчиняються зсередини, зовнішні евакуаційні двері.

5.Обов'язки та дії працівників (мешканців) гуртожитку в разі виникнення пожежі

У разі виявлення пожежі (ознак горіння) кожен працівник (мешканець) зобов'язаний:

- негайно повідомити про це Державну пожежну охорону (номер телефону для виклику — **«101»**), вказати при цьому адресу, кількість поверхів, місце виникнення пожежі, наявність людей, а також своє прізвище;

- повідомити про пожежу свого керівника та чергового по університету: т. **527-88-33; (68-33)**;

- у разі необхідності викликати інші аварійно-рятувальні служби (медичну, газорятувальну);

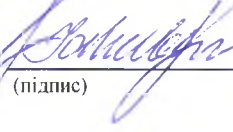
- вжити заходів щодо оповіщення, евакуації людей та збереження матеріальних цінностей, гасіння пожежі з використанням вогнегасників та інших засобів пожежогасіння;

- організувати зустріч підрозділів пожежної охорони, забезпечити безперешкодний доступ їх до місця виникнення пожежі та надати їм допомогу під час локалізації та ліквідації пожежі.

РОЗРОБЛЕНО

Провідний фахівець відділу з НС
пожежної безпеки

(посада особи що розробила Інструкцію)

Світлана ЯКУБА-БОНДАР

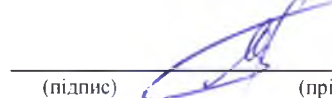
(підпис)

(прізвище, ініціали)

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-науково виробничих
питань і адміністративно-господарської діяльності

(посада особи що узгодила Інструкцію)

Валерій ІЩЕНКО

(підпис)

(прізвище, ініціали)

« 13 » березня 2024 р.

« 13 » березня 2024 р.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор,

доктор педагогічних наук, професор

Станіслав НІКОЛАЄНКО

"13" березня 2024 р.

**ІНСТРУКЦІЯ № 9
ПРО ЗАХОДИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ В ПРИМІЩЕННЯХ
ГАРАЖА НУБІП УКРАЇНИ**

1. Галузь застосування

Ця Інструкція поширюється на всі приміщення гаража НУБіП України і встановлює вимоги пожежної безпеки, послідовність дій у разі виникнення пожежі в гаражі та є обов'язковою для вивчення й виконання відповідальним за пожежну безпеку, всіма водіями й працівниками, які перебувають у приміщеннях гаража, а також технічним персоналом та обслугою.

2. Вимоги пожежної безпеки

Усі водії та працівники під час прийняття на роботу й у процесі праці повинні проходити протипожежні інструктажі, перевірку знань з питань пожежної безпеки.

Будь-які перепланування, зміни функціонального призначення приміщень здійснювати тільки за наявності проектної документації, яка пройшла попередню експертизу на відповідність нормативним актам з питань пожежної безпеки з позитивним результатом в органах державного пожежного нагляду.

Оренда приміщень допускається тільки за наявності дозволу від органу державного пожежного нагляду,

В усіх, незалежно від призначення, приміщеннях, які після закінчення роботи замикаються і не контролюються *черговим персоналом*, з усіх електроустановок та електроприладів, а також з мереж їх живлення повинна бути відключена напруга (за винятком чергового освітлення, протипожежних та охоронних установок, а також електроустановок, що за вимогами технології працюють цілодобово).

Шляхи евакуації, що не мають природного освітлення, у разі наявності людей повинні постійно освітлюватись електричним світлом.

Електрощити, групові електрощитки повинні бути оснащені схемами підключення споживачів з пояснювальними написами і вказаним значенням номінального струму апарата захисту (плавкої вставки).

Відстань між боковими бортами автомобілів і стіною (колоною) має бути не меншою за 0,8 м.

Кожен автомобіль слід оснастити справними порошковим та/чи вуглекислотним вогнегасником відповідно до НАПБ Б.06.005-97 «Перелік транспортних засобів і норми їх оснащення вогнегасниками».

Виходи з оглядових каналів не можна перекривати транспортними засобами. Після закінчення роботи оглядові канали слід очищати від промасленого ганчір'я, розлитих ЛЗР і ГР.

У приміщеннях для ремонту та в підсобних приміщеннях не дозволяється здійснювати капітальний і середній ремонт транспорту з баками, наповненими паливом, та картерами, заповненими маслом.

Під час ремонту бензобаків необхідно промити їх гарячою водою або розчином каустичної соди, продути паром та просушити гарячим повітрям до цілковитого видалення залишків ЛЗР.

Очищення здійснювати просто неба або у вентилярованому приміщенні, а зварювання та паяння — з відкритими отворами бензобаків і резервуаром, заповненим водою.

Для миття та знежирювання деталей, устаткування, виробів тощо зазвичай застосовуються негорючі мийні засоби та пожежобезпечні способи. Застосування для миття й знежирювання ЛЗР і ГР дозволяється лише в тих випадках, коли існуючі негорючі речовини та безпечні методи не забезпечують необхідної за технологією чистоти обробки деталей.

У приміщеннях гаража, де утримується транспорт, не дозволяється:

- палити й застосовувати відкритий вогонь;
- установлювати транспортні засоби в кількості, яка перевищує норму, порушувати план їх розміщення, зменшувати відстань між ними, а також від них до конструктивних елементів будівель (споруд);
- захаращувати виїзні ворота й проїзди;
- проводити ковальські, термічні, зварювальні, малярні й дерево оздоблювальні роботи, а також промивати деталі із застосуванням ЛЗР і ГР (такі роботи слід виконувати у відповідних майстернях);
- утримувати транспортні засоби з відкритими горловинами паливних баків, а також за наявності витікання пального й масла;
- заправляти транспортні засоби паливом та зливати з них паливо (такі роботи слід виконувати на заправному пункті);
- зберігати тару з-під пального, а також паливо й масла, за винятком пального в баках і газу в балонах, змонтованих на автомобілях;
- проводити підзарядку акумуляторних батарей безпосередньо на транспортних засобах;
- підігрівати двигуни відкритим вогнем (факелами, паяльними лампами тощо), застосовувати відкритий вогонь для освітлення;
- використовувати транспортні засоби для перевезення ЛЗР і ГР, а також горючих газів;
- залишати в транспортних засобах промаслені обтиральні матеріали та спецодяг після закінчення роботи;
- залишати автомобілі на стоянці з увімкненим запалюванням;
- ставити на зберігання транспорт із несправною електропроводкою та з увімкненим вимикачем "маси" (за наявності), з несправною пневматичною системою гальмування;
- подавати в разі несправної паливної системи бензин у карбюратор безпосередньо з резервуара через шланг або в інший спосіб;
- допускати накопичення на двигуні та його картері бруду й масла;
- застосовувати бензин для миття деталей, протирання автомобілів та обладнання.

Після закінчення роботи всі робочі місця мають бути прибрані, а струмоприймачі вимкнені. Буксирні троси слід зберігати біля приміщення чергового по гаражу.

3. *Обов'язки та дії працівників у разі виникнення пожежі*

У разі виявлення пожежі (ознак горіння) кожен працівник зобов'язаний:

- негайно повідомити про це Державну пожежну охорону (номер телефону для виклику — «101»), вказати при цьому адресу, кількість поверхів, місце виникнення пожежі, наявність людей, а також своє прізвище;
- повідомити про пожежу свого керівника та чергового по університету: т. **527-88-33; (68-33)**;
- вжити (по можливості) заходів щодо евакуації людей та матеріальних цінностей, гасіння пожежі з використанням наявних вогнегасників та інших засобів пожежогасіння.

Керівник, посадова особа, яких повідомлено про пожежу, зобов'язані:

- перевірити, чи викликана Державна пожежна охорона;
- вимкнути (за необхідності) струмоприймачі;
- у разі загрози життю людей негайно організувати їх рятування (евакуацію), вивести за межі небезпечної зони всіх осіб, не пов'язаних із ліквідацією пожежі;
- перевірити, чи людей оповіщено про пожежу;
- забезпечити дотримання техніки безпеки працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі;
- організувати зустріч підрозділів Державної пожежної охорони, надати їм допомогу під час локалізації та ліквідації пожежі.

Після прибуття на пожежу підрозділів пожежної охорони забезпечити безперешкодний доступ їх до місця виникнення пожежі.

РОЗРОБЛЕНО

Провідний фахівець відділу з НС
пожежної безпеки

(посада особи що розробила Інструкцію)

(підпис)

Світлана ЯКУБА-БОНДАР
(прізвище, ініціали)

« 13 » березня 2024 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-науково виробничих
питань і адміністративно-господарської діяльності

(посада особи що узгодила Інструкцію)

(підпис)

Валерій ІЩЕНКО
(прізвище, ініціали)

« 13 » березня 2024 р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

доктор педагогічних наук, професор

Станіслав НІКОЛАЄНКО

“ 9 ” березня 2024 р.

ІНСТРУКЦІЯ № 10 ПРО ЗАХОДИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ В ЇДАЛЬНЯХ ТА БУФЕТАХ НУБіП УКРАЇНИ

1. Галузь застосування

Ця Інструкція поширюється на територію й усі приміщення їдальні та буфетів, встановлює вимоги пожежної безпеки, порядок дій у разі виникнення пожежі та є обов'язковою для вивчення й виконання всім його персоналом і студентами.

2. Вимоги пожежної безпеки

Керівний персонал та вся обслуга їдальні і буфетів, під час прийняття на роботу (студенти перед початком навчальних та виробничих практик) повинні проходити протипожежний інструктаж і перевірку знань з питань пожежної безпеки згідно розділу 9 Правил пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти України.

Для забезпечення пожежної безпеки в приміщеннях їдальні та буфетів необхідно:

- експлуатувати електромережі, електроприлади та іншу електроапаратуру тільки у справному стані, враховуючи рекомендації підприємств-виробників;
- групові освітлювальні та силові щитки розмішати зазвичай поза залами або біля входів до них;
- у разі виявлення пошкоджень електромереж, вимикачів, розеток, інших електроприладів, газової апаратури (за наявності) негайно знеструмити (вимкнути) їх та вжити необхідних заходів щодо приведення до пожежобезпечного стану;
- у приміщеннях для зберігання горючих продуктів, тари або продуктів у горючій упаковці для підключення засобів механізації встановлювати тільки триполюсні розетки із заземлювальним контактом;
- меблі та обладнання розмішати так, щоб евакуаційний прохід до виходу з приміщення був вільний і становив не менше 1,35 м, двері мають відчинятися назовні;
- евакуаційні шляхи та виходи утримувати вільними, нічим не зашарашеними, продукти й тару протягом робочого часу слід транспортувати шляхами, що не перетинаються з виходами для відвідувачів;
- зберігати товари, інші речовини та матеріали з урахуванням їхніх фізико-хімічних властивостей. Товари з підвищеною пожежною небезпекою утримувати в окремому, спеціально пристосованому приміщенні;
- складувати товари та матеріали на стелажах або в штабелях за наявності проходу між ними завширшки не менше 1,0 м. Відстань між стінами та стелажми або штабелями повинна становити не менше 0,8 м;
- територію та приміщення закладу утримувати впорядкованими та в чистоті, в міру накопичення та після закінчення роботи горючі відходи прибирати у спеціально відведені сміттєзбірники;

- наявні в закладі засоби протипожежного захисту та зв'язку (пожежну й охоронно-пожежну сигналізацію, автоматичні установки пожежогасіння, пожежні крани, первинні засоби пожежогасіння тощо) утримувати у справному стані;
- усі працівники обслуги зобов'язані вміти користуватися вогнегасниками, іншими первинними засобами пожежогасіння, знати місця їх розташування.

У їдальні та буфетах не дозволяється:

- улаштовувати тимчасові електромережі, прокладати електропроводи та кабелі безпосередньо по горючій основі;
- використовувати саморобні некалібровані плавкі вставки в запобіжниках, прокладати електричні проводи та кабелі транзитом через складські приміщення, експлуатувати світильники без скляних ковпаків або з горючими розсіювачами (відбивачами);
- установлювати штепсельні розетки, підключати струмоприймачі до мережі аварійного (евакуаційного) чи рекламного освітлення;
- користуватись у приміщеннях (крім спеціально відведених і обладнаних) кип'ятильниками, чайниками, самоварами, прасками тощо, залишати без нагляду ввімкнені електроприлади;
- застосовувати й зберігати пожежонебезпечні речовини та матеріали (горючі товари, вибухові речовини, балони з газом під тиском, пластмаси, фарбувальні, полімерні та інші матеріали) у підвальних приміщеннях, на цокольних поверхах та в приміщеннях, які не мають віконних прорізів або спеціальних засобів димовидалення;
- складувати горючі матеріали на відстані менше 0,5 м від електросвітильників, 0,6 м — від сповіщувачів автоматичної пожежної сигналізації, 1,0 м — від електрощитів;
- палити й застосовувати відкритий вогонь (паяльні лампи, факели тощо), палити відходи, пакувальні матеріали та інше. У місцях, де дозволено курити, мають бути встановлені попільнички із негорючого матеріалу;
- проводити газоелектрозварювальні та інші вогневі роботи без оформлення відповідного дозволу (наряду-допуску) та за наявності відвідувачів;
- вимикати освітлення, електроживлення приладів та обладнання (за винятком евакуаційного освітлення й електрообладнання, яке за вимогами технології має працювати цілодобово).

Завідувач їдальнею, буфетом перед закриттям повинен особисто пересвідчитись у справності автоматичних систем виявлення та гасіння пожежі, оглянути приміщення, впевнитись у тому, що немає порушень, які можуть призвести до виникнення пожежі, й тільки після цього останнім залишити приміщення та замкнути двері.

3. Обов'язки та дії працівників у разі виникнення пожежі

У разі виявлення пожежі (ознак горіння) кожен працівник зобов'язаний:

- повідомити про це Державну пожежну охорону (номер телефону для виклику — **«101»**), вказати при цьому адресу, кількість поверхів, місце виникнення пожежі, наявність людей, а також своє прізвище;
- повідомити чергового по університету: **т. 527-88-33; (68-33)**;
- вжити заходів щодо оповіщення й евакуації людей, гасіння пожежі з використанням наявних вогнегасників та інших засобів пожежогасіння.

Керівник, посадова особа, яких повідомлено про пожежу, зобов'язані:

- перевірити, чи викликана Державна пожежна охорона;
- вимкнути (за необхідності) струмоприймачі;
- у разі загрози життю людей негайно організувати їх рятування (евакуацію), вивести за межі небезпечної зони всіх осіб, не пов'язаних із ліквідацією пожежі;
- перевірити, чи людей оповіщено про пожежу;
- забезпечити дотримання техніки безпеки працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі;

— організувати зустріч підрозділів Державної пожежної охорони, надати їм допомогу під час локалізації та ліквідації пожежі.

Після прибуття на пожежу підрозділів пожежної охорони забезпечити безперешкодний доступ їх до місця виникнення пожежі.

РОЗРОБЛЕНО

Провідний фахівець відділу з НС
пожежної безпеки

(посада особи що розробила Інструкцію)

(підпис)

Світлана ЯКУБА-БОНДАР

(прізвище, ініціали)

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-науково виробничих
питань і адміністративно-господарської діяльності

(посада особи що узгодила Інструкцію)

(підпис)

Валерій ІЩЕНКО

(прізвище, ініціали)

« 13 » березня 2024 р.

« 13 » березня 2024 р.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор,
доктор педагогічних наук, професор
Станіслав НІКОЛАСНКО
" 13 " березня 2024 р.

**ІНСТРУКЦІЯ № 11
ПРО ЗАХОДИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ ОХОРОНИ
(ВАХТЕРІВ) В НУБІП УКРАЇНИ**

1. Галузь застосування

Ця Інструкція поширюється на всю будівлю, встановлює вимоги до її працівників охорони (далі — охоронців) щодо забезпечення пожежної безпеки в ній і на прилеглій території, та є обов'язковою для вивчення й виконання охоронцями, які працюють за наймом.

2. Обов'язки щодо контролю за дотриманням протипожежного режиму, огляду території та приміщень

Заступаючи на чергування, охоронці зобов'язані:

- пересвідчитись у наявності всіх ключів, пеналів, документації охоронців;
- перевірити працездатність (справність) приймальних станцій автоматичної пожежної та охоронно-пожежної сигналізації, про що виконати запис у спеціальному журналі;
- перевірити протипожежний режим приміщення для охоронців;
- ознайомитися з рапортом охоронців, які змінюються, й накреслити заходи щодо усунення виявлених у вечірній і нічний час протипожежних та інших порушень і недоліків.

Протягом чергування охоронець зобов'язаний здійснювати постійний контроль за протипожежним і режимним станом приміщень та території. Виявлені порушення, а також ті, про які повідомили працівники, мають негайно (по можливості) усуватися.

Під час перевірки протипожежного режиму приміщень, холів і коридорів охоронець зобов'язаний:

- пересвідчитись у наявності первинних засобів пожежогасіння — вогнегасників, пожежних щитів тощо;
- перевірити цілісність пломб на ящиках (шафах) внутрішніх пожежних кран-комплектів;
- знати й уміти перевірити роботу приймально-контрольних приладів і станцій автоматичної пожежної та охоронно-пожежної сигналізації;
- оглянути стан шляхів евакуації, запасних виходів, сповіщувачів автоматичної пожежної сигналізації, оповіщувачів про пожежу, кнопок сповіщення про пожежу і кнопок умикання насосів-підвищувачів.

Під час перевірки протипожежного режиму території охоронець зобов'язаний:

- оглянути стан пожежних щитів, пожежних водоймищ (ПВ) і пожежних гідрантів (ПГ), під'їздів до них, наявність показчиків ПВ та ПГ;
- пересвідчитися, чи вільний в'їзд на територію;
- у вечірній і нічний час перевірити стан освітлення території.

Перевірки має здійснювати один охоронець з інтервалом у чотири години. Порушення та недоліки, які не вдалось усунути під час перевірки, відображаються в рапорті під час приймання-здавання чергування.

У разі спрацювання системи автоматичної пожежної сигналізації слід повідомити про це пожежну охорону за номером телефону **«101»** і прибути на місце, звідки надійшов сигнал тривоги. Якщо спрацювання було хибним, необхідно дати відбій пожежній охороні. У тому випадку, коли сигнал надійшов із приміщення, доступ до якого охоронцям заборонений, діяти згідно з вимогами іншої спеціальної інструкції.

Охоронці зобов'язані вміти користуватися всіма первинними засобами пожежогасіння, які є в приміщеннях та на території. Навчання способів гасіння умовної пожежі охоронці мають проходити під час прийняття на роботу.

У приміщенні для охоронців повинен бути список посадових осіб, яких слід викликати в нічний час (у вихідні й святкові дні) в разі виникнення пожежі. У списку зазначаються адреси, номери службових, мобільних і домашніх телефонів посадових осіб.

Під час вимушеної евакуації людей і матеріальних цінностей у разі пожежі чи аварії охоронці повинні зняти (демонтувати) турнікет, скеровувати людей до евакуаційних виходів, допомагати (за необхідності) в проведенні евакуації матеріальних цінностей. В окремих випадках, коли евакуація матеріалів потребує спеціальних умов, охоронці діють згідно з вимогами іншої спеціальної інструкції.

3. Обов'язки та дії охоронців у разі виникнення пожежі

У разі виникнення пожежі (ознак горіння) охоронці зобов'язані:

- негайно повідомити про це Державну пожежну охорону (номер телефону для виклику — **«101»**), вказати при цьому адресу, кількість поверхів, місце виникнення пожежі, наявність людей, а також своє прізвище. При цьому необхідно назвати адресу об'єкта, вказати кількість поверхів будівлі, місце виникнення пожежі, обстановку на пожежі, наявність людей, а також повідомити своє прізвище;
- повідомити про пожежу свого керівника та чергового по університету: **т. 527-88-33; (68-33)**;
- повідомити про пожежу керівника (власника) чи відповідну компетентну посадову особу;
- перевірити, чи людей оповіщено про пожежу;
- організувати рятування людей (евакуацію), вивести за межі небезпечної зони всіх осіб, не пов'язаних із ліквідацією пожежі;
- вимкнути (за необхідності) струмоприймачі та вентиляцію;
- вжити (по можливості) заходів щодо гасіння пожежі з використанням вогнегасників та інших наявних первинних засобів пожежогасіння;
- забезпечити дотримання техніки безпеки працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі;
- організувати взаємодію з аварійними службами (електротехнічною, газовою, сантехнічною та транспортною).

Окрім того, один охоронець повинен зустрічати підрозділи пожежної охорони, що прибувають, і найкоротшим шляхом спрямовувати їх на місце пожежі. До прибуття керівників і посадових осіб охоронець не повинен залишати місце пожежі (за умови, що немає загрози його життю та здоров'ю) й (по можливості) консультувати керівника гасіння пожежі (штаб пожежогасіння) щодо розташування того чи іншого устаткування, кнопок умикання насосів-підвищувачів, запасних виходів, виходів на горище тощо.

Керівник, посадова особа, яких повідомлено про пожежу, зобов'язані:

- перевірити, чи викликана Державна пожежна охорона;
- вимкнути (за необхідності) струмоприймачі;

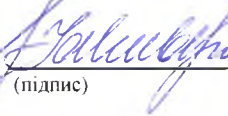
- у разі загрози життю людей негайно організувати їх рятування (евакуацію), вивести за межі небезпечної зони всіх осіб, не пов'язаних із ліквідацією пожежі;
- перевірити, чи людей оповіщено про пожежу;
- забезпечити дотримання техніки безпеки працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі;
- організувати зустріч підрозділів Державної пожежної охорони, надати їм допомогу під час локалізації та ліквідації пожежі.

Після прибуття на пожежу підрозділів пожежної охорони забезпечити безперешкодний доступ їх до місця виникнення пожежі.

РОЗРОБЛЕНО

Провідний фахівець відділу з НС
пожежної безпеки

(посада особи що розробила Інструкцію)

Світлана ЯКУБА-БОНДАР

(підпис)

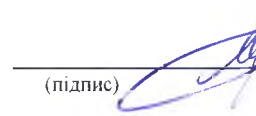
(прізвище, ініціали)

« 13 » березня 2024 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-науково виробничих
питань і адміністративно-господарської діяльності

(посада особи що узгодила Інструкцію)

Валерій ІЩЕНКО

(підпис)

(прізвище, ініціали)

« 13 » березня 2024 р.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор,

доктор педагогічних наук, професор

Станіслав НІКОЛАЄНКО

"13" березня 2024 р.

ІНСТРУКЦІЯ № 12

**ПРО ЗАХОДИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ НА ЦЕНТРАЛЬНОМУ
СКЛАДІ НУБіП УКРАЇНИ**

1. Галузь застосування

Ця Інструкція поширюється на території та на всі приміщення центрального складу (далі складу), встановлює вимоги пожежної безпеки, порядок дій у разі виникнення пожежі на складі та є обов'язковою для вивчення й виконання відповідальним за пожежну безпеку, всіма працівниками та відвідувачами, які перебувають у приміщеннях матеріального складу, а також технічними працівниками та обслугою складу.

2. Вимоги пожежної безпеки

Будь-які перепланування, зміни функціонального призначення приміщень здійснювати тільки за наявності проектної документації, яка пройшла попередню експертизу на відповідність нормативним актам з питань пожежної безпеки з позитивним результатом в органах державного пожежного нагляду.

Оренда приміщень допускається тільки за наявності дозволу від органу державного пожежного нагляду,

В усіх, незалежно від призначення, приміщеннях, які після закінчення роботи замикаються і не контролюються черговим персоналом, з усіх електроустановок та електроприладів, а також з мереж їх живлення повинна бути відключена напруга (за винятком чергового освітлення, протипожежних та охоронних установок, а також електроустановок, що за вимогами технології працюють цілодобово).

Шляхи евакуації, що не мають природного освітлення, у разі наявності людей повинні постійно освітлюватись електричним світлом.

Електроштити, групові електроштитки повинні бути оснащені схемами підключення споживачів з пояснювальними написами і вказаним значенням номінального струму апарата захисту (плавкої вставки).

Встановлення на горючі основи (конструкції) електророзеток, вимикачів, перемикачів та інших подібних апаратів допускається тільки з підкладанням під них суцільного негорючого матеріалу, що виступає за габарити апарата не менш ніж на 0,01 м.

За пожежною небезпекою відповідно до ОНТП 24-86 приміщення матеріального складу належать до категорії "В", за Правилами будови електроустановок (ПБЕ) — до зони класу "П II а".

Усі працівники матеріального складу під час прийняття на роботу та в процесі праці повинні проходити протипожежний інструктаж і перевірку знань з питань пожежної безпеки.

Склад слід завжди утримувати впорядкованим і в чистоті. Порожню тару та інший пакувальний матеріал належить негайно прибирати зі складу в спеціально відведене місце.

Зовні дверей має бути розміщена інформаційна карта, що характеризує вибухопожежну та пожежну небезпеку товарів, речовин і матеріалів, їх кількість та заходи, яких слід вжити під час гасіння пожежі.

На складі необхідно дотримувати правил спільного зберігання матеріальних цінностей. Легкозаймисті й горючі рідини (ЛЗР і ГР) слід зберігати окремо від інших матеріалів; сірчану й азотну кислоти - окремо від вуглеводнів та інших речовин; балони з газами — окремо від інших матеріалів; цінні матеріали — окремо від пожежонебезпечних. Матеріали, що складаються, групують залежно від їхніх властивостей (займистість, здатність реагування з водою та один з одним тощо).

Засоби та пристрої для відкривання ємностей мають унеможлилювати іскроутворення від удару.

На підлозі складських приміщень наносять граничні лінії складування матеріальних цінностей.

Освітлення складських приміщень допускається тільки електричне. Складувати горючі матеріали слід не ближче: 0,5 м — до електросвітільників, 0,6 м — до сповіщувачів автоматичної пожежної сигналізації, 0,2 м — до горючих будівельних конструкцій, 0,15 м — до приладів центрального водяного опалення.

Евакуаційні виходи та проходи мають утримуватися завжди вільними й нічим не захарашеними. Центральний прохід має становити не менше 1,5 м (але не менше ширини вхідних дверей), поздовжні проходи між стелажми — не менше 1,0 м, прохід між торцями стелажів і стіною — не менше 0,8 м завширшки.

У приміщеннях складу забороняється:

- палити та застосовувати відкритий вогонь (газо та електрозварювальні роботи слід виконувати в установленому порядку);
- перевантажувати товарно-матеріальними цінностями та зберігати продукцію навалом;
- захарашувати проходи й підходи до пожежного інвентарю та обладнання;
- обладнувати конторки та антресолі з горючих і важкогорючих матеріалів;
- використовувати нагрівальні та побутові електроприлади.

Завідувач складу зобов'язаний перед закриттям складу особисто перевірити всі приміщення й, лише пересвідчившись у їхньому пожежобезпечному стані, знеструмити електромережу та замкнути склад.

3. **Обов'язки та дії працівників у разі виникнення пожежі**

У разі виявлення пожежі (ознак горіння) кожен працівник зобов'язаний:

- повідомити про це Державну пожежну охорону (номер телефону для виклику — **«101»**), вказати при цьому адресу, кількість поверхів, місце виникнення пожежі, наявність людей, а також своє прізвище;
- повідомити чергового по університету: **т. 527-88-33; (68-33)**;
- вжити заходів щодо оповіщення й евакуації людей, гасіння пожежі з використанням наявних вогнегасників та інших засобів пожежогасіння.

Керівник, посадова особа, яких повідомлено про пожежу, зобов'язані:

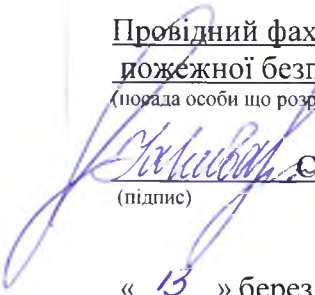
- перевірити, чи викликана Державна пожежна охорона;
- вимкнути (за необхідності) струмоприймачі;
- у разі загрози життю людей негайно організувати їх рятування (евакуацію), вивести за межі небезпечної зони всіх осіб, не пов'язаних із ліквідацією пожежі;
- перевірити, чи людей оповіщено про пожежу;
- забезпечити дотримання техніки безпеки працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі;
- організувати зустріч підрозділів Державної пожежної охорони, надати їм допомогу під час локалізації та ліквідації пожежі.

Після прибуття на пожежу підрозділів пожежної охорони забезпечити безперешкодний доступ їх до місця виникнення пожежі.

РОЗРОБЛЕНО

Провідний фахівець відділу з НС
пожежної безпеки

(посада особи що розробила Інструкцію)

Світлана ЯКУБА-БОНДАР
(підпис) (прізвище, ініціали)

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-науково виробничих
питань і адміністративно-господарської діяльності

(посада особи що узгодила Інструкцію)

Валерій ІЩЕНКО
(підпис) (прізвище, ініціали)

« 13 » березня 2024 р.

« 13 » березня 2024 р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор,

доктор педагогічних наук, професор

Станіслав НІКОЛАСНКО

13 березня 2024 р.

ІНСТРУКЦІЯ № 13 ПРО ЗАХОДИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ НА ТЕРИТОРІЯХ ТА В СЛУЖБОВИХ ПРИМІЩЕННЯХ НУБіП УКРАЇНИ

1. Галузь застосування

Ця Інструкція поширюється на службові приміщення й визначає вимоги щодо забезпечення пожежної безпеки в них. Інструкція є обов'язковою для вивчення й виконання всіма працівниками, які перебувають у службових приміщеннях, а також обслугою.

2. Вимоги пожежної безпеки

Будь-які перепланування, зміни функціонального призначення приміщень здійснювати тільки за наявності проектної документації, яка пройшла попередню експертизу на відповідність нормативним актам з питань пожежної безпеки з позитивним результатом в органах державно пожежного нагляду.

Меблі та устаткування мають розміщатися так, щоб забезпечити вільний евакуаційний прохід до виходу з приміщення (завширшки не менше 1,0 м). Евакуаційні шляхи та виходи слід завжди утримувати вільними, нічим не зашарашеними. В міру накопичення горючих відходів (використаного паперу тощо), а також після закінчення роботи їх слід прибирати у спеціально відведені сміттєзбірники.

Електромережі, електроприлади та апаратура повинні експлуатуватися тільки у справному стані з урахуванням вказівок і рекомендацій заводів-виробників. У разі пошкоджень електромереж, вимикачів, розеток та інших електроприладів слід негайно вимкнути їх і вжити необхідних заходів щодо приведення до пожежобезпечного стану.

Документи, папір та інші горючі матеріали слід зберігати на відстані, не менше: 1,0 м — від електроштитів, електрокабелів, проводів; 0,5 м — від світильників; 0,25 м — від приладів опалення:

Шляхи евакуації, що не мають природного освітлення, у разі наявності людей повинні постійно освітлюватись електричним світлом.

Електроштити, групові електроштитки повинні бути оснащені схемами підключення споживачів з пояснювальними написами і вказаним значенням номінального струму апарата захисту (плавкої вставки).

Встановлення на горючі основи (конструкції) електророзеток, вимикачів, перемикачів та інших подібних апаратів допускається тільки з підкладанням під них суцільного негорючого матеріалу, що виступає за габарити апарата не менш ніж на 0,01 м.

Засоби протипожежного захисту слід утримувати у справному стані. Всі працівники в офісі зобов'язані вміти користуватися наявними вогнегасниками, іншими первинними засобами пожежогасіння та внутрішніми пожежними кранами, знати місця їх розташування. Відстань від найвіддаленішого місця офісу до найближчого вогнегасника не повинна перевищувати 20 м.

Пожежні сповіщувачі повинні функціонувати цілодобово і постійно утримуватися в чистоті. До них має бути забезпечений вільний доступ. Відстань від складованих матеріалів і устаткування до сповіщувачів повинна бути не менше 0,6 м.

У всіх, незалежно від призначення, приміщеннях, які після закінчення роботи замикаються і не контролюються черговим персоналом, з усіх електроустановок та електроприладів, а також з мереж їх живлення повинна бути відключена напруга (за винятком чергового освітлення протипожежних та охоронних установок, а також електроустановок, що за вимогами технології працюють цілодобово).

У службових приміщеннях забороняється:

- улаштувати тимчасові електромережі, застосовувати саморобні некалібровані плавкі вставки в запобіжниках і саморобні подовжувачі, які не відповідають вимогам Правил улаштування електроустановок, прокладати електричні проводи безпосередньо по горючій основі, експлуатувати світильники зі знятими ковпаками (розсіювачами);
- використовувати вимикачі та штепсельні розетки для розвішування на них одягу або інших предметів, обгортати електролампи й світильники папером, заклеювати ділянки електропроводки горючою тканиною, папером;
- користуватися електрочайниками, мікрохвильовими печами та ін. (окрім спеціально відведених та обладнаних місць), залишати без нагляду ввімкнені в електромережу кондиціонери, комп'ютери, інше електроустаткування тощо, порушувати правила експлуатації електроприладів;
- захарашувати підходи до засобів пожежогасіння, використовувати пожежні кран-комплекти й пожежний інвентар не за призначенням;
- використовувати для зберігання документів, різних матеріалів, предметів та інвентарю шафи (ніші) інженерних комунікацій;
- тютюнокуріння (наказ Міністерства освіти і науки України від 08.11.2004 року № 855);
- проведення зварювальних та інших вогневих робіт без оформлення відповідного дозволу (наряду-допуску), застосовувати ЛЗР.

Відповідальний за пожежну безпеку після закінчення роботи зобов'язаний:

- ретельно оглянути всі службові приміщення, пересвідчитись у тому, що нема порушень, які можуть призвести до виникнення пожежі;
- вимкнути освітлення, знеструмити прилади та устаткування (за винятком електроустаткування, яке відповідно до вимог технології має працювати цілодобово).

3. Обов'язки та дії працівників у разі виникнення пожежі

У разі виявлення пожежі (ознак горіння) кожен працівник зобов'язаний:

- негайно повідомити про це Державну пожежну охорону (номер телефону для виклику — **«101»**), вказати при цьому адресу, кількість поверхів, місце виникнення пожежі, наявність людей, а також своє прізвище;
- повідомити про пожежу свого керівника та чергового по університету: т. **527-88-33; (68-33)**;
- вжити (по можливості) заходів щодо евакуації людей та матеріальних цінностей, гасіння пожежі з використанням наявних вогнегасників та інших засобів пожежогасіння.

Керівник, посадова особа, яких повідомлено про пожежу, зобов'язані:

- перевірити, чи викликана Державна пожежна охорона;
- вимкнути (за необхідності) струмоприймачі;
- у разі загрози життю людей негайно організувати їх рятування (евакуацію), вивести за межі небезпечної зони всіх осіб, не пов'язаних із ліквідацією пожежі;
- перевірити, чи людей оповіщено про пожежу;
- забезпечити дотримання техніки безпеки працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі;

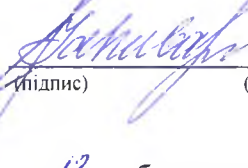
- організувати зустріч підрозділів Державної пожежної охорони, надати їм допомогу під час локалізації та ліквідації пожежі.

Після прибуття на пожежу підрозділів пожежної охорони забезпечити безперешкодний доступ їх до місця виникнення пожежі.

РОЗРОБЛЕНО

Провідний фахівець відділу з НС
пожежної безпеки

(посада особи що розробила інструкцію)

Світлана ЯКУБА-БОНДАР

(підпис)

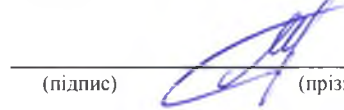
(прізвище, ініціали)

« 13 » березня 2024 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-науково виробничих
питань і адміністративно-господарської діяльності

(посада особи що узгодила Інструкцію)

Валерій ІЩЕНКО

(підпис)

(прізвище, ініціали)

« 13 » березня 2024 р.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор.

доктор педагогічних наук, професор

Станіслав НІКОЛАЄНКО

"13" березня 2024 р.

**ІНСТРУКЦІЯ № 14
ПРО ЗАХОДИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ В СТОЛЯРНОМУ ЦЕХУ
НУБІП УКРАЇНИ**

1. Галузь застосування

Ця Інструкція поширюється на території та всі приміщення столярного цеху (далі цеху), встановлює вимоги пожежної безпеки, порядок дій у разі виникнення пожежі в цеху та є обов'язковою для вивчення й виконання відповідальним за пожежну безпеку та всіма працівниками.

2. Основні вимоги пожежної безпеки

2.1 У приміщеннях цеху, де проводяться роботи з деревообробки, слід вивішувати знаки, які забороняють користуватися відкритим вогнем.

Технологічне обладнання, прилади опалення необхідно очищати від пилу, стружки і інших забруднень не рідше одного разу за зміну.

Для видалення відходів деревообробки верстати повинні обладнуватися місцевими відсмоктувачами. Робота верстатів у разі відключення систем вентиляції і пневмотранспорту не дозволяється.

Пилозбирачі та циклони слід утримувати в закритому стані. Зібрані відходи деревини потрібно своєчасно прибирати. Не допускається перевантажувати циклони і забруднювати відходами виробництва територію в місцях їх розміщення.

Під час використання мастило наповненого обладнання слід виконувати правила, які унеможливають розлив і витік мастила.

Слід дотримуватися термінів змазки окремих деталей обладнання, які під час роботи труться.

Приміщення, де виконується операція варіння клею, повинне розміщуватися ізольовано або у відведеному для цього безпечному місці. Розігрівати клей необхідно над парою або водяними банями. Клеї на основі синтетичних смол і легкозаймистих розчинників повинні зберігатися у металевих шафах.

Сушарки для деревини повинні бути обладнані припливно-витяжною вентиляцією.

Під час сушіння деревини в петролатумі його підігрівують у баках до температури 120-140°C. Бак слід заповнювати петролатумом з таким розрахунком, щоб при зануренні деревини рівень рідини підіймався не більше ніж на 0,6 м від верхнього краю бака.

Сушіння деревини струмом високої частоти виконується у сушарках, двері яких блокуються пристроєм подавання напруги на електроди. Контроль і регулювання температури відбувається автоматичними приладами.

Для кожної сушарки встановлюється норма завантаження матеріалами і межа температури. Заданий температурний режим роботи сушарок підтримується автоматичними регуляторами температури. Очищення поверхні нагрівачів від відходів деревини слід виконувати після кожного розвантаження сушарок.

Під час сушіння інфрачервоними променями для кожної сушарки встановлюється також і мінімальна відстань від ламп до поверхні, яка сушиться (в залежності від потужності ламп і виду матеріалу).

Експлуатація сушарок з несправними приладами автоматичного контролю не допускається.

2.2. У приміщеннях цеху не дозволяється:

Зберігати лісопилотеріали в кількості, що перевищує змінну норму;

залишати після закінчення роботи неприбраними продукцію, стружки, деревний пил, мастила, лаки, клеї, інші горючі рідини та матеріали, а також електроустановки під напругою.

2.3. Лісопилотеріали, які надходять на склад, слід укладати в штабелі за задалегідь узгодженими з органами пожежного нагляду планами розміщення.

Перед формуванням штабеля місця, де будуть розміщені лісопилотеріали, мають бути очищені до ґрунту від трав'яного покриву, горючого сміття та відходів.

Під час зберігання лісопилотеріалів на відкритих майданчиках висота їх штабелів не повинна перевищувати 8 м, а штабелів круглого лісу - 3 м. Відстань між штабелями в групі - 2 м, між групами - 25 м. До штабелів повинен бути забезпечений вільний доступ.

2.4. У разі зберігання лісопилотеріалів у будівлях ширина проходу між штабелями та частинами стін будівлі, що виступають, повинна бути не менше 0,8 м.

Підлога закритих складів та майданчиків під навісами повинна бути виготовлена з негорючого матеріалу.

Склади лісопилотеріалів та дров повинні мати огорожі.

У спекотну суху і вітряну погоду територію складу, що прилягає до штабелів, і розриви між ними слід щодня поливати водою.

Крім первинних засобів пожежогасіння, на складах необхідно обладнувати пункти (пости) із запасом протипожежного інвентарю у кількості, яка визначається оперативними планами пожежогасіння.

Усі електроустановки та проводка в приміщеннях цеху мають бути ретельно перевірені фахівцем, порушення слід усунути.

Приміщення мають бути забезпечені не менш ніж двома вогнегасниками кожне. Вогнегасники слід установлювати в легкодоступних і помітних місцях (біля входів і виходів із приміщень тощо), а також у пожежонебезпечних місцях, де найімовірніше виникнення вогнищ пожежі. До вогнегасників слід забезпечити постійний вільний доступ.

За наявності внутрішніх пожежних кранів вони мають бути укомплектовані рукавами та стволами. Пожежний рукав необхідно утримувати сухим, складеним у "гармошку" або подвійну скатку, приєднаним до крана та ствола. На дверцятах пожежних шаф із зовні після літерного індексу "ПК" слід указати порядковий номер кран-комплекту та номер телефону для «виклику пожежної охорони. Пожежні кран-комплекти утримують справними й доступними для використання.

Під час експлуатації електромереж забороняється:

- а) користуватися проводами з пошкодженою ізоляцією;
- б) використовувати для захисту електромереж "жучки" замість автоматів чи каліброваних таких запобіжників;
- з) користуватися електропобутовими приладами.

3.   Обов'язки та дії працівників цеху в разі виникнення пожежі

3.1. Біля стаціонарних телефонів та на видних місцях мають бути таблички із зазначенням номера **«101»** виклику пожежної охорони.

3.2. У разі виявлення пожежі (ознак горіння) кожен працівник зобов'язаний:

- негайно повідомити про це Державну пожежну охорону (номер телефону для виклику — **«101»**), вказати при цьому адресу, кількість поверхів, місце виникнення пожежі, наявність людей, а також своє прізвище;
- повідомити про пожежу свого керівника та чергового по університету: т. **527-88-33; (68-33)**;
- вжити (по можливості) заходів щодо евакуації людей та матеріальних цінностей, гасіння пожежі з використанням наявних вогнегасників та інших засобів пожежогасіння.

3.3. Керівник, посадова особа, яких повідомлено про пожежу, зобов'язані:

- перевірити, чи викликана Державна пожежна охорона;

- вимкнути (за необхідності) струмоприймачі;
- у разі загрози життю людей негайно організувати їх рятування (евакуацію), вивести за межі небезпечної зони всіх осіб, не пов'язаних із ліквідацією пожежі;
- перевірити, чи людей оповіщено про пожежу;
- забезпечити дотримання техніки безпеки працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі;
- організувати зустріч підрозділів Державної пожежної охорони, надати їм допомогу під час локалізації та ліквідації пожежі.

3.4. Під час пожежі не можна відчиняти вікна, двері, а також вибивати шибки. Залишаючи приміщення слід закрити за собою двері, тому що приплив у зону горіння свіжого повітря ззовні сприяє швидкому поширенню вогню.

3.5. Організувати охорону врятованого майна та документів.

3.6. Підрозділи пожежної охорони, що прибули для гасіння пожежі, необхідно зустріти, повідомити про це, чи є загроза життю людей, вказавши місце горіння та наявні вододжерела.

РОЗРОБЛЕНО

Провідний фахівець відділу з НС
пожежної безпеки

(посада особи що розробила Інструкцію)

(підпис)

Світлана ЯКУБА-БОНДАР
(прізвище, ініціали)

« 13 » березня 2024 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-науково виробничих
питань і адміністративно-господарської
діяльності

(посада особи що узгодила Інструкцію)

(підпис)

Валерій ІЩЕНКО
(прізвище, ініціали)

« 13 » березня 2024 р.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор
доктор педагогічних наук, професор
Станіслав НІКОЛАЄНКО
13 березня 2024 р.

**ІНСТРУКЦІЯ № 15
ПРО ЗАХОДИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС
ПРОВЕДЕННЯ ТИМЧАСОВИХ ЕЛЕКТРОЗВАРЮВАЛЬНИХ РОБІТ В НУБІП УКРАЇНИ**

1. Галузь застосування

Ця Інструкція поширюється на всі види тимчасових електрозварювальних робіт і є обов'язковою для вивчення й виконання всіма посадовими особами та працівниками, залученими до таких робіт на об'єктах та територіях НУБіП України.

2. Вимоги пожежної безпеки

Проведення електрозварювальних робіт на тимчасових місцях дозволяється лише після вжиття заходів, які унеможливають виникнення пожежі: очищення робочого місця від горючих матеріалів, захисту горючих конструкцій, забезпечення первинними засобами пожежогасіння (вогнегасниками, ящиком із піском та лопатою, відром із водою), які вказуються в наряді-допуску. Керівник структурного підрозділу, де на тимчасових місцях (крім будівельних майданчиків) проводяться електрозварювальні роботи, зобов'язаний оформити наряд-допуск на їх проведення.

Наряд-допуск має бути погоджений напередодні виконання робіт з відділом пожежної безпеки з установами відповідного контролю.

Після закінчення електрозварювальних робіт виконавець зобов'язаний ретельно оглянути місце їх проведення, за наявності горючих конструкцій полити їх водою, усунути інші ймовірні причини виникнення пожежі.

Посадова особа, відповідальна за пожежну безпеку приміщення (ділянки, установки, території тощо), де проводились електрозварювальні роботи, зобов'язана забезпечити перевірку місця їх проведення впродовж двох годин після завершення робіт. Про приведення місця електрозварювальних робіт до пожежобезпечного стану виконавець і посадова особа, відповідальна за пожежну безпеку, роблять у наряді-допуску відповідні позначки.

Технологічне обладнання, на якому передбачається проведення електрозварювальних робіт, слід привести до пожежовибухобезпечного стану до початку цих робіт (видалити пожежовибухонебезпечні речовини та відкладення, відключити діючі комунікації, виконати безпечними методами очищення, прошпарення й промивання, забезпечити вентиляцію та контроль за повітряним середовищем тощо).

Місце проведення електрозварювальних робіт необхідно очистити від горючих речовин і матеріалів у радіусі, вказаному в таблиці, наведеній нижче.

Розміщені в межах указаних радіусів будівельні конструкції, настили підлог, опорядження з горючих матеріалів груп горючості Г2, Г3, Г4, а також горючі частини обладнання та ізоляція мають бути захищені від потрапляння на них іскор металевими екранами, покривалами з негорючого теплоізоляційного матеріалу чи в інші способи й (за необхідності) политі водою.

Висота точки зварювання над рівнем	0-2	2	3	4	6	8	10	Понад 10
------------------------------------	-----	---	---	---	---	---	----	----------

підлоги чи прилеглої території, м								
Мінімальний радіус зони, м	5	8	9	10	11	12	13	14

Щоб унеможливити потрапляння розпечених часток металу в суміжні приміщення, на сусідні поверхи та розташоване поряд устаткування, всі оглядові, технологічні й вентиляційні люки, монтажні та інші отвори в перекриттях, стінах і перегородках приміщень, де проводяться вогневі роботи, закривають негорючими матеріалами.

Приміщення, в яких імовірно скупчення парів легкозаймистих і горючих рідин та горючих газів, перед проведенням електрозварювальних робіт мають бути ретельно провентильовані.

Двері, що з'єднують приміщення, де проводяться електрозварювальні роботи, з суміжними приміщеннями, повинні бути зачинені.

Під час проведення електрозварювальних робіт у вибухопожежонебезпечних місцях установлюється суворий контроль за станом повітряного середовища шляхом проведення експрес-аналізів із використанням газоаналізаторів.

Під час перерв у роботі, а також наприкінці робочої зміни електрозварювальна апаратура має відключатися, в тому числі від електромережі.

Після закінчення робіт усю апаратуру й устаткування прибирають у спеціально відведені приміщення (місця).

Установку для ручного зварювання слід забезпечити вимикачем або контактором (для підключення джерела зварювального струму до розподільної цехової мережі), покажчиком величини зварювального струму та запобіжником у первинному ланцюгу.

З'єднування зварювальних проводів слід виконувати за допомогою обтискання, зварювання, паяння або спеціальних затискачів.

Підключення електропроводів до електродотримача, зварюваного виробу та зварювального апарата здійснюється за допомогою мідних кабельних наконечників, скріплених болтами з шайбами.

Забороняється використовувати з пошкодженою ізоляцією проводи, а також нестандартні електрозапобіжники.

Проводи, підключені до зварювальних апаратів, розподільних щитів та іншого обладнання, а також до місць зварювальних робіт, мають бути надійно ізольовані та в необхідних місцях захищені від дії високої температури, механічних пошкоджень і хімічних впливів.

У разі проведення електрозварювальних робіт, пов'язаних із частими переміщеннями зварювальних установок, мають використовуватися механічно міцні шлангові кабелі.

Кабелі (електропроводи) електрозварювальних машин розміщують на відстані: від трубопроводів кисню — не менше 0,5 м, від трубопроводу ацетилену та інших горючих газів — не менше 1,0 м.

Зворотним провідником, який з'єднує зварюваний виріб із джерелом зварювального струму, можуть служити сталеві або алюмінієві шини будь-якого профілю, зварювальні плити, стелажі й сама зварювана конструкція за умови, якщо їхній переріз забезпечує протікання струму, безпечно за умовами нагрівання.

Окремі елементи, що використовуються як зворотний провідник, належить з'єднувати між собою за допомогою болтів, струбцин або затискачів.

Забороняється використання як зворотного провідника внутрішніх залізничних шляхів, мереж заземлення чи занулення, а також металевих конструкцій будівель, комунікацій і технологічного устаткування.

У разі проведення електрозварювальних робіт у вибухопожежонебезпечних та пожежонебезпечних приміщеннях зворотним проводом від зварюваного виробу до джерела зварювального струму може бути лише ізольований провід, причому за якістю ізоляції він не повинен поступатися прямому провідникові, приєднуваному до електродотримача.

Конструкція електродотримача для ручного зварювання має забезпечувати надійне затискання та швидку заміну електродів, а також унеможливлувати коротке замикання його корпусу на зварювану деталь під час тимчасових перерв у роботі або в разі його випадкового падіння на металеві предмети. Держак електродотримача слід виготовляти з негорючого діелектричного та теплоізолюючого матеріалу.

Електроди, які використовуються під час зварювання, мають бути заводського виготовлення й відповідати номінальній величині зварювального струму.

У разі заміни електродів їхні залишки (недогарки) слід класти у спеціальний металевий ящик, установлюваний біля місця зварювальних робіт.

Перед зварюванням електроди необхідно просушити за температури, вказаної в паспорті на конкретний тип електродного покриття. Покриття електродів має бути однорідним, щільним, без здуття, напливів і тріщин.

Електрозварювальна установка на весь час роботи заземлюється. Крім заземлення основного електрозварювального обладнання, у зварювальних установках належить безпосередньо заземлювати той затискач вторинної обмотки зварювального трансформатора, до якого приєднується провідник, що йде до виробу (зворотний провідник).

Над переносними й пересувними електрозварювальними установками, які використовуються просто неба, споруджують навіси з негорючих матеріалів для захисту від атмосферних опадів.

Технічне обслуговування та планово-попереджувальний ремонт зварювального устаткування проводиться відповідно до графіка.

Щодня після закінчення роботи слід очищати агрегати та пускову апаратуру.

Температура нагрівання окремих частин зварювального агрегату (трансформаторів, підшипників, щіток, контактів вторинного кола й та ін.) не повинна перевищувати 75°C.

Усі працівники (виконавці робіт) зобов'язані вміти користуватися вогнегасниками та іншими наявними первинними засобами пожежогасіння.

Забороняється:

- розпочинати роботи за несправної апаратури;
- допускати до зварювальних робіт осіб, які не мають кваліфікаційних посвідчень і не пройшли в установленому порядку спеціального навчання за програмою пожежно-технічного мінімуму та щорічної перевірки знань із одержанням спеціального посвідчення;
- проводити електрозварювання свіжопофарбованих конструкцій та виробів до остаточного висихання фарби;
- проводячи електрозварювальні роботи, користуватися одягом і рукавицями зі слідами масел (мастила), жирів, бензину, гасу та інших легкозаймистих і горючих рідин;
- проводити електрозварювальні роботи на апаратах і комунікаціях, заповнених горючими й токсичними матеріалами, а також на тих, що перебувають під тиском негорючих рідин, газів, парів та повітря або під електричною напругою;
- проводити електрозварювальні роботи на елементах будівель, виготовлених із легких металевих конструкцій з горючими та важкогорючими утеплювачами.

3. У разі виявлення пожежі (ознак горіння) кожен працівник зобов'язаний:

- повідомити про це Державну пожежну охорону (номер телефону для виклику — **«101»**), вказати при цьому адресу, кількість поверхів, місце виникнення пожежі, наявність людей, а також своє прізвище;
  - повідомити чергового по університету: **т. 527-88-33; (68-33)**;
  - вжити заходів щодо оповіщення й евакуації людей, гасіння пожежі з використанням наявних вогнегасників та інших засобів пожежогасіння;
- Керівник, посадова особа, яких повідомлено про пожежу, зобов'язані:
- перевірити, чи викликана Державна пожежна охорона;
  - вимкнути (за необхідності) струмоприймачі;
  - у разі загрози життю людей негайно організувати їх рятування (евакуацію), вивести за межі небезпечної зони всіх осіб, не пов'язаних із ліквідацією пожежі;
  - перевірити, чи людей оповіщено про пожежу;

— забезпечити дотримання техніки безпеки працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі;

— організувати зустріч підрозділів Державної пожежної охорони, надати їм допомогу під час локалізації та ліквідації пожежі.

Після прибуття на пожежу підрозділів пожежної охорони забезпечити безперешкодний доступ їх до місця виникнення пожежі.

РОЗРОБЛЕНО

Провідний фахівець відділу з НС
пожежної безпеки

(посада особи що розробила Інструкцію)

Світлана ЯКУБА-БОНДАР

(підпис)

(прізвище, ініціали)

« 13 » березня 2024 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-науково виробничих
питань і адміністративно-господарської діяльності

(посада особи що узгодила Інструкцію)

Валерій ШЦЕНКО

(підпис)

(прізвище, ініціали)

« 13 » березня 2024 р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор,
доктор педагогічних наук, професор
Станіслав НІКОЛАЄНКО
13 березня 2024 р.

ІНСТРУКЦІЯ № 16
ПРО ЗАХОДИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ
ТИМЧАСОВИХ ГАЗОВЗВАРЮВАЛЬНИХ (ГАЗОРІЗАЛЬНИХ) РОБІТ В НУБІП УКРАЇНИ

1. Галузь застосування

Ця Інструкція поширюється на всі види тимчасових газозварювальних (газорізальних) робіт і є обов'язковою для вивчення й виконання всіма посадовими особами та працівниками, залученими до таких робіт.

2. Вимоги пожежної безпеки

Проведення газозварювальних робіт на тимчасових місцях дозволяється лише після вжиття заходів, які унеможливають пожежу: очищення робочого місця від горючих матеріалів, захисту горючих конструкцій, забезпечення первинними засобами пожежогасіння (вогнегасником, ящиком із піском та лопатою, відром із водою), які вказуються в наряді-допуску.

Керівник підприємства чи структурного підрозділу, де на тимчасових місцях (крім будівельних майданчиків і приватних домоволодінь) проводяться газозварювальні роботи, зобов'язаний оформити наряд-допуск на їх проведення.

Наряд-допуск має бути погоджений напередодні виконання робіт з відділом пожежної безпеки з установленням відповідного контролю.

Після закінчення газозварювальних робіт виконавець зобов'язаний ретельно оглянути місце їх проведення, за наявності горючих конструкцій полити їх водою, усунути інші ймовірні причини виникнення пожежі.

Посадова особа, відповідальна за пожежну безпеку приміщення (ділянки, установки, території тощо), де проводилися газозварювальні роботи, зобов'язана забезпечити перевірку місця їх проведення впродовж двох годин після завершення робіт. Про приведення місця газозварювальних робіт до пожежобезпечного стану виконавець і відповідальна за пожежну безпеку приміщення посадова особа роблять у наряді-допуску відповідні позначки.

Технологічне обладнання, на якому передбачається проведення газозварювальних робіт, слід привести до пожежовибухобезпечного стану ще до початку цих робіт (видалити пожежовибухонебезпечні речовини та відкладення, відключити діючі комунікації, виконати безпечними методами очищення, прошпарення й промивання, забезпечити вентиляцію та контроль за повітряним середовищем тощо).

Місце проведення газозварювальних робіт необхідно очистити від горючих речовин і матеріалів у радіусі, вказаному в таблиці:

Висота точки зварювання над рівнем підлоги чи прилеглої території, м	0-2	2	3	4	6	8	10	Понад 10
--	-----	---	---	---	---	---	----	----------

Мінімальний радіус зони, м	5	8	9	10	11	12	13	14
----------------------------------	---	---	---	----	----	----	----	----

Розміщені в межах указаних радіусів будівельні конструкції, настили підлог оздоблення з матеріалів груп горючості Г2,Г3,Г4, а також горючі частини устаткування та ізоляція мають бути захищені від потрапляння на них іскор металевими екранами, покривалами з негорючого теплоізоляційного матеріалу чи в інші способи й (за необхідності) політі водою.

Щоб унеможливити потрапляння розпечених часток металу в суміжні приміщення, на сусідні поверхи та розташоване поряд устаткування, всі оглядові, технологічні й вентиляційні люки, монтажні та інші отвори в перекриттях, стінах і перегородках приміщень, де проводяться вогневі роботи, закривають негорючими матеріалами.

Приміщення, в яких імовірно скупчення парів легкозаймистих і горючих рідин та горючих газів, перед проведенням вогневих робіт мають бути ретельно провентильовані.

Двері, що з'єднують приміщення, де проводяться газозварювальні роботи, з суміжними приміщеннями, мають бути зачинені.

Під час проведення вогневих робіт у вибухопожежонебезпечних місцях установлюється суворий контроль за станом повітряного середовища шляхом проведення експрес-аналізів із використанням газоаналізаторів.

Під час перерв у роботі, а також наприкінці робочої зміни газозварювальна апаратура має відключатись, а шланги — від'єднуватись й звільнятися від горючих газів.

Після закінчення робіт усю апаратуру й устаткування прибирають у спеціально відведені приміщення (місця).

Пересувні (переносні) ацетиленові генератори слід установлювати на відкритих майданчиках. Дозволяється їхня тимчасова робота в добре провітрюваних приміщеннях.

Ацетиленові генератори необхідно обгороджувати й розміщати на відстані не ближче 10 м від місць проведення зварювальних робіт, а також від відкритого вогню, нагрітих предметів, місць забору повітря компресорами, вентиляторами та на відстані не менше 5,0 м від балонів із киснем чи горючими газами.

У місцях установлення ацетиленових генераторів слід розміщати таблички (плакати) з написом: “Стороннім вхід заборонений: вогнебезпечно”, “Не проходити з вогнем”.

Після закінчення робіт весь карбід кальцію в ацетиленовому генераторі необхідно використати. Вапняковий мул (осад), який видаляється з генераторів, слід вивантажувати у спеціально пристосовану тару та зливати в мулову яму (яму для осаду) або спеціальний бункер.

Відкриті мулові ями (ями для осаду) мають бути обгороджені бильцями, а закриті — мати негорючі перекриття. Усі мулові ями (ями для осаду) слід обладнати витяжною вентиляцією та люками для видалення мулу (осаду).

Куріння та застосування джерела відкритого вогню в радіусі менше 10 м від місць зберігання мулу (осаду) забороняється, про що мають повідомляти відповідні таблички чи заборонні знаки.

Закріплення газовідвідних шлангів на приєднувальних ніпелях апаратури, пальників, різаків і редукторів повинно бути надійним. Для цього слід використовувати спеціальні хомутики.

Дозволяється замість хомутиків закріплювати шланги не менш як у двох місцях уздовж ніпеля м'яким відпаленим (в'язальним) дротом.

Шланги мають надіватися на ніпелі водяних затворів щільно, але не закріплюватися.

Розкриття барабанів із карбідом кальцію слід захищати непроникними для води кришками з відігнутими краями, які щільно охоплюють барабан. Висота борту кришки не може бути меншою за 50 мм.

У місцях зберігання й розкриття барабанів із карбідом кальцію забороняється куріння, застосування відкритого вогню та використання інструмента, який під час роботи утворює іскри.

Балони з газом під час їх зберігання, транспортування й експлуатації слід захищати від дії сонячного проміння та інших джерел тепла.

Балони, що встановлюються у приміщеннях, розміщують на відстані, не менше: від приладів опалення та печей — 1,0 м, від джерел тепла з відкритим вогнем — 5,0 м.

Відстань від пальників (по горизонталі) до окремих балонів із киснем та горючими газами має становити не менше 5,0 м.

Балони з газами доставляються до місця зварювальних робіт на спеціальних візках, ношах або санчатах.

Під час роботи з порожніми балонами з-під кисню й горючих газів та їх транспортування слід дотримувати таких самих заходів безпеки, що й під час використання наповнених балонів.

Усі працівники (виконавці робіт) зобов'язані вміти користуватися вогнегасниками та іншими наявними первинними засобами пожежогасіння.

Забороняється:

- розпочинати роботи за несправної апаратури;
- допускати до газозварювальних робіт осіб, які не мають кваліфікаційних посвідчень і не пройшли в установленому порядку спеціального навчання за програмою пожежно-технічного мінімуму та щорічної перевірки знань із одержанням спеціального посвідчення;
- проводити газозварювання та газорізання свіжопофарбованих конструкцій і виробів до остаточного висихання фарби;
- виконуючи газозварювальні роботи, користуватися одягом і рукавицями зі слідами масел (мастил), жирів, бензину, гасу та інших легкозаймистих і горючих рідин;
- зберігати в одному приміщенні кисневі балони та балони із горючими газами, карбід кальцію, фарб, мастила та жирів;
- виконувати газозварювальні роботи на апаратах і комунікаціях, заповнених горючими й токсичними матеріалами, а також на тих, що перебувають під тиском негорючих рідин, газів, парів та повітря або під електричною напругою;
- проводити газозварювальні роботи на елементах будівель, виготовлених із легких металевих конструкцій з горючими та важкогорючими утеплювачами;
- відігрівати замерзлі ацетиленові генератори, трубопроводи, вентилі, редуктори та інші деталі газозварювальних установок відкритим вогнем або розпеченими предметами;
- допускати стикання кисневих балонів, редукторів та іншого зварювального обладнання з маслами (мастилами), промасленим одягом і ганчір'ям;
- переносити балони на плечах та в руках;
- зберігати й транспортувати балони з газами без нагвинчених на їхні горловини запобіжних ковпаків;
- працювати від одного водяного затвора двом та більше зварникам;
- завантажувати карбід кальцію завищеної грануляції, заштовхувати його в ліжку апарата за допомогою залізних паликів і дроту, а також працювати на карбідному пилові;
- завантажувати карбід кальцію в мокрі завантажувальні кошики або за наявності води в газозбірнику, а також завантажувати кошики карбідом більш як на половину їхнього об'єму під час роботи генераторів "вода на карбід";
- продувати шланги для горючих газів киснем (кисневі шланги — горючими газами) та робити взаємну заміну шлангів під час роботи;
- користуватися шлангами, довжина яких перевищує 30 м, а під час виконання монтажних робіт — 40 м (використання шлангів завдовжки понад 40 м дозволяється у виняткових випадках, з письмового дозволу посадової особи, яка видала наряд-допуск на виконання робіт);
- перекручувати, заломлювати чи затискати газовідвідні шланги;
- переносити генератор за наявності в газозбірнику ацетилену;
- форсувати роботу ацетиленових генераторів шляхом навмисного підвищення тиску газу в них або одноразового збільшення завантаження карбідом кальцію;
- використовувати мідний інструмент для розкриття барабанів із карбідом кальцію, а мідь — як припій для паяння ацетиленової апаратури та в тих місцях, де ймовірно стикання її з ацетиленом.

3. У разі виявлення пожежі (ознак горіння) кожен працівник зобов'язаний:

- повідомити про це Державну пожежну охорону (номер телефону для виклику — **«101»**), вказати при цьому адресу, кількість поверхів, місце виникнення пожежі, наявність людей, а також своє прізвище;

- повідомити чергового по університету: т. 527-88-33; (68-33);
- вжити заходів щодо оповіщення й евакуації людей, гасіння пожежі з використанням наявних вогнегасників та інших засобів пожежогасіння.

Керівник, посадова особа, яких повідомлено про пожежу, зобов'язані:

- перевірити, чи викликана Державна пожежна охорона;
- вимкнути (за необхідності) струмоприймачі;
- у разі загрози життю людей негайно організувати їх рятування (евакуацію), вивести за межі небезпечної зони всіх осіб, не пов'язаних із ліквідацією пожежі;
- перевірити, чи людей оповіщено про пожежу;
- забезпечити дотримання техніки безпеки працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі;
- організувати зустріч підрозділів Державної пожежної охорони, надати їм допомогу під час локалізації та ліквідації пожежі.

Після прибуття на пожежу підрозділів пожежної охорони забезпечити безперешкодний доступ їх до місця виникнення пожежі.

РОЗРОБЛЕНО

Провідний фахівець відділу з НС
пожежної безпеки

(посада особи що розробила Інструкцію)

(підпис)

Світлана ЯКУБА-БОНДАР

(прізвище, ініціали)

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-науково виробничих
питань і адміністративно-господарської
діяльності

(посада особи що узгодила Інструкцію)

(підпис)

Валерій ІЩЕНКО

(прізвище, ініціали)

« 13 » березня 2024 р.

« 13 » березня 2024 р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор,

доктор педагогічних наук, професор

Станіслав НІКОЛАЄНКО

13 березня 2024 р.

ІНСТРУКЦІЯ № 17 ПРО ЗАХОДИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ФАРБУВАЛЬНИХ РОБІТ В НУБІП УКРАЇНИ

1. Галузь застосування

Ця Інструкція поширюється на всі види фарбувальних робіт і є обов'язковою для вивчення й виконання всіма посадовими особами та працівниками, залученими до таких робіт.

2. Вимоги пожежної безпеки

Вогневі роботи (наприклад, зварювальні) дозволяється проводити на відстані не ближче 15 м від відчинених отворів фарбувальних і сушильних камер. Місце зварювання слід обгородити захисним екраном.

Лакофарбові матеріали дозволяється зберігати:

- у коморі при фарбоприготувальному відділенні — в кількості, яка не перевищує, тридобової потреби (дозволяється зберігання лакофарбових матеріалів безпосередньо в приміщенні фарбоприготування без улаштування окремої комори, якщо добова витрата цих матеріалів не перевищує 300 кг);
- у цеховій коморі — в кількості, яка не перевищує змінної потреби;
- на робочих місцях — у кількості, яка не перевищує ємності фарбонагнітального бака чи стандартної фляги (40 л), причому тара має бути щільно закрита.

На кожній діжці, бідоні та іншій тарі з лакофарбовим матеріалом, розчинником тощо повинна бути наклейка або бирка з їхньої точною назвою та зазначенням пожежонебезпечних властивостей. Порожню тару з-під лакофарбових матеріалів щільно закривають і зберігають на спеціально відведених майданчиках.

Фарбувальні та сушильні камери, інше обладнання приміщень для проведення фарбувальних і фарбоприготувальних робіт слід виготовляти з негорючих матеріалів.

Внутрішні поверхні стін фарбувальних приміщень на висоту не менше 2,0 м облицьовують негорючим матеріалом, який легко очищається від забруднень.

Приміщення фарбувальних і фарбоприготувальних підрозділів мають бути обладнані самостійною примусовою припливно-витяжною вентиляцією та системами місцевих відсмоктувачів із фарбувальних камер, ванн занурення, установок обливання, постів ручного пофарбування, сушильних камер тощо.

Слід передбачати захисне блокування, котре унеможливує подачу матеріалів (або стисненого повітря) до розпилювальних пристроїв у разі припинення роботи вентиляції.

Витяжні вентиляційні установки фарбувальних приміщень повинні мати звукову або світлову сигналізацію, яка сповіщає про припинення їхньої роботи.

Вентилятори витяжних систем від фарбувальних ділянок, фарбувального та сушильного обладнання слід використовувати у вибухобезпечному виконанні.

У разі застосування в одній камері різних лакофарбових матеріалів перед зміною фарби камеру належить старанно очищати від осілої фарби іншого типу.

Фарбувальні та сушильні камери, установки струминного обливання й занурення тощо, а також ділянки безкамерного фарбування на ґратах мають бути обладнані автоматичними установками пожежогасіння (вуглекислотними, пінними, порошковими, парогасіння й т.ін.).

У разі ручного фарбування внутрішніх поверхонь великогабаритних виробів (наприклад, цистерн) необхідно передбачати в них не менше двох отворів (люків) із протилежних боків: один — для витяжки, другий — для підсмоктування свіжого повітря.

Пофарбування слід починати з боку отворів (люків) для витяжки повітря. Об'єм вентилязованого повітря розраховується на розведення парів розчинників у середньому до гранично допустимих концентрацій (ГДК).

Повітря, відсмоктуване від місця фарбування розпилюванням (камери, kabіни, ґрати на підлозі), слід очищати від часток горючих фарб і лаків за допомогою гідрофільтрів ("мокрий" спосіб) або інших ефективних та безпечних пристроїв очищення.

Під час фарбування розпилюванням фарбонагнітальні бачки розміщують поза фарбувальними камерами. Фарборозпилювачі мають бути заземлені.

Фарборозпилювачі й шланги наприкінці зміни очищають і промивають від залишків лакофарбових матеріалів.

Фарбувальні камери очищають від осілої фарби в міру її накопичення, але не рідше одного разу на тиждень після закінчення зміни (коли працює вентиляція).

Ванни гідрофільтрів фарбувальних камер у міру накопичення фарби, не рідше одного разу на тиждень, необхідно очищати від осілої фарби, а також не рідше одного разу за зміну — від фарби, що плаває на поверхні води.

Огляд форсунок гідрофільтрів слід здійснювати регулярно один раз на добу та за необхідності очищати їх.

У разі застосування фарбування методом безповітряного розпилювання забороняється вмикати в роботу електронагрівник установки з підігрівом до повного заповнення гідросистеми.

Фарборозпилювач, який перебуває під високим тиском лакофарбового матеріалу, має бути забезпечений попереджувальним написом "Вогнебезпечно! Високий тиск". Сіткові фільтри установок безповітряного розпилювання слід вилучати й промивати не рідше одного разу на тиждень.

У разі фарбування в електростатичному полі високої напруги роботи мають проводитись у спеціальній обгородженій електрофарбувальній камері. Відкриті отвори в огорожі камери можуть улаштуватися лише для проходження транспортних засобів із виробами, що фарбуються. Конструкція підвісок для виробів на конвеєрі повинна бути такою, щоб вироби, які фарбуються, під час роботи не розгойдувалися.

В електрофарбувальних установках належить мати захисне блокування, яке унеможливує ввімкнення розпилювальних пристроїв (за відключеної вентиляції або нерухомого конвеєра) та вимикає електростатичне поле (в разі припинення роботи вентиляції).

Для аварійного відключення електрофарбувальної камери та конвеєра поблизу камери слід установлювати кнопки "Стоп". Місце розташування аварійних кнопок має бути відоме всьому персоналові, який обслуговує ділянку електростатичного фарбування.

Підвіски для деталей у разі конвеєрного виробництва слід очищати в міру забруднення, але не рідше двох разів на тиждень. Очищення внутрішніх поверхонь електрофарбувальної камери має проводитися після кожної зміни, коли працює вентиляція.

Працювати з ручною електростатичною установкою належить відповідно до вказівок та інструкції з експлуатації цієї установки. Після закінчення роботи слід відключити високу напругу та промити системи відповідним розчинником.

У разі фарбування виробів способом занурення ванни ємністю до 0,5 м³ обладнуються бортовими відсмоктувачами та кришками, які закривають ванну на час перерви в роботі. Ванни ємністю понад 0,5 м³ (як конвеєрні, так і неконвеєрні) повинні мати спеціальне укриття, обладнане витяжною вентиляцією, що забезпечує розведення парів розчинника, які виділяються, до концентрацій, котрі не перевищують 20% нижньої межі вибуховості.

Ванни занурення ємністю понад 1 м³ повинні мати аварійне зливання лакофарбового матеріалу до підземного резервуара, який розміщується за межами цеху на відстані не менше 1,0 м від глухої стіни будівлі (не менше 5 м — за наявності в стіні отворів). Діаметр зливної труби та

похил її в бік резервуара мають бути такими, щоб зливання всього лакофарбового матеріалу з ванни відбувалося за 3-5 хвилин.

У разі конвеєрного занурення витяжна вентиляція блокується з конвеєром у такий спосіб, щоб під час відключення вентиляції конвеєр зупинявся.

В установках струминного обливання в разі великих витрат за зміну лакофарбового матеріалу слід передбачати також підземні резервуари для аварійного зливання всього лакофарбового матеріалу з системи (коли ємність бака перевищує 1,0 м³). Пульт (щит) керування установкою струминного обливання має розміщатися на відстані не ближче 5,0 м від її отворів. У разі відключення вентиляції обливання виробів слід припинити. Щоб уникнути іскроутворення, якщо виріб упаде, дно "парового" тунелю установки необхідно викладати кольоровим металом (наприклад, алюмінієм).

У конвекційних і терморадіаційних сушильних камерах передбачають захисне блокування для припинення подачі теплоносія та зупинення конвеєра в разі відключення вентиляції.

Сушильні камери належить теплоізолювати негорючими матеріалами (температура зовнішньої поверхні стінок не повинна перевищувати 45°C). Нагрівальні прилади мають бути захищені від потрапляння на них крапель лакофарбового матеріалу.

Конвеєри, що їх використовують на фарбувальних ділянках, забезпечуються сигналізацією пуску й зупинки, а біля виходу з приміщення та біля пультів керування встановлюються кнопки термінового зупинення конвеєрів.

Приміщення для проведення фарбувальних робіт мають бути забезпечені автоматичними сигналізаторами, які попереджають про виникнення в повітрі небезпечних концентрацій розчинників.

Не дозволяється:

- проводити у фарбоприготувальному відділенні будь-які роботи, крім приготування фарби;
- проводити фарбувальні роботи, коли відключені системи вентиляції;
- використовувати пальники інфрачервоного випромінювання (безполум'яного горіння газу) в сушильних камерах;
- об'єднувати спільною витяжною системою місцеві відсмоктувані повітря від фарбувальних камер, ванн занурення, іншого технологічного фарбувального устаткування, а також вентиляційні системи фарбувальних приміщень і фарбоприготувальних відділень (між собою та з вентиляційними системами інших виробництв);
- захаращувати фарбоприготувальні відділення й фарбувальні камери бідонами, відрами з фарбою та розчинниками, обтиральним ганчір'ям тощо;
- залишати працюючі фарбувальні установки без нагляду;
- готувати фарби та лаки безпосередньо на робочому місці;
- застосовувати лакофарбові матеріали та розчинники невідомого складу, а також речовини й матеріали, на які немає характеристик їхньої пожежної безпеки.

3. Обов'язки та дії працівників у разі виникнення пожежі

У разі виявлення пожежі (ознак горіння) кожен працівник зобов'язаний:

- негайно повідомити про це Державну пожежну охорону (номер телефону для виклику — **«101»**), вказати при цьому адресу, кількість поверхів, місце виникнення пожежі, наявність людей, а також своє прізвище;
- повідомити про пожежу свого керівника та чергового по університету: **т. 527-88-33; (68-33)**;
- вжити (по можливості) заходів щодо евакуації людей та матеріальних цінностей, гасіння пожежі з використанням наявних вогнегасників та інших засобів пожежогасіння.

Керівник, посадова особа, яких повідомлено про пожежу, зобов'язані:

- перевірити, чи викликана Державна пожежна охорона;
- вимкнути (за необхідності) струмоприймачі;
- у разі загрози життю людей негайно організувати їх рятування (евакуацію), вивести за межі небезпечної зони всіх осіб, не пов'язаних із ліквідацією пожежі;

- перевірити, чи людей оповіщено про пожежу;
- забезпечити дотримання техніки безпеки працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі;
- організувати зустріч підрозділів Державної пожежної охорони, надати їм допомогу під час локалізації та ліквідації пожежі.

Після прибуття на пожежу підрозділів пожежної охорони забезпечити безперешкодний доступ їх до місця виникнення пожежі.

РОЗРОБЛЕНО

Провідний фахівець відділу з НС
пожежної безпеки

(посада особи що розробила інструкцію)

Світлана ЯКУБА-БОНДАР

(підпис)

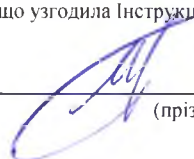
(прізвище, ініціали)

« 13 » березня 2024 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-науково виробничих
питань і адміністративно-господарської діяльності

(посада особи що узгодила інструкцію)

Валерій ІЩЕНКО

(підпис)

(прізвище, ініціали)

« 13 » березня 2024 р.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор,
доктор педагогічних наук, професор

Станіслав НІКОЛАСНКО

13 березня 2024 р.

**ІНСТРУКЦІЯ № 18
ПРО ЗАХОДИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ В ПРИМІЩЕННЯХ
ХІМІЧНОЇ ЛАБОРАТОРІЇ НУБІП УКРАЇНИ**

1. Галузь застосування

Ця Інструкція поширюється на всі приміщення хімічної лабораторії, встановлює вимоги пожежної безпеки, порядок дій у разі виникнення пожежі в приміщеннях хімічної лабораторії та є обов'язковою для вивчення й виконання відповідальним за пожежну безпеку, всіма особами, які перебувають у приміщеннях лабораторії, а також працівниками та обслугою лабораторій.

2. Вимоги пожежної безпеки

Будь-які перепланування, зміни функціонального призначення приміщень здійснювати тільки за наявності проектної документації, яка пройшла попередню експертизу на відповідність нормативним актам з питань пожежної безпеки з позитивним результатом в органах державного пожежного нагляду.

Оренда приміщень допускається тільки за наявності дозволу від органу державного пожежного нагляду,

В усіх, незалежно від призначення, приміщеннях, які після закінчення роботи замикаються і не контролюються черговим персоналом, з усіх електроустановок та електроприладів, а також з мереж їх живлення повинна бути відключена напруга (за винятком чергового освітлення, протипожежних та охоронних установок, а також електроустановок, що за вимогами технології працюють цілодобово).

Шляхи евакуації, що не мають природного освітлення, у разі наявності людей повинні постійно освітлюватись електричним світлом.

Електрощити, групові електрощитки повинні бути оснащені схемами підключення споживачів з пояснювальними написами і вказаним значенням номінального струму апарата захисту (плавкої вставки).

Встановлення на горючі основи (конструкції) електророзеток, вимикачів, перемикачів та інших подібних апаратів допускається тільки з підкладанням під них суцільного негорючого матеріалу, що виступає за габарити апарата не менш ніж на 0,01 м.

Відповідно до ОНТП 24-86 приміщення хімічної лабораторії за пожежною небезпекою належать до категорії В, за Правилами будови електроустановок (ПБЕ) — до зони класу П-І.

Припливно-витяжна вентиляція в усіх приміщеннях лабораторії вмикається за 5 хвилин до початку робочого дня й вимикається після закінчення роботи. Відповідальний за правильну експлуатацію вентиляційних систем зобов'язаний систематично (за графіком) перевіряти за допомогою спеціальних приладів ефективність їхнього функціонування. Роботи з високотоксичними та радіоактивними речовинами можуть проводитися лише за умови вентиляції, що працює.

Користуватися витяжними шафами з розбитим склом або несправною вентиляцією, а також шафами, в яких є речовини, матеріали та устаткування, що не мають стосунку до виконуваних операцій, забороняється.

Витяжні шафи, в яких проводяться такі роботи, повинні мати верхні та нижні відсмоктувачі, а також бортики, що запобігають стіканню рідини на підлогу.

Установлення й перестановка витяжних шаф не можуть проводитися без дозволу адміністрації. Не допускається, щоб витяжна шафа встановлювалася безпосередньо біля дверей.

Робочі столи та витяжні шафи, призначені для роботи з відкритим вогнем і пожежовибухонебезпечними речовинами, мають бути всуціль покриті негорючим матеріалом, а у разі роботи з кислотами й лугами — антикорозійним матеріалом, і мати бортики.

Легкозаймисті й горючі рідини (ЛЗР і ГР) належить зберігати в лабораторіях чітко за асортиментом у металевих ящиках і шафах. Кожну речовину слід приймати в кількості, не більшій за змінну потребу. Не допускається спільне зберігання речовин, хімічна взаємодія яких може призвести до пожежі або вибуху. Порядок спільного зберігання речовин і матеріалів визначають згідно з вимогами додатка 5 НАПБ В.01.034- 2005/111.

Відпрацьовані ЛЗР і ГР слід збирати у спеціальну герметичну тару, яка наприкінці роботи видаляється з приміщення для регенерації або утилізації.

Посудини, в яких проводилися роботи з ЛЗР і ГР, після завершення досліджень мають негайно промиватися пожежобезпечними речовинами.

У разі нагрівання ЛЗР об'ємом більше 0,5 л необхідно ставити під прилад кювету такої самої ємності.

Для запобігання розливанню рідин і в разі аварії забороняється виливати ЛЗР і ГР у каналізацію.

У випадку розлиття ЛЗР це місце необхідно негайно засипати піском. Забруднений пісок збирають лопатою або совком. Застосування сталевих лопат і совків забороняється.

Забороняється працювати з лужними металами в приміщеннях із високою вологістю та допускати їх контакт із водою, хлоровмісними органічними сполуками й твердим діоксидом вуглецю.

Для запобігання накопиченню зарядів статичної електрики на обладнанні, а також на людях мають передбачатися такі заходи захисту:

— відведення зарядів статичної електрики шляхом заземлення металевих частин апаратів, установок, обладнання, комунікацій і ємностей, на яких вони можуть накопичуватися. Заземлювальні пристрої мають відповідати вимогам ПУЕ та ПБЕ;

— загальне й місцеве зволоження повітря до 70% відносної вологості та вище в небезпечних місцях приміщень або зволоження поверхні електролізуємого матеріалу;

— заповнення апаратів, ємностей, закритих транспортних пристроїв та іншого обладнання інертним газом, переважно азотом;

— улаштування підлоги з підвищеною електропровідністю та електропровідних заземлених зон для зняття зарядів статичної електрики, що накопичуються на людях;

— застосування лійок зі струмопровідного матеріалу і заземлювання їх під час розливання рідин-діелектриків у скляні та інші посудини з ізолювальних матеріалів;

— заземлювання мідним дротом або пластиною гумових шлангів із металевими наконечниками, призначених для наливання ЛЗР і ГР у бочки, баки, цистерни, бутлі та інші ємності. Наконечники шлангів мають бути виготовлені з кольорового металу, що не утворює іскор.

У разі появи в приміщенні запаху газу слід:

- негайно припинити користування газовими пальниками та приладами; не запалювати вогню; не вмикати електроприладів; не користуватись електродзвониками; перевірити, чи закриті всі крани в газових пальниках і газових приладах; негайно повідомити відповідального за газове господарство, провітрити приміщення.

Забороняється:

- застосовувати вогонь для виявлення витікання газу з газопроводів і приладів, а також користуватись несправними газовими пальниками та приладами, газопроводами та арматурою.

Евакуаційні шляхи та виходи завжди утримувати вільними, нічим не захащеними.

Завідувач лабораторії наприкінці робочого дня зобов'язаний особисто пересвідчитись у пожежобезпечності приміщень хімічної лабораторії, вимкнути всі струмоприймачі та замкнути вхідні двері на замок.

3. **Обов'язки та дії працівників у разі виникнення пожежі**

У разі виявлення пожежі (ознак горіння) кожен працівник зобов'язаний:

— повідомити про це Державну пожежну охорону (номер телефону для виклику — **«101»**), вказати при цьому адресу, кількість поверхів, місце виникнення пожежі, наявність людей, а також своє прізвище;

— повідомити чергового по університету: **т. 527-88-33; (68-33)**;

— вжити заходів щодо оповіщення й евакуації людей, гасіння пожежі з використанням наявних вогнегасників та інших засобів пожежогасіння.

Керівник, посадова особа, яких повідомлено про пожежу, зобов'язані:

— перевірити, чи викликана Державна пожежна охорона;

— вимкнути (за необхідності) струмоприймачі;

— у разі загрози життю людей негайно організувати їх рятування (евакуацію), вивести за межі небезпечної зони всіх осіб, не пов'язаних із ліквідацією пожежі;

— перевірити, чи людей оповіщено про пожежу;

— забезпечити дотримання техніки безпеки працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі;

— організувати зустріч підрозділів Державної пожежної охорони, надати їм допомогу під час локалізації та ліквідації пожежі.

Після прибуття на пожежу підрозділів пожежної охорони забезпечити безперешкодний доступ їх до місця виникнення пожежі.

РОЗРОБЛЕНО

Провідний фахівець відділу з НС
пожежної безпеки

(посада особи що розробила Інструкцію)

 Світлана ЯКУБА-БОНДАР
(підпис) (прізвище, ініціали)

« 13 » березня 2024 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-науково виробничих
питань і адміністративно-господарської діяльності

(посада особи що узгодила Інструкцію)

 Валерій ІЩЕНКО
(підпис) (прізвище, ініціали)

« 13 » березня 2024 р.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор,

доктор педагогічних наук, професор

Станіслав НІКОЛАСНКО

"4" березня 2024 р.

**ІНСТРУКЦІЯ № 19
ПРО ЗАХОДИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ В НАВЧАЛЬНО – НАУКОВИХ ІНСТИТУТАХ
ТА НА ФАКУЛЬТЕТАХ НУБІП УКРАЇНИ**

1. Галузь застосування

Ця Інструкція поширюється на територію й усі приміщення навчально-наукових інститутів та факультетів, встановлює вимоги пожежної безпеки, порядок дій у разі виникнення пожежі та є обов'язковою для вивчення й виконання всім його персоналом і студентами.

2. Вимоги пожежної безпеки

Викладачі, весь персонал навчально-наукових інститутів та факультетів під час прийняття на роботу (студенти перед початком навчання в лабораторіях, майстернях тощо) повинні проходити протипожежний інструктаж і перевірку знань з питань пожежної безпеки згідно розділу 9 Правил пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти України.

Будь-які перепланування, зміни функціонального призначення приміщень здійснювати тільки за наявності проектної документації, яка пройшла попередню експертизу на відповідність нормативним актам з питань пожежної безпеки з позитивним результатом в органах державного пожежного нагляду.

Оренда приміщень допускається тільки за наявності дозволу від органу державного пожежного нагляду,

В усіх, незалежно від призначення, приміщеннях, які після закінчення роботи замикаються і не контролюються *черговим персоналом*, з усіх електроустановок та електроприладів, а також з мереж їх живлення повинна бути відключена напруга (за винятком чергового освітлення, протипожежних та охоронних установок, а також електроустановок, що за вимогами технології працюють цілодобово).

Шляхи евакуації, що не мають природного освітлення, у разі наявності людей повинні постійно освітлюватись електричним світлом.

Електрощити, групові електрощитки повинні бути оснащені схемами підключення споживачів з пояснювальними написами і вказаним значенням номінального струму апарата захисту (плавкої вставки).

Встановлення на горючі основи (конструкції) електророзеток, вимикачів, перемикачів та інших подібних апаратів допускається тільки з підкладанням під них суцільного негорючого матеріалу, що виступає за габарити апарата не менш ніж на 0,01 м.

У навчальних аудиторіях і кабінетах слід розміщати лише необхідні для забезпечення навчально-виховного процесу (навчальних та позаурочних занять) меблі, прилади, моделі, речі, приладдя тощо, які повинні зберігатись у шафах, на стелажах або на стаціонарно встановлених стояках.

Після закінчення занять усі пожежовибухонебезпечні речовини та матеріали слід прибирати з навчальних класів, кабінетів, майстерень у спеціально виділені та обладнані приміщення.

Кількість парт (столів) у аудиторіях і кабінетах не повинна перевищувати граничної нормативної наповнюваності аудиторій, установлені Міністерством освіти і науки України, а також показників, установлених чинними будівельними нормами.

Двері горища, електрощитової, підвалу слід утримувати замкненими. На дверях указувати місце зберігання ключів. Вікна горища та підвалу мають бути зашклені.

Експлуатувати електромережі, електроприлади та іншу електроапаратуру допускається тільки у технічно справному стані, враховуючи рекомендації підприємств-виробників, навчальних і науково-дослідних лабораторій.

У разі виявлення пошкоджень електромереж, вимикачів, розеток, інших електроприладів слід негайно знеструмити їх та вжити необхідних заходів щодо приведення їх до пожежобезпечного стану.

Евакуаційні шляхи та виходи повинні завжди утримуватися вільними, нічим не зашарашеними.

Усі працівники зобов'язані вміти користуватися вогнегасниками, іншими первинними засобами пожежогасіння, знати місця їх розташування.

У приміщеннях навчально-наукових інститутів та факультетів не дозволяється:

— використовувати побутові кип'ятильники, електропраски, інші електронагрівні пристрої за межами спеціально відведених та обладнаних приміщень;

— обладнувати в будівлях навчально-наукових інститутів та факультетів вибухопожежонебезпечні та пожежонебезпечні приміщення й склади, в тому числі на основі оренди;

— улаштовувати тимчасові електромережі, прокладати електропроводи та кабелі безпосередньо по горючій основі;

— забивати, заварювати, замикати на навісні замки, болтові з'єднання та зачиняти на інші запори, що погано відчиняються зсередини, зовнішні евакуаційні двері.

3. **Обов'язки та дії працівників у разі виникнення пожежі**

У разі виявлення пожежі (ознак горіння) кожен працівник зобов'язаний:

— повідомити про це Державну пожежну охорону (номер телефону для виклику — **«101»**), вказати при цьому адресу, кількість поверхів, місце виникнення пожежі, наявність людей, а також своє прізвище;

— повідомити чергового по університету: **т. 527-88-33; (68-33)**;

— вжити заходів щодо оповіщення й евакуації людей, гасіння пожежі з використанням наявних вогнегасників та інших засобів пожежогасіння.

Керівник, посадова особа, яких повідомлено про пожежу, зобов'язані:

— перевірити, чи викликана Державна пожежна охорона;

— вимкнути (за необхідності) струмоприймачі;

— у разі загрози життю людей негайно організувати їх рятування (евакуацію), вивести за межі небезпечної зони всіх осіб, не пов'язаних із ліквідацією пожежі;

— перевірити, чи людей оповіщено про пожежу;

— забезпечити дотримання техніки безпеки працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі;

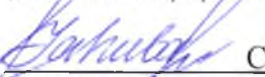
— організувати зустріч підрозділів Державної пожежної охорони, надати їм допомогу під час локалізації та ліквідації пожежі.

Після прибуття на пожежу підрозділів пожежної охорони забезпечити безперешкодний доступ їх до місця виникнення пожежі.

РОЗРОБЛЕНО

Провідний фахівець відділу з НС
пожежної безпеки

(посада особи що розробила Інструкцію)

(підпис)

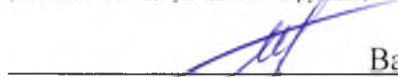
Світлана ЯКУБА-БОНДАР

(прізвище, ініціали)

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-науково виробничих
питань і адміністративно-господарської діяльності

(посада особи що узгодила Інструкцію)

(підпис)

Валерій ІЩЕНКО

(прізвище, ініціали)

« 13 » березня 2024 р.

« 13 » березня 2024 р.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

доктор педагогічних наук, професор
Станіслав НІКОЛАЄНКО
13 березня 2024 р.

**ІНСТРУКЦІЯ № 20
ПРО ЗАХОДИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ НА ВИБОРЧІЙ ДІЛЬНИЦІ
В НУБІП УКРАЇНИ**

1. Загальні положення

1.1. Працівники виборчих дільниць, а також об'єктів, де вони розмішені, зобов'язані знати й дотримувати вимог цієї Інструкції.

1.2. Відповідальність за пожежну безпеку виборчих дільниць покладається на керівників тих об'єктів, де вона розміщується, а за дотримання протипожежного режиму в приміщеннях виборчої дільниці — на її голову. За відсутності голови — відповідальними є чергові на виборчій дільниці.

Під час зміни чергові повинні перевіряти протипожежний стан приміщень виборчої дільниці, справність засобів зв'язку, сигналізації та засобів пожежогасіння.

У разі виявлення порушень вимог пожежної безпеки черговий через керівника виборчої дільниці зобов'язаний ужити заходів щодо їх усунення.

1.3. Керівник об'єкта, де розміщена виборча дільниця, та голова виборчої дільниці зобов'язані:

- а) контролювати виконання всіма особами вимог цієї Інструкції;
- б) проводити інструктажі чергових;
- в) періодично перевіряти стан пожежної безпеки та перебіг чергування;
- г) забезпечити утримування у справному стані засобів зв'язку, пожежогасіння та шляхів евакуації.

2. Основні вимоги пожежної безпеки

2.1. До будівлі, де розмішена виборча дільниця, слід забезпечити вільний під'їзд.

2.2. У приміщенні, де розмішена виборча дільниця, **забороняється:**

- а) зберігати вогнєнебезпечні та (або) легкозаймисті речовини й рідини;
- б) захарашувати шляхи евакуації та замикати двері на шляхах евакуації;
- в) проводити газоелектрозварювальні та інші вогневі роботи;
- г) курити й застосовувати відкритий вогонь;
- д) залишати без нагляду ввімкнені в електромережу телевізори, оргтехніку та інші електроприлади.

2.3. Усі електроустановки та проводка в приміщеннях виборчої дільниці мають бути ретельно перевірені фахівцем, порушення слід усунути.

2.4. Улаштування та експлуатація тимчасових електромереж не допускаються. Для освітлення кабін голосування, допускається використовувати ввімкнені через електророзетки гнучкі кабелі та проводи з мідними жилами, надійно закріплені й захищені від механічних ушкоджень. Місця з'єднання електропроводів повинні мати надійну ізоляцію.

2.5. Під час експлуатації електромереж забороняється:

- а) користуватися проводами з пошкодженою ізоляцією;
- б) використовувати для захисту електромереж "жучки" замість автоматів чи каліброваних таких запобіжників;
- з) користуватися електронагрівальними побутовими приладами.

- 2.6. Для аварійного освітлення приміщень необхідно мати кишенькові електричні ліхтарі.
- 2.7. Приміщення мають бути забезпечені не менш ніж двома вогнегасниками кожне. Вогнегасники слід установлювати в легкодоступних і помітних місцях (у коридорах, біля входів і виходів із приміщень тощо), а також у пожежонебезпечних місцях, де найімовірніше виникнення вогнищ пожежі. До вогнегасників слід забезпечити постійний вільний доступ.
- 2.8. За наявності внутрішніх пожежних кранів вони мають бути укомплектовані рукавами та стволами. Пожежний рукав необхідно утримувати сухим, складеним у "гармошку" або подвійну скатку, приєднаним до крана та ствола. На дверцятах пожежних шаф із зовні після літерного індексу "ПК" слід вказати порядковий номер кран-комплекту та номер телефону для виклику пожежної охорони. Пожежні кран-комплекти утримують справними й доступними для використання.
- 2.9. Пожежні водойми (за наявності) мають бути заповнені водою, а пожежні гідранти на водогінній мережі перебувати у справному стані. Пожежні резервуари (водойми) та їх устаткування повинні бути захищені від замерзання води. За відключення ділянок водогінної мережі гідрантів або зменшення тиску в мережі нижче за потрібний слід повідомити про це підрозділ пожежної охорони.

3. **Обов'язки та дії працівників виборчої дільниці в разі виникнення пожежі**

- 3.1. Біля стаціонарних телефонів та на видних місцях мають бути таблички із зазначенням номера "101" виклику пожежної охорони.
- 3.2. У разі виявлення пожежі (ознак горіння) кожен працівник зобов'язаний:
негайно повідомити про це Державну пожежну охорону (номер телефону для виклику — "101"), вказати при цьому адресу, кількість поверхів, місце виникнення пожежі, наявність людей, а також своє прізвище;
- повідомити про пожежу свого керівника та чергового по університету:
т. 527-88-33; (68-33);
- вжити (по можливості) заходів щодо евакуації людей та матеріальних цінностей, гасіння пожежі з використанням наявних вогнегасників та інших засобів пожежогасіння.
- 3.3. Керівник, посадова особа, яких повідомлено про пожежу, зобов'язані:
- перевірити, чи викликана Державна пожежна охорона;
- вимкнути (за необхідності) струмоприймачі;
- у разі загрози життю людей негайно організувати їх рятування (евакуацію), вивести за межі небезпечної зони всіх осіб, не пов'язаних із ліквідацією пожежі;
- перевірити, чи людей оповіщено про пожежу;
- забезпечити дотримання техніки безпеки працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі;
- організувати зустріч підрозділів Державної пожежної охорони, надати їм допомогу під час локалізації та ліквідації пожежі.
- 3.4. Під час пожежі не можна відчиняти вікна, двері, а також вибивати шибки. Залишаючи приміщення слід закрити за собою двері, тому що приплив у зону горіння свіжого повітря ззовні сприяє швидкому поширенню вогню.
- 3.5. Організувати охорону врятованого майна та документів.
- 3.6. Підрозділи пожежної охорони, що прибули для гасіння пожежі, необхідно зустріти, повідомити при цьому, чи є загроза життю людей, вказавши місце горіння та наявні водо джерела.

РОЗРОБЛЕНО

Провідний фахівець відділу з НС
пожежної безпеки
(посада особи що розробила Інструкцію)

(підпис)

Світлана ЯКУБА-БОНДАР
(прізвище, ініціали)

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-науково виробничих
питань і адміністративно-господарської діяльності
(посада особи що узгодила Інструкцію)

(підпис)

Валерій ІЩЕНКО

(прізвище, ініціали)

« 13 » березня 2024 р.

« 13 » березня 2024 р.